

Bibliothèque numérique

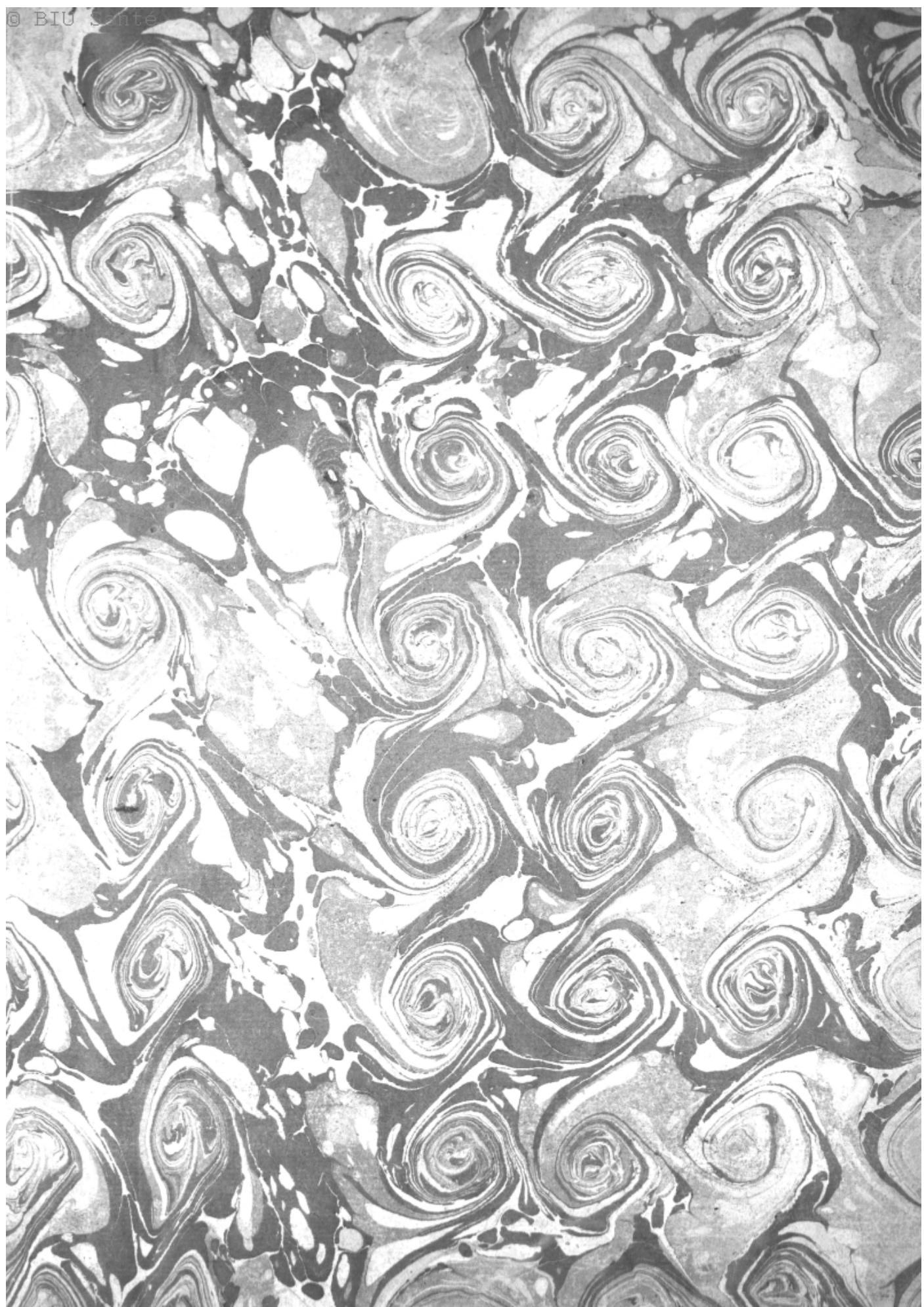
medic @

Tarin, Pierre. *Adversaria anatomica,
de omnibus corporis humani partium,
tum descriptionibus, cum picturis.
Adversaria anatomica prima, de
omnibus cerebri, nervorum et
organorum functionibus animalibus
inservientium, descriptionibus et
iconismis, autore Petro Tarin,...*

*Parisiis : ex Typ. Joannis Francisci Moreau patris,
1750.*

© BIU Santé
5.064

)

5665

A D V E R S A R I A A N A T O M I C A.

ADVERSARIA

ADICMOTANIA

ADVERSARIA ANATOMICA,

*De omnibus Corporis humani partium, tum descriptionibus,
cum picturis.*

ADVERSARIA ANATOMICA PRIMA,

*De omnibus cerebri, nervorum & organorum functionibus animalibus
in servientium, descriptionibus & iconismis.*

Autore PETRO TARIN, Medico.

---

*si tibi vera videtur,
Dede manus: aut si falsa est, accingere contra. LUCRET.*

P A R I S I I S ,

Ex Typis JOANNIS FRANCISCI MOREAU patris, viâ vulgo Galande,
sub signo Velleris aurei.

M. D C C. L.

A D V E R S A R I A
A N A T O M I C A
P R I M A

D e omni corporis humani partium, tum descriptionibus,
anatomia.

Autore Fratulo TARINI, Medicis

D e omni corporis humani partium, tum descriptionibus,
Anatomia.

P A L I S I I E

Eiusdem palmarum et anatomicae motuum descriptionibus
et longiori etiam.

M DCC LI

P R . E M I U M.

Iatriæ arti facem præferre, solius fere Anatomiae est. Id, qui nihil assumunt quod phænomenis comprobatum non fuerit, facile concedent.

Quæcumque etenim sit causa primaria motus animalium, anatome præmonstrante certum est, causam illam effectus vitæ, sanitatis & morbi, cum datis instrumentis producere; instrumenta esse effectibus producendis in ratione data; vires esse potentius movendis proportionatas; canales esse in fluidorum movendorum ratione.

Ast cum natura in partibus sensibilibus, ut in corde, arteriis, venis, &c., omnia mecanico modo disposuerit; notumque sit aliunde, illam nihil tentare sine ratione sufficienti; simplicissimo semper modo agere; entia sine necessitate non multiplicare; minimam actionis quantitatem possibilem impendere; instrumentis simplicioribus, variisque effectibus producendis aptioribus uti; certum numerum, situm, certam magnitudinem, figuram, &c., servare in illorum dispositione: illa ergo instrumenta in ultimis animalium partibus mechanico modo conformasse, concludendum est.

A subtiliori autem hujus mechanics evolutione, à strætura partium rite perpensa, vitæ, sanitatis & morbi signa rectius percipi posse, facile intelligent, qui illa signa à quarumcunque partium functionibus unice patefieri, secum animo cogitabunt.

*V*anam idcirco in organismi animalis legibus evolvendis insumunt operam, qui absque intimoris animalium fabricæ scrupulosa indagatione, hasce detegere contendunt.

Mirum idcirco non videbitur, quod tam inepta de usu partium garrisserit antiquitas, quippe quod ipsam strætura partium latuerit.

Nonne & ipsa miraretur, quod lento ita passu recentiores progressi fuerint; quod quandoque tam absurde ratiocinentur; ex quo, qui hanc ipsis stræturarum spartam ornare aggressi sunt, sagacissimus **MALPIGHI**, laboriosissimus **RUYSCH**, subtilissimus **LEEWENHOEK**, vias aperuere?

A multiplici fonte illa malorum origo.

Alii etenim, ingeniosi aliunde, qui de usu partium pronuntiare suum esse, minime verofastidiosis disquisitionibus anatomicis operam navare, sedato nimis animo confidentes, aut strætura neglecta, aut à strætura singulare ad stræturam generaliorem citò nimis progredientes, varias commentati sunt nugas.

Alii otiosi, stræturas partium sibi potius ad mentem finxere quam indagaverunt.

Alii audaces, invita veluti natura & minerva, invitî omnibus, inaudita proferre, mira in ignarum vulgus spargere, naturam figmentis deformare, turpiter austi sunt.

Moras autem præterea facere, in œconomia animali evolvenda, inhabiles videntur stræturae partium scrutatores. Illorum equidem plerique, scientiis œconomiae animali elucidandæ immuniti; indeque ut meri artifices, ne dicam laniones, habendi; ipsi sibi imprimis fidentes, digitorum industria tantummodo freti, & naturam in se ipsam rimari gloriantes, frustra fibras quasdam, filii Ariadnæ instar, prosequuntur, & plicas, vascula, membranulas absque initio & fine detegunt; ii semper, in partium veluti mole & figurâ conquiescent.

Fortean, inquiet, quod requisitis notionibus prediti, plerumque ex aliqua menti præconcepta idea partes rimando, hasce suæ potius menti conforment, quam genuinam illarum stræturam degant.

Nos utrinque difficultatibus premi non refragabimur. Experientia attamen constat, quod **Malpighianis oculis plus quam millenis** prosectoribus debeamus.

Quorsum autem ista inventa & invenienda, proclaimabunt, qui se potius naturæ magistros quam ministros reputant? Quid bene utilis in iatricen redundavit, ex quo moderni innumeræ suis disquisitionibus anatomicis chartas imbuerunt? Quid certius, inquiet, de secretionibus scimus, ex quo **MALPIGHI**, **RUYSCH**, & alii, glandularum intimiora penetralia aggressi sunt? Quid de motu muscularum, ex quo **LEEWENHOEK**, **MUYS**, suis musculos rimati sunt microscopiis? Quid de sensuum emporio, ex quo **WILLIS**, **VIEUSSENS**, **RIDLEY**, cerebri anfractus lustravere? Quid de

P R O M I U M.

auditu, ex quo SCHELAMER, DUVERNEY, VALSAVA, CASSEBOHM, auris labyrinthum adiere? &c.

Quam jam tritum sit & vanum hujus modi ratiocinium, pluribus nunc possemus confirmare. Sed interdum notasse sufficiat, aliud esse usus partium dignoscere, aliud in causas ipsarum motuum pri-marias inquirere. Licit etenim effectus peculiaris explicatio, à causis primariis unde erui potest, qua-rumque nulla datur ratio, pendeat; nonne obscuro per obscurum respondemus, cum illius effectus ra-tionem per illas causas exhibemus? Sic dum queritur de causa primaria respirationis, secretionum, nutritionis, motus cordis, muscularum, &c.; cum effectus illi à causa motrice & servatrice anima-lium, que apud diversos autores sub nomine, aut archæi, aut animæ, aut stimuli, &c., venit, pendeant; hujusque cause nulla possit dari physica ratio, cum eadem sit ac causa omnia movens & conservans; manifesto patet, quod horum effectuum ratio à nullo alio subiecto fluere potest, cum ad omnia pertineat. Dum è contra de instrumentorum hisce functionibus perficiendis inservientium usu queritur; perspicuum est, quod questionis solutio eo facilior sit, quo notior est instrumentorum struc-tura.

Fatendum equidem, quod usque quo apprime partium quarumcunque structuram teneamus, vix illius functio rite intelligi poterit: omnes equidem partes ita sunt concatenatae, mutuumque ita in-ter se habent commercium, ut vel minima ignota, notioris sibi aliquam relationem ducentis func-tionem obscuret.

His igitur penitus, non inopportunum fore duximus, fontes adire; varias artis anatomicæ partes peragrare; diversas, autorum qui ipsius limites removerunt, partium tum descriptiones tum delineationes, quantum fieri poterit, in unum colligere; eas ad naturam inter se comparare; ju-dicium nostrum interponere; aliqua, si possumus, addere; omnia denique, veritatis tantum studio-si, fidelissime proponere; nos, si moneamur deficientia, illa emendatuos, addituros, ablatuos, profidentes.

Vani & inutiles quibusdam videri poterunt labores nostri: qui vero nos res adhuc à nemine traditas exibere; de verbo ad verbum, quo magis in genuinis suis fontibus eluscent, exibita tradere, perpendent; hi, haud proculdubio, nostros sunt probaturi conatus.

Ut imperfectum apud quosdam haberi poterit opus nostrum; sed ea hominum fors est, ut nihil ex iis perfecti emanet. Dum cæteris in eodem genere perfectius fit, satisfactum erit propositio. Plus in illo opere suscipiendo humanitatis utilitati, quam vanis inde lauris colligendis consuluiimus. Fa-cient deinde alii meliora.

Laudandi conatus omnium qui republicam anatomicam suis ditavere scriptis, quippe qui, aut artis limites removere, aut ipsius limina illustrare, patefacere, aggressi sunt,

Quod tamen omnium autorum, de singulis quibusque partibus descriptiones non admiserimus, non nobis virtus vertendum, cum omnibus artis metas extendere, non datum fuerit.

Mille volumina & plus de anatomicis conscripta, suscepti nostri difficultatem potius evincunt, quam arguunt immensitatem. Ex his enim omnibus, vix centum ex quibus aliquid novi singulæ parti accesserit, historiæ anatomes litteraria periti numerarent. Idcirco illa in angustum admodum spatum redigi, in eo coarctari, compingi posse, quis non percipit, si ex densa illa anatomicorum sylva, utilia ab inutilibus segregando, observata à garrulitatibus distinguendo, phisiologica ab anatomicis separando, sua cuique tribuendo, partium evolutioni tantum propria colligantur.

Præter quam quod omnia, quantum fieri poterit, de singularum partium structura, usque nunc, sive descriptionibus, sive iconismis nota prostabant; etiam apparebit, quomodo mens humana pau-latim ad grandia surgat; gradatim & oblique, natura penetralia subeat; quomodo natura men-tis humanae conatus effugiens, in angustum redacta huic illudens, sese ultro patefacere, potius quam mentis nostræ laboribus cedere, videatur; quomodo quisque supra majorum suorum, operibus ipsorum suffultus, titulos scandens, pro majori minorive quo donatur ingenii vi & acie, rectius & longius in naturæ viis deambulet, metas appositas transcendat & removeat.

Quem vero ordinem in illo opere perficiendo sequemur, difficillimum esset assignare,

De CEREBRO v.g. acturi, scimus, quod ossium illud ambientum historiam præmittere, satius fu-is-set; dein historiam duræ matris reponere; 3º. de cerebri & cerebelli exterioribus agere; 4º. corpus callosum, medullam oblongatam, spinamque medullarem, tractare; 5º. cavitatibus tum cerebri

P R O M I U M.

cum cerebelli consulere ; 6°. piam matrem amplexari ; 7°. vasa sanguinea substantiam cerebri, cerebelli, medullæ oblongatæ, medullæ spinalis, & nervorum ab ipsis partibus excurrentium, rimari ; 8°. modum quo nervi deambulant & desinunt in partes, considerare ; 9°. tandem earum partium administrationem anatomicam subneccere.

Norunt autem in arte periti, quasdam præparations anatomicas quandoque & fortuito bene sedere, quasdam anatomistæ votis minus bene respondere.

Partium earum idcirco, quas paratas habebimus, varias de illis autorum, tum icones, tum descriptiones trademus. Inde, si evenerit ut felicius cesserint præparations alicujus visceris abdominis, licet incœpta sit capitum organorum historia, illa tamen visceris abdominis subsequetur, & sic de cœteris. Dum modo enim illo laborioso operi perficiendo sufficiamus, satisfactum erit proposito ; fæcillimumque deinde erit, singulas quasque historias ordinare.

Singulorum autem viscerum, aut alicujus ipsius partis historia, tribus sectionibus constabit.

Secr. I. Genuinam visceris descriptionem proponet.

Secr. II. Variorum autorum de illo viscere iconum relationem tractabit.

Secr. III. Varias visceris descriptiones perpendet.

HISTORIA CAVITATUM

CEREBRI ET CEREBELLI.

QUAM ardua difficultisque sit cavitatum tum cerebri cum cerebelli descriptio, ex variis Autorum descriptionibus manifeste patebit. Cum enim earum cavitatum amplitudo diversa sit; aliundeque, aliae partes quibus relationem ducunt, minus dimmensione constantes sint; inde fit ut nec earum amplitudo absoluta, nec relativè determinata, vix assignari possit. Assertum confirmant variæ capitum figuræ: quot enim capita, tot adesse varias ipsorum, quoad situm, figuram, magnitudinem, &c., cavae, jure ac merito asseverare possumus.

Fronti reipsa apertæ, convexum magis, magisque erectum correspondet corpus callosum; fronte verò depressa deprimitur corpus illud; &c. at corpus callosum parietem ventriculorum superiorum cerebri efficere ex *Figura 1^a.* TAB. 1^a. & 2^a. 1^b. & 2^b. TAB. 3^a. patet. Data ergo corporis callosi positione, partim datur prædictarum cavitatum situs. Illa autem positio ex corporis callosi historia petenda est. Pavimentum verò inferius illarum cavitatum diversimodè figuratur. Quæ in ipsis occurunt eminentiæ, diversas, in variis subjectis, suscipiunt formas; inde pavimenti illius formæ inconstantia. Sed hæc monuisse sufficiat, ut pateat quam absurdum sit absolutas aliquujus partis dimmensiones assignare.

S E C T. I.

De genuina cavitatum cerebri & cerebelli descriptione.

Facilioris autem descriptionis causa cavitatum cerebri & cerebelli, haſce cavitates in figuris consideremus. a

T A B U L Æ P R I M Æ E X P L I C A T I O.

FIGURA I.

Exibet caput, duabus sectionibus, una ab anterioribus, à superfiliis distante sex circiter linearum, posteriora versus; altera ab occipite, versus anteriora, scissum; ita ut angulum plus aut minus obtusum, apice superiorius sit, supra aures, efforment prædictæ sectiones; quo ventriculi superiores cerebri, eorumque sinus posteriores desegantur.

S E Q U E N T I A utrique sectioni communia sunt.

A. A. Tegumentorum sectio.

B. C. Offium sectio, B. corticis, C. substantia spongiosa.
D. E. F. G. H. Duræ matris, D. E. F. G. falcis;
D. F. sinus longitudinalis, sectio.
J. I. K. L. M. N. O. &c. Cerebri, J. J. substantia corticalis, I. I. substantia medullaris, punctis rubris distinctæ, quo à venis sectis sanguis in statu naturali effluens reperfentetur, L. L. marginis anterioris corporis callosi, M. septi lucidi, N. columnæ anterioris fornicis, O. partium lateraliū marginis posterioris corporis callosi, P. P. fornicis.

A

HISTORIA CAVITATUM

² I^o. VENTRICULI anteriores & illorum sinus patent ex figura 1^a. Tab. 1^a., fig. 3^a. Tab. 2^a, & in figuris Tab. 3^a.

^a cis coluinnarum posteriorum, sectio.
extremitas posterior hippocamporum.
Q.Q. R.R. Parierum ventriculorum anteriorum cerebri, R.R. parietum sinuum posteriorum, sectio.

SEQUENTIA sectioni faciem exhibentia particularia sunt.

S.S. CORPORA striata venis conspersa.

T.V. Nervorum opticorum THALAMI, plexu choroideo partim cooperati.

V.V. EMINENTIA thalamorum subrotundae, non semper obviae.

U.U. FRENULA nova, membranae cornae oculi ad instar pellucida, truncum venarum in angulo, à corporum striatorum & thalamorum opticorum contactu, efformato situm, ad quem omnes venae per corpora striata dispersae tendunt, coercentia; à parte anteriori thalamorum opticorum, juxta predictum angulum, ad posteriore, infra thalamos opticos, usque ad partem anteriorem rimæ sinuum anteriorum ventriculorum cerebri, sese extendentia; à parte tamen thalamorum posteriori & inferiori, infra thalamos istos, in sufficiantiam medullarem, substantia thalamos cooperient simillimam, satis tamen ab ea ductu suo distinctam, desinentia; ramum, quandoque plures furculos eminentiae subrotundæ, mittere visa sunt.

X.X. RAMUS frenulorum ad eminentias subrotundas.

Z.a.b.c. PLEXUS choroideus in situ naturali, quoad texturam vero obiter representatus. a. Surculi venarum, utrinque tendentes in ramos b. b. venarum ex quarum concurso exurgit c. VENA Galeni.

e.d. EMINENTIA in sinu ventriculorum cerebri posteriori, figuræ variae, non semper obviae.

d.e. VIA quâ columnæ posteriores fornici, pedes hippocampi, & supra illas partes plexus choroideus, infra thalamos opticos, sinus posteriores ventriculorum cerebri subeunt.

SEQUENTIA sectioni oppositæ particularia sunt.

f.g.h.i.j.&c. Corporis callosi facies interior, seu ventriculorum lateralia cerebri & ipsorum sinuum paries superior.

f.f. Pars corpora striata cooperiens.

g.g. Sinuum posteriorum paries superior.

h.h. VENÆ juxta parietem illorum ventriculorum extensæ.

i.i. STRIAE, ob hujus parietis curvaturam, efformatae.

j.j. SEPTUM lucidum.

k. Pars inferior marginis posterioris corporis callosi.

l. Partes fornici parieti ventriculorum superiori cerebri posterius, septi vero lucidi parti posteriori anterius, contiguae.

m. Columnarum medullarum fornici efformatum, pars anterior subrotunda, ibique parumper invicem adhaerentium.

n.o. Pars illarum columnarum posterior, eundo sese in aciem attenuans, parti inferiori corporis callo-

si in n. adhaerens; in aciem vero parte o. desinens.
P. SPATIUM triangulare isocele, à margine corporis callosi posteriore & columnis fornici medullaribus, à se invicem versus marginem illam deviantibus comprehensum, pectorum dictum, straturis ab anterioribus ad posteriora, inferius vero à dextris ad sinistras & vicissim, intersectum.

FIGURA II.

R Epræsentat partem medium sectionis (fig. 1^a) faciem exhibentis, plexu choroideo denudatam, aversaque marginis posterioris corporis callosi, &c., sectione O.P., quo detegatur cerebelli pars superior.

H. Cerebelli pars superior & anterior.

J. COMMISSURA posterior cerebri.

I. GLANDULA pinealis.

K. COLUMNAE medullares illam thalamis opticis alligantes, commissuræque cerebri posteriori applicantes.

L. NATES.

M. Septi lucidi sectio.

N.N. Columnæ anterioris fornici sectio.

S.S. CORPORA striata.

T.V. THALAMI optici.

V. EMINENTIA thalamorum subrotundæ.

U.U. FRENULA nova de quibus diximus in fig. 1^a.

X.Y.Z. RIMA thalamos separans, quaque in ventriculum tertium itur.

X. VULVA.

Y. ANUS.

Z. RIMA, vulva & ano continua, quaque diducta patet ventriculus tertius.

FIGURA III.

E Adem fere ac in præcedenti exibet, & præterea ventriculum tertium, diductis thalamis T.T.

H.J.I. &c. U., ut in præcedenti figura; nisi quod columnæ K. marginem superiorem interiorem thalamorum opticorum circundare videantur, & eminentiae V.V. non delineata sint.

a.b.c.d.e. VENTRICULUS tertius.

a. COMMISSURA anterior cerebri.

b.b. Pars ventriculi infundibulum dicta.

c.c. EMINENTIA orbicularis à quibus assurgunt columnæ N.N..

d. VIA quâ à tertio ventriculo infra nates, &c., itur ad quartum.

b.d. RIMA infundibulo & huic ductui continua.

e.e. LOCUS quo thalami quandoque adhaerent.

FIGURA IV.

E Xibet partem inferiorem ventriculi tertii, medullam oblongatam, &c.

A.A. Crura cerebri posteriora, à cerebello separata.

B. Partis superioris medullæ spinalis, sectio.

C.C.C. Partes à cerebri loborum tum anteriorum tum mediorum, margine interiore separatae.

D.D. Nervorum opticorum sectio.

CEREBRI ET CEREBELLI.

3

2°. VENTRICULUS tertius apparet in Tab. 1^a. fig. 3^a., 1^a. & 2^a. 2^a. Tab., & 1^a. 3^a.

- E. E. PROTUBERANTIA annularis cum fibris suis transversis in medio concurrentibus exhibita.
- F. F. Pars cerebri subcincerea inter nervos opticos & cerebri circumvolutions sita.
- G. G. CRURA cerebri anteriora cum fibris suis longitudinalibus ad protuberantiam annularem concurrentia.
- H. H. SPATIUM triangulare inter crura illa & in parte inferiori ventriculi tertii obvium.
- I. I. EMINENTIA orbiculares quarum pars C. C. (fig. 3^a.), in ventriculo tertio apparet.
- K. L. Infundibuli pars posterior.
- L. Tubi infundibuli sectio.
- M. N. NERVI optici.
- M. Illorum nervorum conjunctio.
- N. Pars eorum nervorum crura cerebri circumdans, partemque posteriorem inferiorem thalamorum petens.
- O. FOVA triangularis infra septi lucidi partem inferiorem obvia.
- P. MARGO anterior corporis calloso.
- Q. Q. Pars inferior hujus marginis fibris suis transversis distincta.
- R. Continuatio fibrarum medullarum, eminentiam, RAPHÉ dictam, in superficie corporis calloso superiori constituentium. Fibra illae ab invicem secedunt, tuncque relinquunt spatium S. (fig. 5).
- S. CORPORA pyramidalia posteriora.
- T. CORPORA pyramidalia lateralia, anteriora etiam dicta.
- V. V. CORPORA olivaria inter corpora predicta,

fita.

- V. V. RIMULA inter corpora pyramidalia posteriora obvia, superiorique sua parte magis patula.
- X. X. Pars medullæ spinalis superior.

FIGURA V.

Partem anteriorem figuræ 1^a. exibet. Posteriora versus diducti sunt nervi optici, quod appareat pars infundibuli anterior.

- C. O. P. Q. R. Ut in praecedenti figura.
- R. S. RIMULA inter fibras medullares ab invicem diductas, RAPHÉ constituentes, obvia.
- D. M. N. NERVI optici.
- D. Illorum nervorum sectio.
- M. Illorum adunatio.
- N. Eorum pars posterior.
- V. V. Pars infundibuli anterior, sua peculiari substantia circumscripta.
- X. Pars pellucida, tum ob parietum tenuitatem, cum ob alias partes cæteris hujus parietis partibus oppositas.

FIGURA VI.

Partes quasdam, ut in sectione opposita figura 1^a. exhibitas, in magnitudine naturali representant.

- P. f. g. h. i. j. l. m. n. o. Ut in sectione opposita figuræ 1^a., nisi quod columnæ l. m. n. sicut & septum lucidum j. j., in situ naturali appareant.

TABULÆ SECUNDÆ
EXPLOCATIO.

FIGURA I.

Sectionem capitis verticalem, ab anterioribus ad posteriora, repreſentat.

- A. A. Tegumentorum sectio.
- B. C. D. &c. O. Ossium, B. ossium palatum efformantium, 1. suturæ os palati cum osse maxillari connectentis, C. ossium nasi, 2. sutura ossa nasi cum coronali & ethmoideo connectentis, D. lamina ossæ horizontalis ethmoidis, 3. apophysis ethmoidis, 4. suturæ os basilare ethmoideo jungentis, E. F. ossis frontis, E. sinus frontalis dextri aperti, F. suturæ ossis frontis illud cum bregmatis ossibus connectentis, G. H. suturæ ossa bregmatis cum occipitis ossibus connectentis, I. I. ossis occipitis, J. J. vertebræ primæ, K. apophysis odontoïdis secundæ vertebræ, L. apophysis cunei-formis ossis occipitis, M. N. O. sphenoïdis, M. partis sphenoïdis cum osse occipitis conjunctæ, N. partis sphenoïdis fossam pituitariam constituentis, O. sinus sphenoïdæ dextri aperti, sectio.
- P. P. Membranæ pituitariae nares & faucium superiore vestientis, sectio.
- Q. Q. Membranæ palatum vestientis sectio.

- R. Veli penduli palati sectio.
- S. Carnium sectio.
- T. Sectio alarum nasi.
- U. V. W. X. Y. a. b. c. Narium interiora, membranæ pituitaria pictæ cum glandularum suarum orificiis vestita, dextrorsum & obiter exhibita.
- U. U. Alarum nasi facies interior.
- V. Os turbinatum inferius.
- W. X. Y. Facies interior portionis lateralis ethmoidis, cuius pars W. Os turbinatum superius constituit, & quandoque posterius in X. X. trifida, sed frequentius bifida est.
- Y. SPATIUM quo in sinus ethmoideos itur.
- a. SPATIUM non semper obvium.
- b. INTERVALLUM inter os turbinatum superius & os turbinatum inferius, quo in sinus maxillares & frontales itur.
- c. Tubæ Eustachiane ORIFICIUM.
- d. e. f. Duræ meningis, e. illius membranæ portionis cerebellum à cerebello separantis, f. sinuum laterali, sectio.
- g. h. i. j. Corporis callosi, ventriculi medii parietum, substantia oblongata, &c., sectio.

A ij

HISTORIA CAVITATUM

3°. VENTRICULUS quartus exhibetur in Tab. 2^a. fig. 1^a. & 2^a. & in fig. 1^a. Tab. 3^a.

- a.** g. Corporis callofi, h. commissuræ anterioris cerebri, i. commissuræ posterioris cerebri, j. nervorum opticorum adunationis, sectio.
- k.** v. l. Parietum ventriculi tertii, l. l. infundibuli, * columnæ pituitariae, sectio.
- m.** m. n. o. Ductus à tertio in quartum ventriculum aperti sectio.
- n.** NATES.
- o. TESTES.**
- p.** GLANDULA pinealis cum COLUMN A sua medullari dextra.
- q.** PLEXUS choroides.
- r.** r. COLUMNA medullaris dextra, fornicem constituenta.
- s.** Portio columnæ medullaris sinistræ.
- t.** CORPUS orbiculare dextrum, à quo exurgit columna r. r..
- u.** GLANDULA pituitaria.
- v.** Parietum foveæ inter corpora orbicularia & protuberantiam annularem interjacentis, sectio.
- w.** x. Parietum ventriculi quarti sectio.
- x.** Valvula VIEUSSENSIS sectio.
- y.** Cerebelli bifida sectio, ob variam substantia medullaris & cinerea dispositionem, ARBOR vita dicta.
- z.** Cerebelli partes in prædicta sectione intactæ.
- a.** PLEXUS choroides quarti ventriculi.
- b.** Portio dextra ventriculi quarti.
- c.** d. Substantia oblongata sectio.
- e.** Protuberantia annularis, diversis filamentis intersectæ, sectio.
- f.** CORPUS pyramidale anterius dextrum.
- g.** Medullæ spinalis sectio.
- f.** ARTERIA basilaris.
- g.** Illius arteria diversi surculi, intervalla inter infundibulum, corpora olivaria & protuberantiam annularem relicta, irrigantes.
- h.** h. Hemispherii dextri cerebri facies interior.
- i.** i. VASA arteriosa per faciem illam ambulantia, obiter expressa.

FIGURA II.

Exibet cerebellum & substantiam medullarem è crano avulsam, & ita settam, ut paries anterior ventriculi quarti appareat.

- k.** m. t. v. w. c. d. e. Ut in figura præcedenti.
- f.** f. Glandulæ pinealis frena in K. K. fig. 2^a. & 3^a. Tab. 1^a, exhibita.
- g.** COMMISSURA posterior in j. fig. 2^a. & 3^a. Tab. 1^a, repræsentata.
- g.** h. i. Paries posterior ductus à tertio in quartum ventriculum aperti.
- j.** COLUMNA medullaris à qua nervorum par quartum procedit.
- k.** l. Paries ventriculi quarti posterior.
- l.** VALVULA Vieussensi diversis filamentis medullaribus intersecta.
- m.** Ventriculi quarti paries anterior.
- n.** n. VALVULÆ semi circulares, inferiores & posteriores, quarti ventriculi.
- o.** o. FOVEA inter prædictas valvulas & parietem

- quarti ventriculi posteriorem obvia.
- p.** Portio septimi nervorum paris è quarto ventriculo exeuntis.
- q.** r. s. t. Facies inferior & anterior cerebri & cerebelli.
- q.** Extremitas inferior vermis cerebelli, variis plicis quandoque distinctissimis conflata.
- r.** TUBERCULA lateralia, anteriora, inferiora, cerebelli.
- s.** Partes cerebelli inferiores ab invicem distinctæ, inter quas duræ meningis falk inferior intercedit.
- t.** Quarti ventriculi PLEXUS choroides, jam in a. fig. 1^a. exhibitus.

FIGURA III.

Demonstrat caput ita settum ut appareant cerebri finus anteriores & pedes hippocampi.

- A.** A. Tégumentorum sectio.
- B.** C. D. E. *. Ossium, C. sinuum frontale, D. septi ossi sinuum illorum, E. spinæ ossis frontis *. apophysis ethmoidis, sectio.
- F.** FORAMINA olfactoria.
- G.** F OSSAE basi cerebri anteriores, dura matre vestita.
- H.** H. FORAMINA optica.
- I.** I. NERVI optici per illa foramina ad oculum migrantia.
- J.** Nervorum illorum adunatio.
- K.** NERVI illi à posterioribus ad anteriora concurrentes.
- l.** Carotidum internarum sectio.
- L.** L. Duræ meningis sectio.
- M.** M. Substantia corticalis cerebri sectio.
- N.** N. Substantia medullaris cerebri sectio.
- O.** P. Sinuum ventriculorum cerebri, O. sinuum anteriorum, P. posteriorum, sectio.
- Q.** Thalamorum opticorum substantia medullari illos cooperienti cinctorum, sectio.
- R.** Pars & infundibuli ima.
- S.** ORIFICIUM anterius ductus à tertio in quartum ventriculum aperti.
- T.** COMMISSURA posterior cerebri.
- U.** NATES.
- h.** i. k. l. m. n. o. p. Ut in sectione opposita fig. 1^a. Tab. 1^a, nisi quod corpus callosum à partibus anterioribus & lateralibus sibi continuis separatum, cum posterioribus verò continuum, ab anterioribus ad posteriora inversum, exhibeat, ut appareat
- V.** W. PEDES hippocamporum extremitas posterior, margini posteriori corporis calloso affinis.
- W.** Extremitas anterior striaturis donata, comtermina
- X.** X. APOPHYSIUM clinoidorum posteriorum sellæ equinæ.
- Y.** Y. FILAMENTA medullaria, obliqua ab anterioribus ad exteriora & à posterioribus ad anteriora, adunata, & pedes hippocampos obducentia.

CEREBRI ET CERBELL.

5

Z. Z. Columellarum medullarium forniciem constituentium, pyramidalis prolongatio, marginem hippocamporum anteriorem praetexens.

a. b. PLEXUS choroideus. a. Pars hujus plexus ab anterioribus ad posteriora inversa, & in Z. Z. sectionis fig. 1°. Tab. 1°. exhibita. b. b. Pars hujus plexus hippocampus vestiens, in situ naturali picta.

c. c. Pars lateralis externa sinuum anteriorum ventriculorum anteriorum.

d. e. R. Ut in sectione fig. 1°. Tab. 1°, sed obiter.

f. f. Margo interior & inferior lobi medii cerebri.

g. g. RIMA inter marginem praedictam & medullam oblongatam obvia, qua vasa sanguinea plexum choroideum, &c., petunt.

FIGURA IV.

Exibet pedes hippocampus adulti, in magnitudine naturali, à partibus aliis separatos, quo magis patet eorum forma.

V. W. Y. Z. c. c. e. f. k. Ut in superiori figura.

g. g. EMINENTIA subrotunda major, cineracea,

aliis h. h. (fig. 5.) inter prolongationem Z. Z. & marginem f. jacentibus, continua.

FIGURA V.

Demonstrat prolongationem Z. & eminentiam W. hippocamporum, ab anterioribus ad exteriora inversas, quo appareant

f. f. g. Ut in superiori figura.

h. h. EMINENTIA subrotunda de quibus diximus in praecedenti figura.

FIGURA VI.

Repräsentat sectionem horizontalem hippocamporum, juxta modo dictas eminentias, quo substantia cinerea, ex qua potissimum constatur, appareat.

c. f. Ut in fig. 4°.

h. h. i. i. Hippocamporum, i. i. substantiae medullaris hippocampus vestientis, sectio.

TABULÆ TERTIÆ

EXPLANA TIO.

FIGURA I.

Indicat sectionem capitis verticalem à sinistris ad dextras, juxta aurum partem anteriorem.

Utrique sectioni SEQUENTIA communia sunt.

A. A. Tegumentorum & carnium sectio.

B. C. D. Ossium, C. zygomatici juxta ipsum radicem posteriorem, D. ossis sphenoïdis, sectio.

F. Canalis carotidis internæ, juxta sellam equinam, sectio.

G. Arteria carotidis internæ sectio.

I. K. L. Duræ meningis, K. L. falcis, L. sinus longitudinalis, sectio.

M. N. O. P. Q. R. S. Cerebri, M. N. O. substantiae corticalis, M. M. fissura duo cerebri hemisphœria distinguentis, O. O. scissuræ magna SYLVI, P. substantia medullaris, Q. corporis callofi, R. corporum striatorum, sectio, quæ substantia illorum subalba & intermedia apparet.

S. Septi lucidi sectio, quæ duæ laminæ ex quibus conflatur, distinguuntur.

T. Ventriculorum anteriorum sectio.

U. Corporum striatorum superficies in illis ventriculis. Vid. TAB. I. fig. 1. 2. 3.

V. Extremitatis anterioris sinus anterioris ventriculum anteriorum sectio.

SEQUENTIA sectioni cum auribus communia sunt.

E. PROCESSUS clinoides posteriores.

W. Extremitas anterior hippocamporum. Vid. TAB.

II. fig. 3. W.

X. Y. Z. NERVI optici, Y. eorum COALITUS Z. illorum sectio.

&. Pars parietis anterioris infundibuli, nervorum opticorum coalitui posterius adhaerentis. Vid. TAB. I. fig. 5. X.

Sectioni oppositæ SEQUENTIA particularia sunt.

a. GLANDULA pituitaria.

H. H. Membranarum illam circumdantium, sanguineumque cavernosorum sectio.

b. Facies inferior & media cerebri, corporum striatorum media parti ferè correspondens, & parumper erecta, quo detegerentur

c. c. Nervorum opticorum sectio, sectioni Z. correspondens,

d. d. Olfacitoriorum origo.

e. Sinus anterioris ventriculorum anteriorum extremitas anterior, extremitatem T. hippocamporum recipiens.

FIGURA II.

Demonstrat sectionem capitis verticalem à sinistris ad dextras, juxta aurum partem posteriorem, & cerebellum ita secum, ut detegatur ventriculus quartus.

SEQUENTIA utrique sectioni communia sunt.

A. A. Tegumentorum & carnium sectio.

HISTORIA CAVITATUM

- B.** C. D. Ossium, C. suturæ sagittalis, D. foramina occipitalis, sectio.
E. F. G. H. I. Duræ meningis, F. G. falcis, G. sinus longitudinalis, H. I. tentorii, I. sinuum laterarium, sectio.
J. K. L. Cerebri, J. substantia corticalis, K. substantia medullaris, sectio.
L. Sinuum ventriculorum anteriorum cerebri in spatio trianguli utriusque communis, sectio.
*. Sinuum posteriorum orificium.
M. N. O. Cerebelli, M. substantia corticalis, N. substantia medullaris, O. parietum ventriculi quarti, sectio.
P. Partes cerebelli laterales inferiores, parva duræ meninginis falce, separatae.

Sectioni cum auribus SEQUENTIA particularia sunt.

- Q.** Hippocamporum margo posterior.
R. Plexus choroidei hippocampus vestientis pars posterior.
S. Corporis callosum margo posterior.
T. NATES, U. TESTES, V. GLANDULA pinealis, in situ naturali.
W. Medullaris COLUMNA unde prodit X. quarti nervorum paris ORIGO.
Y. Valvulae magnæ cerebri facies posterior, cuius

anterior adeat in L. (fig. 2. TAB. II.).
a. b. c. d. e. f. g. Ventriculi quarti aperti paries anterior. a. pars inferior ductus à valvula magna & processibus cerebelli medullaribus efformatus. b. c. RIMULA parietem illum dividens. d. d. d. d. quatuor FOVEOLÆ novæ. e. f. portio septimi nervorum paris è quarto ventriculo exente. e. ipsius è quarto ventriculo egressus in angulo à concurso partis inferioris anterioris cerebelli & posterioris medullæ oblongatae efformato. g. c. CALAMUS scriptorius cuius margines g. g. quandoque crenatae sunt.
h. Medullæ spinalis sectio.

Sectioni oppositæ SEQUENTIA particularia sunt.

- i.** Spatium triangulare, è concurso partis inferioris posterioris & anterioris falcis cum media & anteriore tentorii exurgens.
j. Extremitas superior vermis, valvula Y. superposita.
k. Extremitas inferior vermis, parieti a. b. c. d. e. f. opposita.
l. l. Partes cerebelli laterales internæ, his extremitatibus correspondentes.
m. Pars ventriculi quarti posterior. Vid. TAB. II. fig. 2. l. o. o.

His, pro fundamento dicendorum positis, illarum cavitatum descriptionem aggrediamur:

VENTRICULOS quatuor cum antiquis (*Herophil. Galen. &c.*) admittimus, sunt nempe duo VENTRICULI anteriores, VENTRICULUS tertius, quartus, & præterea varia in his ventriculis notata loca, ut SINUS tum anteriores tum posteriores ventriculorum anteriorum, PSALTERIUM, SPATIUM à columnis fornicem constituentibus, ventriculorum anteriorum lateribus externis, septo lucido, utrinque interceptum, VULVA, ANUS, INFUNDIBULUM, DUCTUS à 3°. in 4um. ventriculum, CALAMUS scriptorius.

1º. VENTRICULI anteriores, in medio cerebro strictè dicto, in ipsius substantia medullari, intra ipsius lobos medios, præcipue siti; multo minus anteriori sede à fronte, quam maximè posteriori ab occipitio, remoti; ab anterioribus ad posteriora, infra totum corpus callosum, supra corpora striata, thalamos opticos, glandulam pinealem & nates, extensi; ad latera vero paulò profundi in illorum loborum substantia medullari, corpori calloso continua, excavati; anterius & posterius obtusi & rotundi (*Vesal.*); variis donantur finibus.

Pars autem anterior corporis callosum, ita circa partem anteriorem corporum striatorum; præsertim anteriora basis ventriculorum occupantium, & septum lucidum inter illa corpora situm, circomvoluta est, ut paries ventriculorum superior, ab utraque parte, anterius operculum striaturis donatum, ovatum ad instar horum corporum, efformet. Posterior vero paries ille plus aut minus dilatatur, ita tamen ut in subjectis quorum caput oblongum, & ad latera compressum, pars lateralis externa ventriculi anterioris dextri, eidem parti ventriculi anterioris sinistri, vix parallela videatur. In diversis cadaveribus latera illa, plus aut minus, posteriorius divergentia vidimus.

2º. Columnæ medullares, parti posteriori septi lucidi, inferiori corporis callosum, adhaerentes, (*psalteriumque efficientes Galen.*), ita disponuntur, ut SPATIUM triangulare iscoele ab iis & parte inferiore marginis posterioris corporis callosum, ipsius basim constitutum, interceptum, apice suo parti mediae ventriculorum correspondens, basi vero sua prædictorum ventriculorum posteriora determinans, variis striis ab apice ad basim (*Senac*), sensibi-

CEREBRI ET CEREBELLI.

7

lioribus verò ab uno basis angulo ad alterum , donatum , sit distinctum ab areis , à prædictis columnis , septo lucido & ventriculorum lateribus , utrinque interceptis . Sed plura de fornice alibi dicemus .

3°. Prædictæ cavitates suos habent sinus . Namque ad latera marginis posterioris corporis callosi , ventriculorum anteriorum parietes ad invicem parumper approximantur , & quasi in cerebri lobos posteriores continuantur (*Eustachi* , *Barthol.*) , ab exterioribus ad interiora arcuati ; sive in ipsis lobis excavantur SINUS posteriores , fermè horizontaliter siti , parumper tamen in plano inclinato extensi (*A Bergen.*) , à posterioribus ad anteriora sursum obliqui , conici (*Eustach.*) , apice obtuso posterius posito , basi verò anterius hiante , vix in adultis digiti minimi capaces , in junioribus verò longè minores , plus minusve in utrisque extensi , aliquando vix sensibiles (*Barthol.*) , aliquoties plus sinistrorum aut dextrorum exculpi (*Eustach.*) , fere semper in omnibus subjectis sic dispositi , ut utriusque sinus latus interior emineat (*Haller*) (ut alibi dicemus) , quandoque oppositis parietibus cavitatis adhæreat ; dum è contra latus exterior , concavus , & veluti ad instar eminentiarum lateris oppositi insculptus , quam minimum , inter dictas eminentias , intervallum relinquere videtur .

Dantur præterea SINUS anteriores , in cerebri lobis mediis effossi (*Varol.*) , ab angulari que SPATIO (*Eustach.*) ipsis , & ventriculis anterioribus , & finibus modo dictis , communi , juxta latera marginis posterioris corporis callosi sito , versus posterius lateraliter descendentes (*Carpi*) , deorsum sensim in cerebri substantiam versus priora paulatim cornu in modum arcuati (*Vesal.*) , descendendo anterius (*A Bergen.*) , infra ventriculos ipsos extensi (*Aranti.*) , magis tamen ad latera excavati (*Winflow*) , ab anterioribus ad exteriora , & dein ab exterioribus ad interiora arcuati (*Winflow*) , thalamorum opticorum basi inferius circumscripti , eundo dilatati (*Duvernoi*) , latera posteriora sellæ equinæ fermè pertingunt (qua maximi sopolialium arteriarum rami in cerebrum feruntur *Vesal.*) , ab eaque , substantiâ cerebri admodum tenui , parietes ipsorum ibi efformante , tantum separantur .

Paries autem superior & lateralis externus illorum sinuum sic conformatur , ut ad exemplar hippocamporum (alibi dicendorum) parietem illorum sinuum inferiorem constituentium , excavati sinus , à posterioribus ad interiora eundo , inter hippocampus & prædictos parietes quam minimum , in statu naturali , habeant intervallum .

Quin imo pars anterior & crassior hippocamporum ita cooperit , & prædictis parietibus circumdatur , ut ad instar partis corporum striatorum in anterioribus ventriculorum lateralium degentis , in parte anteriori istorum sinuum jaceat , quandoq ; parietibus ipsis adhæreat .

At versus marginem interiorem hippocamporum , inter partem inferiorem thalamorum opticorum & marginem interiorem loborum mediorum cerebri , adegit RIMA quâ vasa sanguinea à media parte basis cerebri , in prædictos sinus erepunt . Datur etiam inter marginem inferiorem partis posterioris corporis callosi , glandulam pinealem & nates , INTERVALLUM quo vasa ejusdem generis ventriculos anteriores subeunt .

4°. VENTRICULUS tertius , infra psalterium excavatus , ab eoq ; plexu choroideo separatus , infra thalamos opticos situs , nullum fermè occupat spatum (*Massa*) ; parietes enim istorum thalamorum in cadaveribus ita sunt contigui (*Massa*) , ut superius illorum separationem indicet RIMULA longitudinalis , anterius parumper patula circa anticam ventriculorum anteriorum cerebri regionem , subtus fornicem recondita , & juxta radices illius excavata (*Vieussens*) , ubi illam vulvam denominant (*Columb.*) ; posterius vero magis , anum sic dictum (*Piccholom.*) efformet , tertiumque apud quosdam (*Ridley*) constitutus ventriculum . Quin imo prædicti parietes superius & in media fui parte contigui , sœpe fœpius ope laminæ cinereæ (*Morgag.*) sic adhærent , ut quam minimum in parte sua superiori , plus vero anterius , minus posteriorius , intervallum relinquere videantur .

Illa imo pars anterior (substantiâ subcinerea , molli , nervorum opticorum coalitui immediate postposita (*Vieussens*) constans , cœteris hujus ventriculi parietibus diversa , margini foraminis quarti ventriculi continua (*Wharton.*) , margini anteriori & inferiori eminentiarum orbicularium , posteriori & inferiori septi lucidi , circumscripta , tenui , excavata , initio accurate elatissimam regionem infundibuli referens , ac dein ab exortu sensim in arctum spatum , infundi-

HISTORIA CAVITATUM

buli quoque modo cogitur, donec tandem veluti in angustam oblongamque fistulam similiter atque infundibula abeat, quæ deorsum protensa (*Vesal.*), in glandulam pituitariam definit; unde INFUNDIBULI nomen traxit. Hujus infundibuli fistula (constans duplii substantia extus membranacea, intus medullari *Wharton.*), (insensibilibus tantum poris praedita est *Vieussens*); sed de illa agemus ubi de glandula pituitaria.

Pars vero posterior longe minus excavata, ope Rimulæ parumper convexæ in mediâ & insimâ ventriculi tertii parte, ab anterioribus ad posteriora extensæ, infundibulo continuæ, in ductum posterius abit, in ventriculo quarto apertum.

5°. D U C T U S ille, ab interioribus ad posteriora, & à superioribus ad inferiora arcuatus, intra partem superiorem, medium, & posteriorem crurum cerebri, ubi in protuberantiam annularem migrant, & partem anteriorem medium istius protuberantiae, infra & inter nates & testes excavatus, (ac super protuberantiae annularis initium declivis, initio non adamussim orbicularis, ut pote servans in inferiori sede acutum suæ cavitatis, unde prodit, angulum *Vesal.*), inter partem superiorem & posteriorem crurum cerebelli sese dilatando extensus, (ubi quidam illum, CALAMUM scriptorum denominant *Arant.*), valvulâ VIEUSSENS (alibi dicenda) ea crura superius adunante cooperatus *Willis*), definit in ventriculum quartum.

6°. V E N T R I C U L U S quartus, verticaliter situs (*Eustachi*), intra partem anteriorem medium medullarum cerebelli, & posteriorem partis substantiae oblongatae, protuberantiam annularem dictæ, sinuatus (*Vesal.*), pyramidalis (*Mundini*), pariete suo anteriori trigonus, posteriore triangularis, concavus, conicus, apice superiori obtuso, ductui modo dicto continuus, lateralibus angulis in substantiam medullarem cerebelli extensus, basi suâ duabus donatur valvulis.

V A L V U L A E illæ, inter partem inferiorem eminentiae vermicularis & angulum parte cerebelli anteriore inferiore & medullâ oblongata efformatum sitæ, ab eoque angulo ubi praedictæ partes sunt continuæ, basi praedicti trianguli, sese arcuando juxta latera partis inferioris eminentiae vermicularis, sursum hiantes adhaerent.

Paries vero ventriculi quarti anterior, (trigonus *Eustachi*), angulo suo superiori obtuso, ductui modo descripto continuus, lateralibus angulis suis etiam obtusis, iisdem angulis parietis posterioris correspondens, angulo suo inferiori acuto abit in medullam spinalem, calamumque scriptorum refert; unde C A L A M U S scriptorius (*Heroph. Galen.*) denominatus fuit paries ille. Nomen verò hoc ipsius parti tantum inferiori nunc tribuitur (*Ridley*).

C A L A M I scriptorii margines crenatae, seu ad instar spiræ inferius contortæ, apparent. Quin imo ventriculi quarti paries anterior, media sui parte, à superioribus ad inferiora, rimulâ usque ad angulum extensem, bifidus apparet (*Eustachi*).

Juxta tertiam hujus rimulæ medium partem, duæ quam minimæ utrinque adsunt F O V E Z E, per quas FILAMENTA medulloso, in illo ventriculo varia, à rimulâ praedicta assurgentia, quandoque excent; sed frequentius adunata (*Ridley*), versus angulum parte anteriori inferiori cerebelli & medulla oblongata efformatum, concurrunt, & septimum par nervorum partim constituunt. Sed de his alibi.

Hæc de cavitatibus praedictis sufficient, quippe quæ enarrando inferius varias auctorum de his descriptiones, notiores evident.

Omnia quæ in ipsis occurunt, excepto plexu choroideo, subsequens tradet historia; diversæque solventur alibi questiones anatomicæ quæ nunc possent institui, scilicet,

1°. An illæ cavitates peculari induantur membrana?

2°. Utrum detur vacuum in ipsis cavitatibus?

3°. Mutuum ne detur commercium inter ventriculos anteriores? Inter eos & illorum sinus? Inter eos & ventriculum tertium? Inter ventriculum tertium & quartum?

4°. An viis à cerebri exterioribus ad cavitates illas apertis, aliquid naturaliter possit effluere?

5°. Num tubulus infundibili sit cayus?

Sequitur nunc variarum de his cavitatibus iconum comparatio.

SECT. II.

TAB. I.

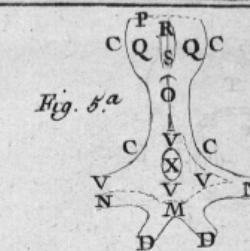
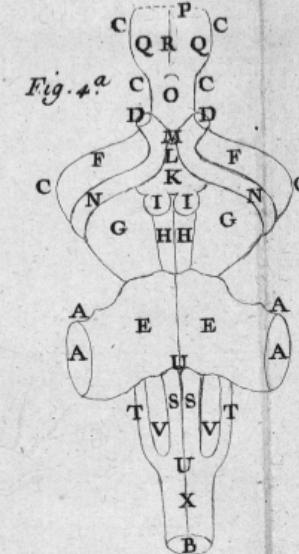
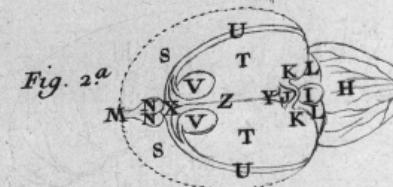
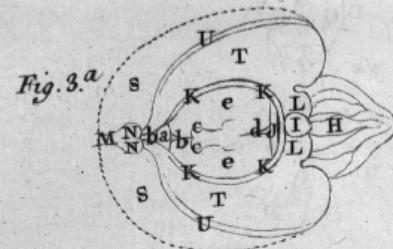
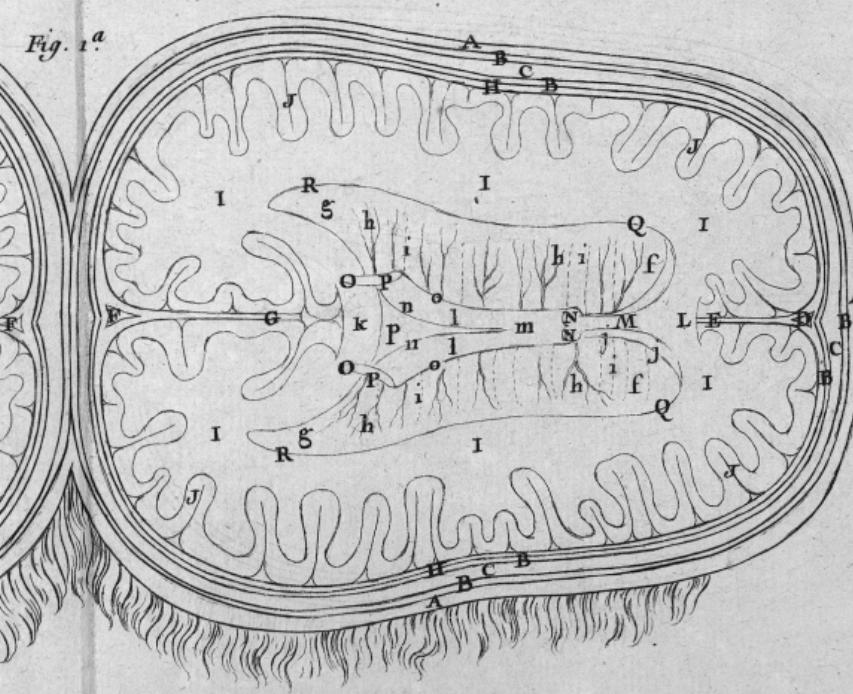
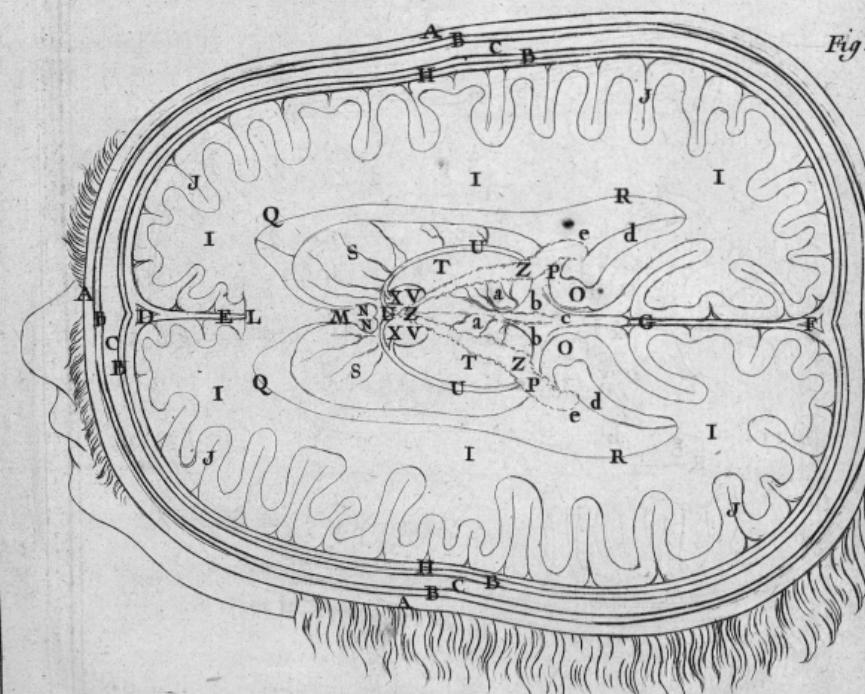
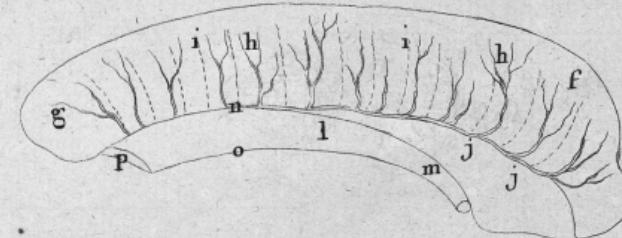

Fig. 6.a

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

Pagi 8.

TAB. I.

Fig. 3.^a

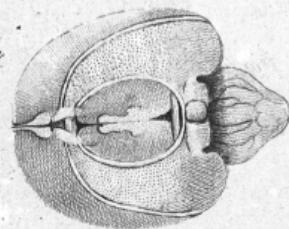

Fig. 4.^a

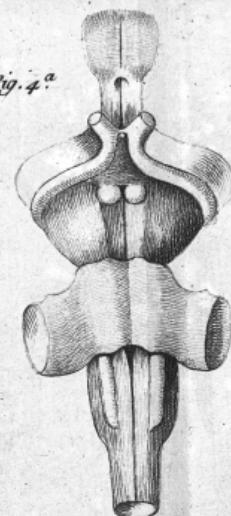

Fig. 5.^a

Fig. 6.^a

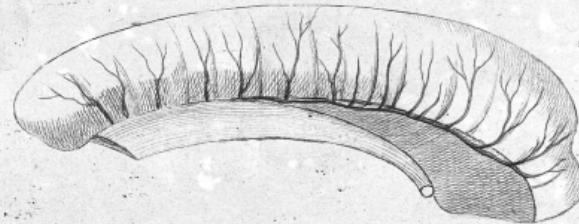

Fig. 2.^a

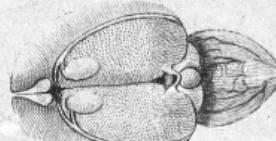
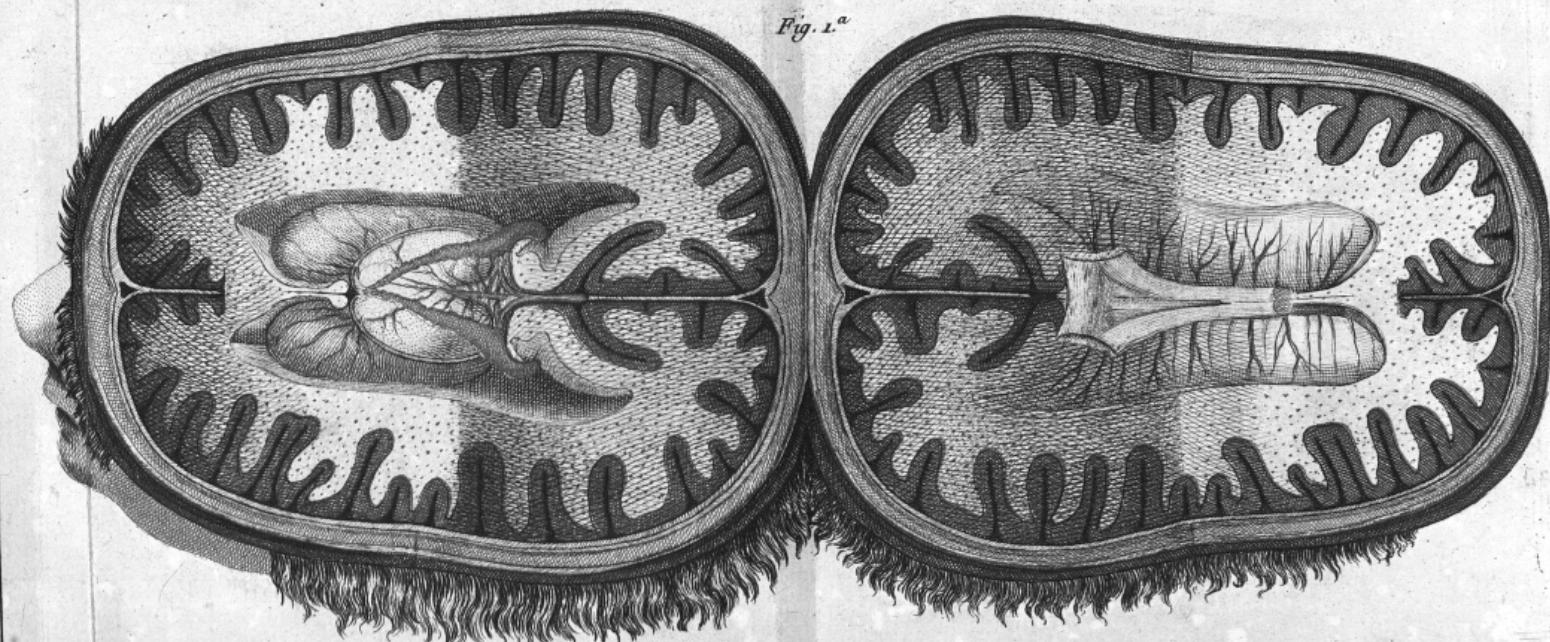

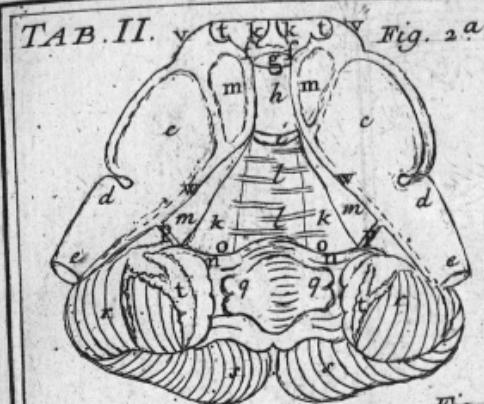
Fig. 1.^a

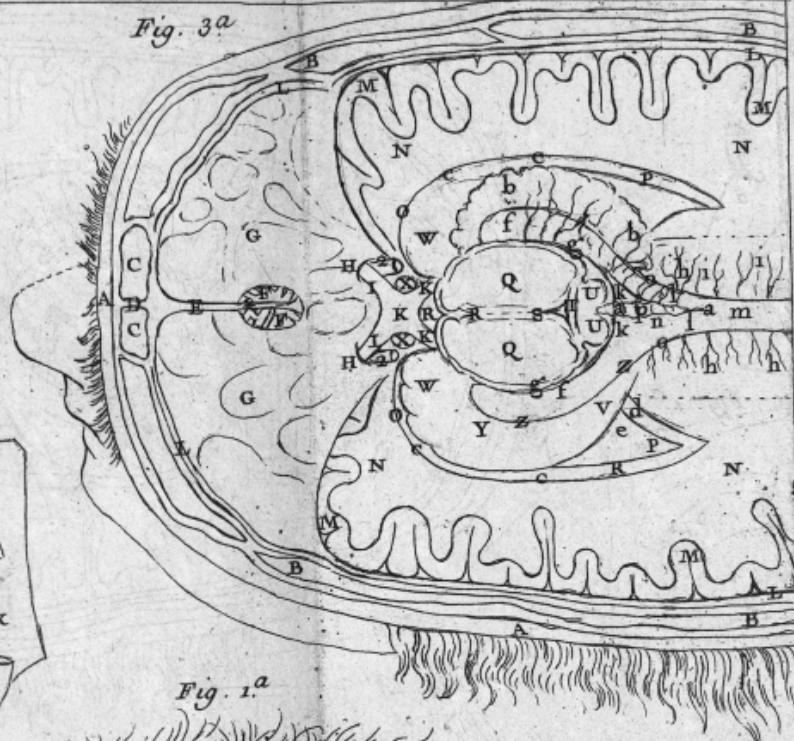
J. Robert del. ad nat. et sculp.

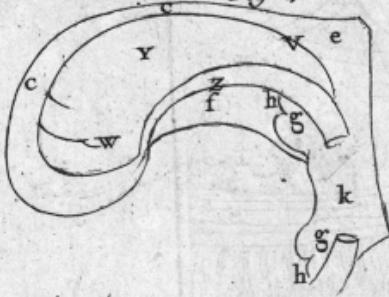

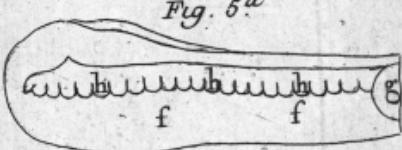
Fig. 3^a

Fig. 4^a

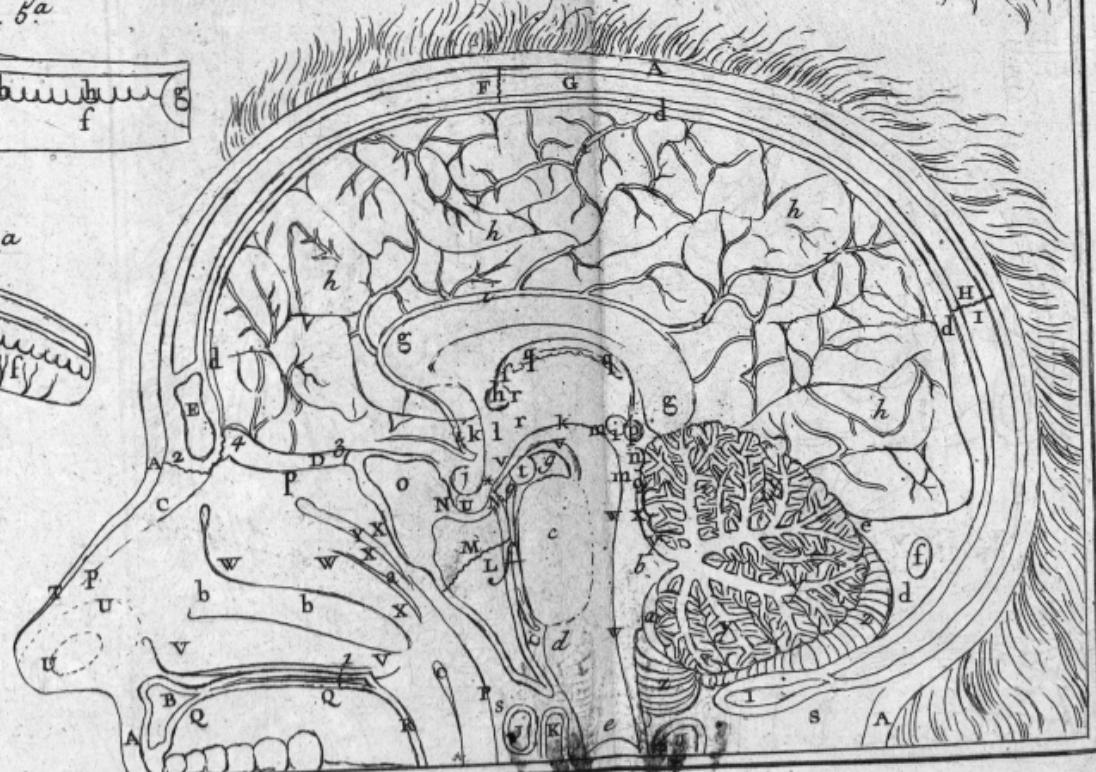
Fig. 5^a

Fig. 6^a

Fig. 1^a

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

Pag. 8.

TAB. II.

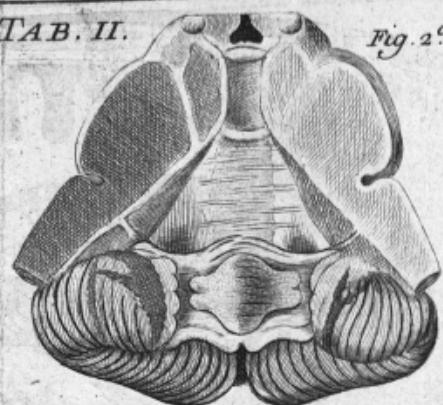

Fig. 2^a

Fig. 3^a

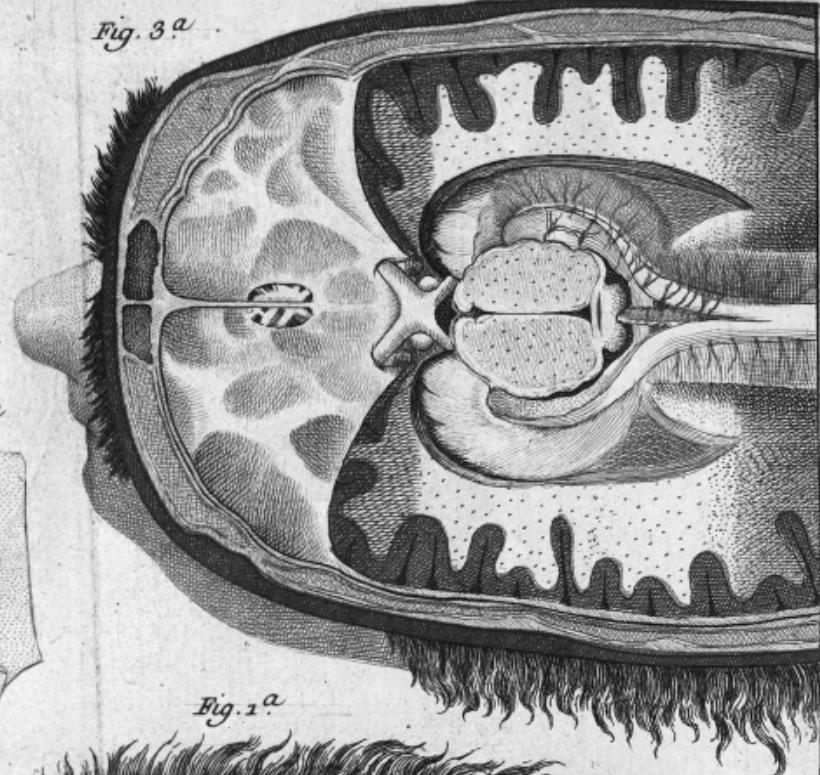

Fig. 4^a

Fig. 1^a

Fig. 5^a

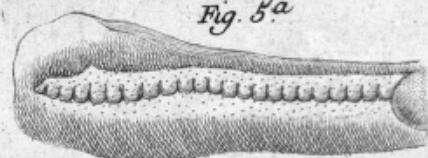
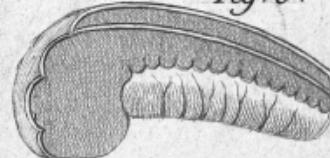

Fig. 6^a

J. Robert del ad nat. et sculp.

J. Robert del ad nat. et sculp.

J. Robert del ad nat. et sculp.

TAB. III.

Fig. 1^a

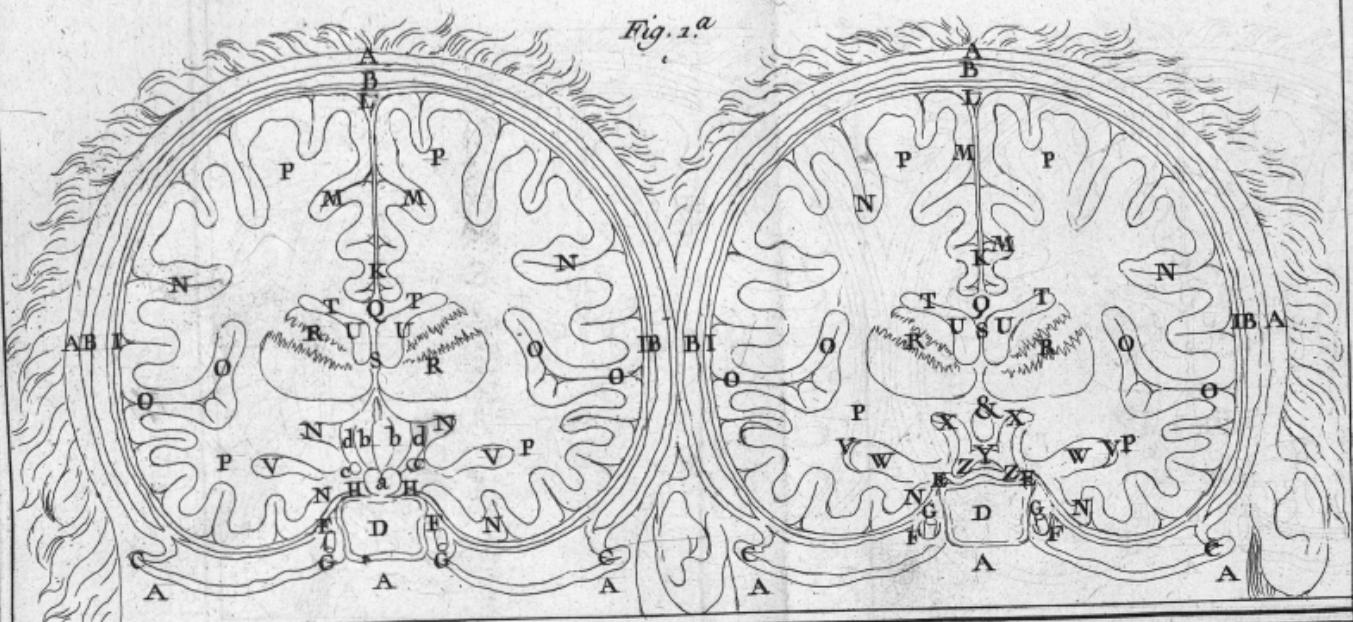
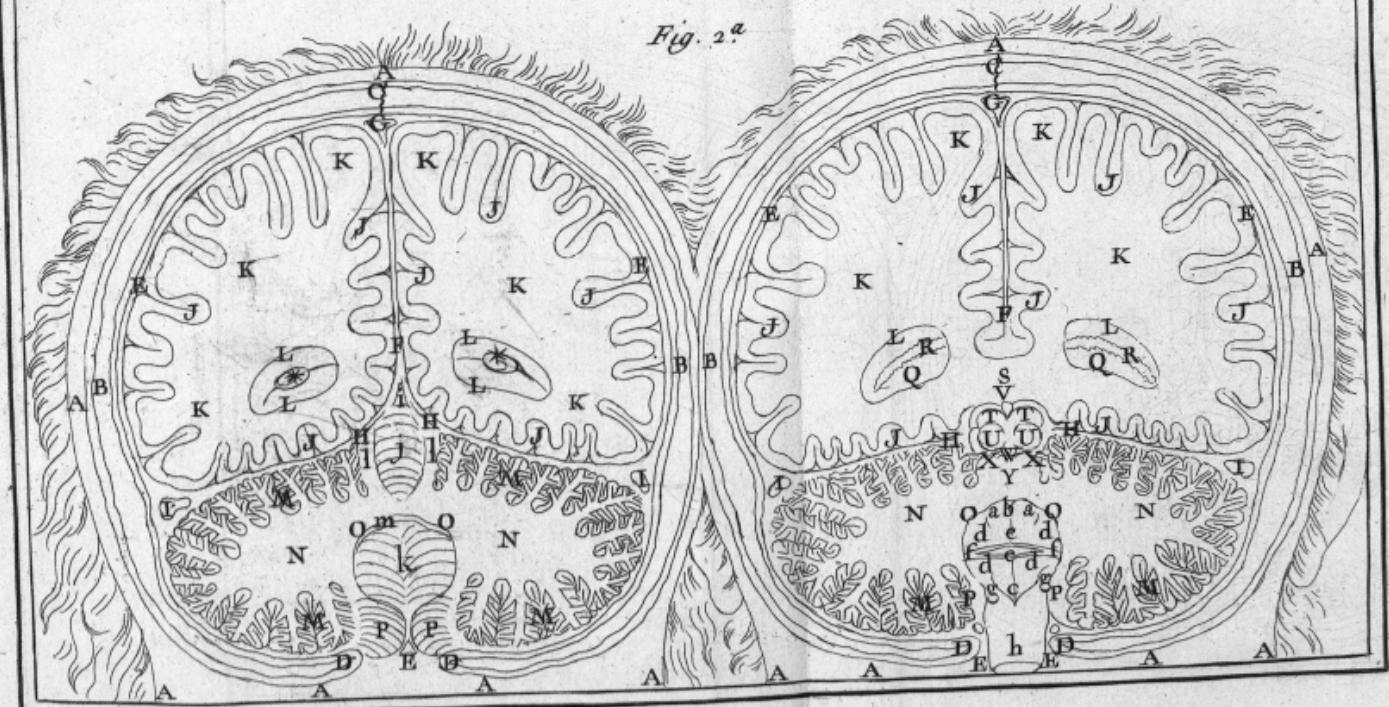

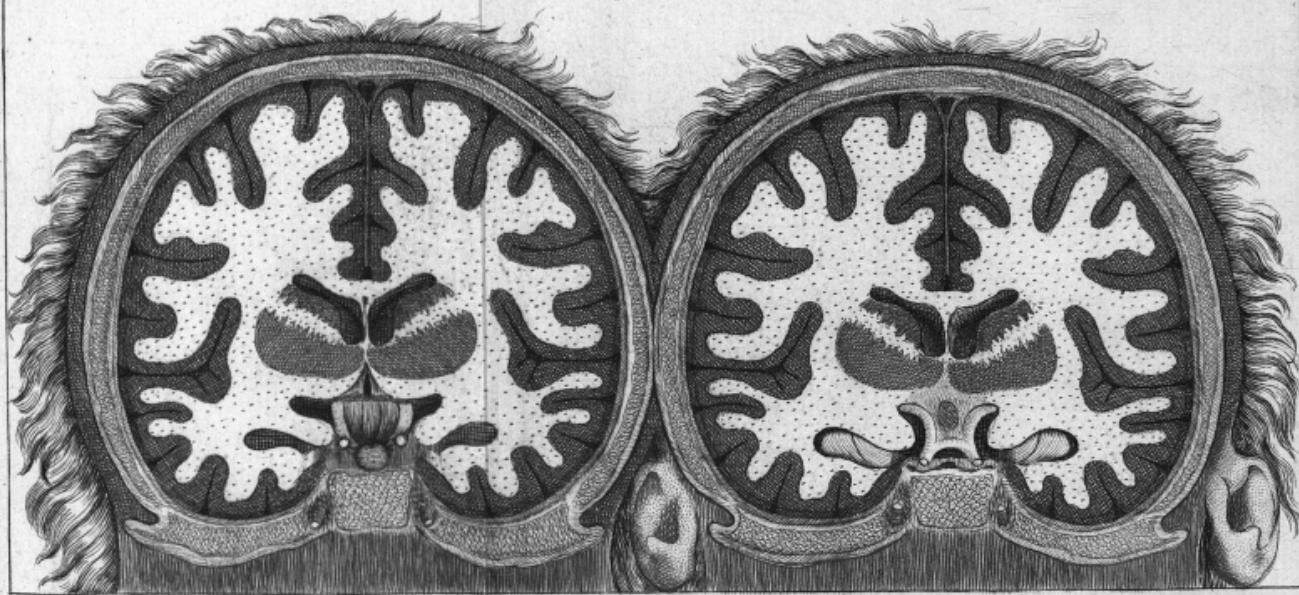
Fig. 2^a

Iconographia cavitatem cerebri et cerebelli.

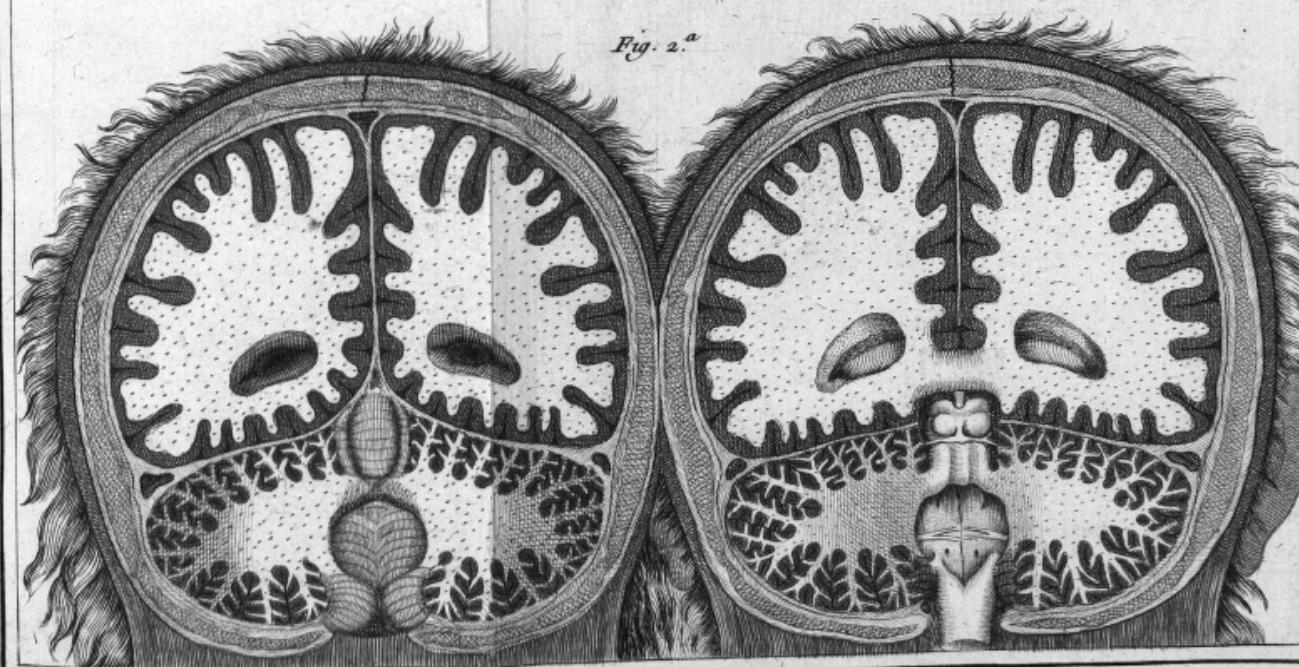
TAB. III.

Fig. 1.^a

J. Robert dd. ad. Nat. & sculp.

Fig. 2.^a

CEREBRI ET CEREBELLI;

SECT. II.

De Cavitatum Cerebri & Cerebelli variarum iconum relatione.

Sequitur iconum archetyparum, HUNDTI, DRYANDRI, CARPI, Caroli STEPHANI, VESALII, EUSTACHII, VAROLII, CORTESII, CASSERII, VESLINGII, HIGMORI, BIDLOI, WILLISI, BARTHOLINI, STENONIS, VIEUSSENSI, VERHEYENI, RIDLEYI, HEISTERI, GARANGEOTI, A BERGENI, DUVERNAYI, LIEUTAUDI, MORANDI, HUBERI, BONHOMMI, & Historia naturalis generalis & particularis cum musei Regii descriptione, de cavitatibus Cerebri & Cerebelli examen.

HUNDT, Autorum hactenus notorum primus, naturae vero minimè scrutator, Cavitas Cerebri & Cerebelli ad mentem figurasse, cuicunque rerum perito manifesto patebit. Quomodo autem illas disposuerit, ex ipsius iconum (TAB. IV. fig. I. & IV.) interpretatione a intelligi potest.

Figuram primam usurpavit DRYANDER.

CARPI qui primus quasdam partes ad naturam ruditer pinxit, potius se cavae illas in humanis cerebris vidisse, quam adumbrasse iconibus suis (TAB. IV. fig. II. & III.), indicat.^b

DRYANDER praedictis autoribus perspicacior, majori industria in repræsentandis illis cavitatibus usus, forsan verò dissectionibus anatomicis parum exercitus, aut alienis nimis credulus, varias de cerebro icones, illud sui potius ope strati (TAB. IV. fig. V. VI. VII.) quam se ipsis exhibentes, tradidit. e num vero sinus anteriores Ventriculorum superiorum indicaverit, delinaverit (fig. VI. VII. n°. 3. 4. 5.), oculatioribus dijudicandum relinquimus.

Iisdem figuris usus est RYFF.

TABULÆ QUARTÆ

EXPLANATIO.

FIGURA I. & IV. ex HUNDT.

A. Capilli. B. cutis. C. caro. D. paniculus. E. craneum. F. dura mater. G. pia mater. H. cerebrum. I. ventriculus primus, secundus & tertius. K. rete mirabile. L. lacuna. M. 1. 2. 3. 4. nervorum paria. N. caruncula. O. virus. P. auditus. Q. olfactus. R. gustus. S. sensus communis. T. imaginativa. V. cogitativa. X. memoria. Y. futura coronalis. Z. fagittalis. &c. zauda.

FIGURA IV.

I. Ventriculus primus. 2. secundus. 3. tertius.

FIGURA. II. & III. ex CARPO.

b.

HAbes in 2. figurâ duram matrem separatam à cerebro, cuius medietas à prora ad puppim regitur pia maire, ut vides. In altera vero parte in centro est notabilis concavitas sensui manifesta, prius remota multa cerebri medulla, quam habent pro altera partium ventris anterioris ante dicti, in medio cuius est vermis similis substantiae rubrae. in hac etiam figura est medietas emboti ante dicti medietas ventriculi medii & anterioris.

A. A. Dura mater. B. B. Medulla. C. Vermis.

FIGURA III.

IN hac tertia unum à dextris, alium à sinistris, in centro medullæ cerebri, habes duos ipsius venires anteriores, & sui vermes possunt comprehendendi ex figura ante notata, & inter istos. inferiorius enim est embotum & ventriculus medius & posterior, ut monstrant Lincae suis locis posita.

A. A. Ventriculi anteriores. B. ventriculus medius. C. ventriculus posterior.

c. FIGURA V. VI. VII. ex DRYANDRO.

Ventriculorum utrinque notæ sunt E. C. utrinque circa basim est substantia una pellicularis rubra, vermis dicta, ex venis & arteriis composita. Quæ ab uno extremito ad aliud cuius libet ventriculi tendit, quæ motum habet secundum aliquos, aperiens & claudens ventriculos voluntariè. A. A. piæ matris pellicula est. curva D.

B

IO

HISTORIA CAVITATUM

Licet Caroli STEPHANI, seu potius RIVERII, icones (TAB. IV. fig. VIII. IX. XI.) ita sint mancae & erroneae, ut vix dum crassiora, Cavitatum quas repraesentant, rudimenta exibeant; ad naturam tamen delineatae sunt, reiq; praecedentibus proximiores.

Ex harum iconum interpretatione, quid indicare voluerit autor, videre est.

Primus ergo, STEPHANO Cœvus, iconographorum Anatomicorum facillime princeps VESALIUS, vera in hisce Cavitatibus pingendis fundamenta jecit, licetque ipsius icones suis non careant mendis, ad naturam tamen imitatae sunt.

Literam vides notari carunculas mamillares, odoratus ut quidam vocant instrumenta, producentes nervos. Vides 1. 1. 2. 2. opticos vocatos, visui additos. Nervos 3. 3. 4. 4. 5. 5. qui buscunque sensuum nervis suos numeros appositos esse vides.

A. A. Ut hactenus semper pelliculam cerebri significat. B. B. inferius utrinque cerebrum, disruptus atque convulsi cavitatibus, quas hic ventriculos cerebri esse noveris, monstrabit E. postremam cerebri partem longe duriorem, quæque mox in spinalem medullam degenerat, designat.

Circa literam D. nervi sunt ad oculos videndi facultatem transferentes. græci *opticos* vocant.

Ex anterioribus ventriculis procedunt cavi. a. b. C. d. facti, ut spiritum visuum recipient.

c. Cavitas posterior cerebri. D. D. inferior substantia utriusque lateris cerebri. B. Prioris partis cerebri infima est substantia. A. A. pia mater est.

d.

FIG. VIII. IX. X. XI. ex STEPHANO.

FIGURA VIII.

Exuta est cerebri substantia, & exempta usque ad ventriculorum concavitatem.

A. Locus quo ventriculi cerebri dexter ac sinistri ad invicem coeunt ac copulantur. B. choroidis membranae reflexio & expansio ad ventriculos. C. choroidis principium elastum, & à cerebri ventriculis remotum. D. solidior substantia anteriorum cerebri ventriculorum, finuosa ut vides, per medium ipsorum utrinque oblique discurrens, ut talēm faciat ventriculorum capacitatēm qualis est.

FIG. IX.

Loca tantum proponimus vermiciformis, & parium hujusmodi tenuissimarum: nam quemadmodum ad oculum in confectione difficillime ostendi possunt, ita etiam longe difficillimum fuerit, partes usque adeo tenues hic tibi exactissime demonstrare.

A. Formix, psallioïdes, corpus cameratum. B. principium vermiciformis circa septum, anteriores ventriculos distinguens. C. conarion glandula. D. vermiciformis longitud. E. glu-

tia. Ligamenta & partes adjacentes vermiciformi, F. via à 3.º ventriculo ad quartum.

FIGURA X.

A. Processus ab ima cerebri parte ad nares, per quos fit olfactus. B. opticorum nervorum cursus. C. nervi oculorum motorii. D. tertiae nervorum conjugatio, in duos ramos divisa, quorum minor in faciem & maxillam inferiorem, alter ad linguam fertur. E. quarta conjugatio, ad meatus aurium delata. F. quinta conjugatio, ad interiora viscera decurrentes, nervosque recurrentes constituens. H. septima conjugatio, ad linguæ motum destinata. I. infinitæ nervorum productiones, à cerebello natæ, & inter membranas spinam involuentes. delatae. K. spinæ principium.

FIGURA XI.

A. Crassa meninx e crano revulsa. B. locus cui infidet aden colatorius. C. quo in loco arteria carotis conspicitur ad retiformem plexum deferrit. D. locus in quo reperitur membrana ad aurem pertinens. E. divisio nervi tertiae conjugationis. F. origo spinalis medullæ. G. lacuna in palatum commans, ad expurgandum cerebrum. H. cavitas insignis supra oculum, inter parietes ossis coronalis conclusa, sub prominente superciliī tuberculo. I. oculus osse detectus.

FIG. XII. & XIII. ex VESALIO.

In illa figura omnes duræ tenuisque membranarum partes, resecuimus: ac dein dextram sinistram cerebri portionem sectionis serie ita admisimus, ut jam cerebri ventriculi in conspectum venire incipient. Primum namque secundum dextrum calloso corporis latus, longam moliti sumus sectionem, qua per dextrum cerebri ventriculum ducta, dextra cerebri pars eam portionem absalit, qua supra sectionem habebatur, qua orbicularium calvariam ferram divisimus. Atque quum idem quoque in sinistro latere absolvimus, sinistram cerebri pariem ita hic reposuimus, ut superiore sinistri ventriculi sedem aliqua ex parte commonem, calloso interim corpore in capite adhuc servato.

A. Cerebri adhuc in calvaria relicti pars dextra. B. Pars sinistra cerebri adhuc in calvaria

CEREBRI ET CEREBELLI.

16

VENTRICULORUM anteriorum situm, figuram, magnitudinem, præ coeteris Cavatibus (TAB. IV. fig. XII. XIII. KK. LL. MM. NN., TAB. V. fig. I. I. M. N. S.,

relieti. C. portio cerebri sinistra, quæ sectionis serie à reliquo cerebro ablata, hic resupina jacet. D. Linæ partim cerebri anfractus, & partim varium cerebri substantia colorē commonstrantes. Quidquid enim extra lineas consistit, quasi luteum & subcinericum magis est. Quidquid intra lineas habetur ad amissum album vilitur. hac itaque ratione sedes E. & F. insignitæ, apparent luteæ. quibus vero G. & H. inscribuntur, prorsus albae sunt & nonnunquam rubris maculis interstinctæ. I. callosum corpus, utrinque à cerebri substantia, cui alioqui continuatur, ex sectione liberum. K. callosi corporis portiuncula, adhuc sinistræ cerebri parti, quæ adempta est, conti-

nua. L. dexter cerebri ventriculus. M. sinistri. N. sinistri ventriculi superioris sedis portio. O. plexus cerebri, ab imagine quam cum secundinâ seu foetus involucris similem obtinet, nuncupatus. P. aranearum modo gracieles venæ, dextri & sinistri ventriculorum substantiae hoc in loco connatae, ac ab illis diductæ vasis, quæ nuper commemoratum plexum extruunt. Q. venulæ à jam commemoratis vasis plexum efformantibus, in tenuem cerebri membranam sub callosi corporis anteriori sede huc excurrentes, & incerta serie (quemadmodum & venulæ P. notatae) inter se lecandum se offerentes.

T A B U L Æ Q U I N T Æ

EXPLANATIO.

Tota ex VESALIO, Fig. XIII. exceptâ.

FIGURA L

ILLE figura, quod ad relietam in calvaria cerebri portionem attinet, nulla ex parte cum praecedente figura variat: atque id solum habet proprium, quod callosum corpus hic anteriori sua sede à cerebro primum liberavimus. ac dein elevatum, in posteriora refleximus, septum dextrum ac sinistri ventriculorum divellentes, & corporis instar testudinis exstructi superiorem superficiem ob oculos ponentes.

A. A. Itaque & B. B. ac dein D. D. & E. & F. G. & H. eadem hic in Q. usque dicant, quæ in praecedenti figura. Sic quoque & L. L. & M. M. & O. & P. & Q. eadem insinuant. B. notatus inferior callosi corporis superficies. est enim id sua sede motum, atque in posteriora reflexum. S. T. V. superior corporis instar fornicis seu testudinis exstructi superficies & veluti ipsius triangularis circumscrip-
tio, quam ab S. ad T., & a T. ad V., & ab V. ad S., metimur. X. Dextrum ventriculum & sinistrum intercedentis septi inferior pars, corpori testudinem referenti continua. Y. septi jam commemorati superiore pars, calloso corpori continua. Hoc namque septum non aliter quam modo disruptum est, de-
pingi licuit. & alia quoque parata fuit figura, in qua duæ manus (uti inter secundum facere consuevit) callosum corpus nondum in anteriori ipsius sede liberatum, modice attolebant, quo speculum seu septum adhuc integrum oculis subjeceretur. verum quum non adeo concinnè negotium in pictura, atque in ipsa sectione, successerit, eam figuram, ne frastra paginam oblitteraret, rejici.

FIGURA II.

HÆC figura quod ad cerebri portionem in calvaria relietam spectat, etiam 13æ. Tab. 4æ. correspōderet; a 1æ. in hoc differens quod corpus testudinis modo fabricatum, anteriori sua sede à cerebri substantia liberavimus, id sursum in posteria reflectentes, ut inferior ipsius superficies in conspectum veniret, & vas illud etiam cernetur, quod à quarto duræ membranae sinu pronatum, sub corpore testudinis modo exiructo fertur, & plexum tandem non minimam partem constituit, quos secundarum imagini veteres affilarunt.

A. Corpus testudinis modo exstructum, hic inferiori ipsius superficie, quâ tertii ventriculi superiorem constituit sedem, conspicuum. B. portio corporis instar testudinis efformati in dextro ventriculo, à cerebri substantia hic principium ducens. C. portio corporis testudinem formâ & usu referentis, quæ ex sinistro cerebri ventriculo pronaſcit. D. dexter cerebri ventriculus. E. sinistri. F. arteria per inferiorem posteriemque dextri ventriculi sedem a dextra soporalis arteriæ ramo, duram cerebri membranum perforante, huc in dextrum ventriculum confundens. G. arteria in sinistrum cerebri confundens ventriculum. H. vas à quarto duræ cerebri membranae sinu principium ducens, ac sub corpore instar testudinis efformato, in communem dextri & sinistri ventriculorum cavitatem, seu tertium ventriculum properans, totoque inceſtu miris modis implexum. I. vasis H. insigniti in duas portiones divisio. K. vasis. H. insigniti divisio-

Bij

HISTORIA CAVITATUM

12
fig. II. D. E. F. G. H. I. L. M. N. O.) attigisse, quin imo illorum SINUS postiores adumbrasse (M. *. Fig. XII. TAB. IV.), & anteriores, densa quam apposuit umbrâ in L., indicasse videtur, & indicare voluit in F. (fig. III. IV. TAB. V.).

portiones divisio. K. vasis H. insigniti divisionis altera portio, dextrum cerebri petens ventriculum. L. portio nuper commemoratis valis, finistrum accedens cerebri ventriculum. M. plexus dextri ventriculi, secundinarum imagini comparatus, atque ab arteria F. insignita, & vasis H. indicati portione, quam K. notavimus, constitutus. N. plexus finistrum cerebri ventriculum occupans, ac ex vasis G. & L. insignitis conflatus. O. hujus modi venulae cerebri substantiae hic obnascuntur, ab illis productae vasis, quae K. & L. notavimus. P. à venis quae cerebri substantiae hic offeruntur, ramusculi extra ventriculorum amplitudinem hac ad tenuem cerebri membranam pertinent. Q. meatus ex communi cavitate dextri ac sinistri ventriculorum, seu à tertio cerebri ventriculo recta declivis pertinens versus pelvum, quae cerebri pituitam excipiens, eam infundibuli modo defert. R. S. Canales sinus leviter in ventriculorum substantia exsculpti & pituitam ad meatus nuper Q. insigniti orificium deducentes.

FIGURA III.

Praesens figura à proximè præcedentibus plurimum varia. In hac namque ea cerebri substantiae, quam in illis adhuc ex sectionis serie reliqueramus, pars ablata cernitur, quae dextri sinistrique ventriculorum sedem in illis figuris conspicuum efformabat. dvin tota quoque cerebri portio, quæ cerebello adhuc innitebatur, hic quoque refecta est: ut duræ membranae occurveret processus, cerebellum ac cerebrum intercedens, insuper duræ membrana hic consenserentes sinus etiam hac figura aperiuimus: & vas à quarto duræ membranae sinu in cerebri ventriculos pertinens, ex tertio cerebri ventriculo sublevatum & a plexibus secundinæ similibus avulsu in posteriora refleximus: ut verius cerebri ventriculi, seu communis dextri sinistrique ventriculorum concavitatis sedes in competitum melius veniret, una cum ejus cavitatis meatis.

A. cerebri substantiae adhuc in calvaria reliqua dextra pars. B. cerebri substantiae adhuc in calvaria afferatae sinistra pars. C. lineæ hic passim obviæ, illis correspondent, quas tres modo prædentes figuræ similiter commonstrarunt. Verum quia hujusmodi lineæ substantiæ cerebri diversitas inibi dantaxat consistit, ubi cerebrum tenui membranae vicinus est, prædentes figuræ eam solum in lateribus ostenderunt: hæc autem, quum tantam cerebri portionem ablaram habeat, ut jam apparet superficies in basi non præcula tenui membrana distet, etiam hoc cerebri substantiae in colore discrimen,

& dictæ nunc lineæ in basi D. spectantur quod itaque lineis hic intercipitur ac D. insignitur subluteum est, & subpallidum; quod vero extra lineas consistit, cuique E. inscribitur, album est profusque candicans. F. portio soporalis arteriæ, secundum humiliorem angustioremque dextri ventriculi sedem sursum ad plexus secundinas imitantis constitutionem prorepens. Cæterum si perpenderas, quanam sede hic F. reponatur, & quanam in præcedenti figura occurrat, promptè observabis, qui dexter cerebri ventriculus (quemadmodum & sinister) ex posteriori sua sede instar cornu arctætus, deorsum in anteriora per cerebri substantiam ducatur. Hic namque, ubi plus substantiæ cerebri, quam in sexta figura abstulimus, praesens arteria portio F. notata antrorum magis vergit, quam F. in sexta, eamdem quoque insinuans arteria portio nem, ubi jam posteriorem ventriculi sedem concedit, atque id F. & G. subsequentis figuræ magis liquido ostendunt, in qua hujus ventriculi ductus nomine, adhuc plus cerebri substantiæ, quam in hac quæ ordine septima est, abstuli. G. arteria soporalis portio, secundum humiliorem posterioremque sinistri ventriculi sedem sursum prorepens. H. humillima sedes tertii ventriculi: quam, ut aptius cerneretur, nonihil distentam finximus. I. meatus recta declivis ex tertio cerebri ventriculo pertinens, cerebrique pituitam ad pelvem huic excipienda paratam deferens. K. meatus ex tertio cerebri ventriculo inter cerebri testes natesque in cavitatem cerebello & dorsali medullæ communem pertinens. L. glandula nuci pineæ non absimilis & vasorum ex quarto duræ membranae sinu cerebrum potentium fulerum. M. N. hanc cerebri partem, tenui adhuc membrana cerebri obductam, testes & nates cerebri appellamus. O. duræ cerebri membranae processus, portiove, inter cerebellum & cerebrum repotita. Qui hanc accedunt, aut per ipsam excurrunt instar venarum ductus, partim à primo secundoque duræ membranae sinibus, partim vero à quarto pronascuntur. P. duræ cerebri membranae dexter, seu primus sinus. Q. secundus. R. primi & secundi duræ membranae sinuum congressus, quem Græcorum nominali *Torcular* appellantur. S. principium tertii duræ membranae sinus. T. quartus duræ membranae sinus, similiter atque alii hic per sectionem adaptatus. V. vas à quarto sinu duræ membranae in cerebri ventriculos porrectum; hic autem in posteriora ex sua sede reflexum. X. hac sede cerebellum duræ cerebri membrana non obtectum seie offert. Y. ductus venarum modo à quarto duræ cerebri membranae sinu in te-

CEREBRI ET CEREBELLI.

13

Primus & solus hactenus, ventriculorum anteriorum parietem superiorem (N. K.) fig. XIII. TAB. IV.) repræsentare tentavit, modumq; in varias harum cavitatum partes exhibendas optimum servavit.

riuem membranam pertinentes, qua cerebellum ipsique cerebri testes induuntur. Z. duræ membranæ sedes, qua ossi omnium totius corporis ossium durissimo, & auditus organum intus continent, adnascitur. Hanc namque calvariae regionem incumbente ipsi cerebro deteximus.

FIGURA IV.

Illa figura à præcedenti in hoc variat, quod hic adhuc cerebri plus resecuerimus, & cerebri testes longa sectione in hoc diviserimus, ut meatus occurret ex tertio ventriculo in quartum pertinens. Ad hanc duræ membranæ portio cerebello obducta, hic dissecata, atque in posteriora reflexa cernitur. Quum itaque præsens figura pleraque cum præcedenti habeat communia, in hac A. A. & B. B. & C. C. & D. D. & E. E. ad H., & F. & G. & H. idem quod in præcedenti indicant; verum arteria E. & G. insignitæ, tanto magis hic quam in præcedenti antorsum vergunt, quanto magis cerebrum versus basim in præcedenti quam in 2^a. ablatum est.

L. Meatus recta declivis descendens, cerebrique pituitam ad pelvim deferens. K. meatus pituitae deducendæ paratus, qui interdum ab illo deducitur meatu, qui ex tertio ventriculo inter testes in quartum ventriculum pertinet. n. L. in umbra profus latitaret, aut si suo poneretur loco, & ejus nomine, quod in confœstu esset, umbra veniret exculpanda, itaque delineatio hic omnino vitianda, id L. ad anteriorem cerebelli partem repotui, foramen meatumque notaturus qui ex tertio cerebri ventriculo in quartum fertur. M. glandulam hic adhuc reliquimus quæ pineæ nucis formam ostendens, vasorum ex quarto duræ membranae finu in cerebri ventriculos pertinentium fulcrum efficitur. N. O. P. Q. quatuor his characteribus corpus id indicatur quod antesectionem unicum est, atque in 3^a. figura M. & N. insignitur: hic vero ex sectionis serie divisum diductumque occurrit. N. & O. ejus corporis sedes indicant, quibus testium nomen accommodatur. P. vero & Q. illas insinuant sedes, quas nates fere nuncupamus. R. cerebellum tenui adhuc obductum membrana. S. vasa, venarum modo tenuem cerebelli membranam-implicantia. T. propagines vasorum tenuem cerebelli membranam-implicantum, ad eas producta arterias quæ secundum dextri & sinistri ventriculorum cerebri posteriora fursum concidunt, plexus efformaturæ, quos secundinæ dissectionum proceres contulerunt. V. duræ membranæ processus, qui supe-

riorēm cerebelli sedem à cerebro distinguebat. X. propagines notantur à vasis, dictum nuper duræ membranæ processum implicantibus, in tenuem membranam, qua cerebellum vestitur, excurrentes. idem hic Z. & Z. notant, quod in 3^a. figura: duram videlicet cerebri membranam, ossi adnatam, in quod auditus organum reponitum.

FIGURA V.

IN hac figura, eadem cerebri portio, quæ in præcedenti, servatur, veram præsens figura in faciem prossus reposita, cum duræ membranæ processum abscissum habet, qui cerebrum à cerebello dirimit. Deinde cerebellum hic deorsum è sua calvariae sede manibus protactum, ac deorsum modice inversum propendet; ut ipsius regio calvariae alias contigua, oculis subjiceretur, & dorsalis medullæ cavitas videbatur, alteram quarti ventriculi partem constituens. Ad hanc, præter venarum quarundam & nervorum progressus, etiam primus & secundus duræ membranæ sinus hic aperti adamus exprimuntur.

A. Cerebri portio adhuc in calvariae amplitudine reliqua, & hic in sua sede adhuc asserta. B. C. D. tribus his caræteribus cerebellum deorsum ex sua sede reflexum indicatur, tenui membrana adhuc involutum, ac dorsali medullæ connatum. verum B. privatum cerebelli dextram indicat sedem, calvariae finni P. notando correspondentem. D. vero finistrum, quæ illi calvariae sedi insidet, cui R. inscribam. C. autem cerebelli media pars insigatur, vermi non absimilis, & suis finibus eos constitutus processus, quos vermium imaginis comparamus. E. posterior terminus medie partis cerebelli, qui vermiciformium processuum posterior recensabitur. F. G. H. dorsalis medullæ pars, adhuc in calvaria consistens, ac F. & G. hujus partis seu dorsalis medullæ sedes indicant, quibus cerebellum connotatur. H. vero sedem dorsalis medullæ significat, è calvariae amplitudine procidentein. I. dorsalis medullæ finis, calami quo scribimus mucroni non absimilis, ac medium cavitatem constitutus, ventriculi medullæ dorsali & cerebello communis. K. vasa seu ductus venis quam simillimi, & hac in cerebellum ab illis valis pertinentes, quæ in primum & secundum duræ membranæ sinus exhaustiuntur. atque ut hi ductus frequentes admodum sunt, ita etiam non semper pars propagatur serie. L. Et hac quoque ductus venæ similis in tenuem cerebelli membranam porrigitur, ab illis vasis quæ hac in parte duram cerebri

14

HISTORIA CAVITATUM

Ex iis quæ in (TAB. V.) H. L. K. (fig. III.) H. I. K. L. (fig. IV.) B. C. (fig. VI.) C. D. (fig. VII.) E. F. (fig. X.) A. B. (fig. XI. XII.) exhibet, ipsi tertii ventriculi diversas partes notas (*infundibulum scilicet, & meatum à tertio in quartum ventriculum,*) sive illas vero parum ad naturam repræsentasse, manifestum est.

Quid boni in ventriculi quarti delineatione præstiterit, TABULÆ V. fig. V. VI. VII.

membranam intertexunt. M. quintum cerebri nervorum par. N. sextum. O. septimum. atque hic videre est, quod surculis duo postrema cerebri nervorum paria principium à dorsalis medullæ initio, nequaquam vero à cerebello, ducant. P. Q. R. sinus occipitis ossis quibus correspontet cerebelli figura. nam B. cerebello inscriptum, P. congruit C. autem. Q., D. vero R.. S. dexter seu primus duræ membranae sinus, hic cultelli mucrone adapertus. T. finister seu secundus duræ membranae sinus. in nulla autem cerebri delineationum, horum sinuum incessus ita conspicue, ac in præsenti, oculis subjicitur.

FIGURA VI.

Hac figura eam cerebri portionem expessimus, quæ dorsalis medullæ educit initium: dein cerebellum à dorsali medullæ hic conspicua parte ademptum est: & cerebri testes, & nates, & glans, pineæ nucis imaginem referens. ac postremo cavitas ea dorsalis medullæ, quæ cum cerebelli cavitate quartum cerebri efformat ventriculm, hic pariter exprimuntur.

A. Cerebri pars, dorsalem producens medullam, hinc ex reliquo cerebro resecta. B. meatus ex tertio cerebri ventriculo in quartum sub cerebri natibus tendens: cuius terminum, in quartum pertinentem ventriculum C. insignivi. D. cerebri glans, nucis pineæ imagini à deflectionis professionibus assimilata. E. F. G. H. his characteribus, cerebri testes ac nates indicantur. Videntur namque dissectionis processus gratia lineæ inter E. & F., & inter G. & H. conspicue, superiora tubera E. & G. insignita ab inferioribus F. & H. notatis distinxisse; ac superiora testes vocavisse, quod illis glans, penis quasi modo incumbit: inferiora autem, nates, quod meatus ex tertio ventriculo in quartum pertinentis terminus, podici conferri possit. I. K. sedes duæ, quibus dorsalis medullæ initium cerebello adnascitur. L. M. N. O. cavitas dorsalis medullæ initii, alteram partem quarti ventriculi constituens, calamique cavitati assimilata, quam scribentes atramento intingimus. Sedes enim L. insignita, ejus calami cavitatis parti respondet, quæ in dici scribentis proxima est; M. autem & N. angulis illis affinari possunt quæ in cavitatis calami lateribus consistunt. O. vero mucronem, quo caræcteres formamus exprimit. P. dorsalis medulla hic prædicta est, qua in vertebrae procedens, calyram egreditur.

FIGURA VII.

Hac figura cerebellum à calvaria, ipsaque ad eos dorsali medulla avulsum & supinum jacet, humerum suum sedem qua dorsalem spectat medullam communans. Ac proinde regiones pñs, quibus dorsali medullæ continuatur, ac sinum insuper ostendit, qui alteram portionem efformat quarti ventriculi, cerebello & dorsali medullæ communis. Porro ad humerum præsentis figuræ sedem, tanquam ex alio quovis cerebello exectos pinxit finis mediae partis cerebelli, ut exactius processuum vermis imaginem referentium natura conficeretur.

A. Dextra cerebelli pars, tenui membrana cerebellum investienti liberum, ut etiam totum cerebellum hic ea membrana denudatum apparet. B. sinistra cerebelli pars. C. c. media cerebelli pars. ac C. notat hujus partis anteriorem regionem. c. vero posteriorem. D. d. fines terminique mediae partis cerebelli: quorum anteriorem D. indicat, posteriorem vero d.. E. cerebelli sinus, qui cum dorsalis medullæ sinu quartum ventriculum constituit. G. his sedibus cerebellum dorsali medullæ adnascitur. H. anterior finis mediae partis cerebelli hic, ac si ab alio cerebello is resectus esset, expensus. I. Posterior finis mediae partis cerebelli, à quopiam cerebello exectus.

FIGURA VIII.

Hec figura occipiti prorsus innititur: universaque cerebri substantia, quæ adhuc reliqua erat, in posteriora deorsum deflexa pendet: ut olfactus organa & coitus visoriorum nervorum, & maximis saporis arteriæ rami, in conspectum venirent.

A. Dextra cerebri pars, quam adhuc tenuis cerebri obtigit membrana. B. sinistra cerebri pars. C. cerebri tubera, à papillarum similitudine mamillares processus nuncupata. D. sinus seu sedes olfactus organis paratae. E. septum, olfactus organis paratas fedes interdividens. F. sinus calvariae quibus mamillares cerebri processus C. & C. insigniti congruunt. G. utrinque notatur vena calyram ingredientium sexta. H. quinta. I. vas yenæ correspondens, quod in tenuem cerebri membranam a vasis excurrit in dura membrana consistentibus. K. principium eorum ductuum, qui per duræ membranae latus excurrunt, perint ac si venæ essent arteriis commissæ. L. olfactus organa, hic una cum cerebro à dura membrana deorsum diuulsa. M.

CEREBRI ET CEREBELLI

15

Indicant, ubi in B. C. L. M. N. O. (fig. VI.) ventriculi illius pars anterior, in E. (fig. VII.) posterior, in I. (fig. V.) calamus scriptorius, licet ad naturam, ruditer tamen expressi sunt, & vix rem exibent.

Vesalianis iconibus illis, vel omnibus, vel partim, usi sunt GEMINI, VALVERDA, PAREUS, VICARI, GREVINUS, PLANTINUS, Salomon ALBERTUS, PLATERUS, BAUHINUS, GUILLIMÆUS, LAURENTIUS, VIDUUS, PAW, RIVA, REMMELINUS,

nervorum visoriorum coitus. N. visorius nervus, dextrum petens oculum. O. visorius nervus, sinistrum petens oculum. P. soporalis arteriae ramus, duram cerebri membranam perforans, ad latus glandis cerebri pituitam excipientis. Q. arteriae P. notatae propago, dextrum accedens cerebri ventriculum. R. arteriae P. notatae propago, hic in tenuem cerebri membranam sparsa. S. portio pelvis, cerebri pituitam excipientis.

FIGURA IX.

Caput hic in sinistram aurem reclinatum jacet, calvariae cavitatis basim exprimens, dura cerebri membrana adhuc succinctam. Aique tanta nunc duntaxat cerebri dorsalisque medullæ asservatur portio, quanta cerebri nervorum paribus videndis sufficit. Visoriorum porro nervorum exortum coitumque resecui, ne pelvis nimium lateret, quo cerebri pituita excipitur.

A. Modica cerebri portio, una cum dorsalis medullæ initio. B. nervi visorii, ea parte hic tantum conspicui, qua calvariae cavitatem egrediuntur. C. Pelvis, cerebri pituitam excipiens. D. hic in pelvem petinet meatus, cerebri pituitam ex tertio ventriculo deducens. E. dextrae soporalis arteriae ramus, duram membranam ad latus dextrum glandis perforans, qua cerebri pituita excipitur. F. sinistram soporalis arteriae ramus, duram cerebri membranam perforans. G. secundum cerebri nervorum par. H. tertii paris nervorum cerebri gracilior radix. I. tertii paris nervorum cerebri crassior radix. K. quartum nervorum cerebri par, tertii paris crassiori radici conterminum. L. minor radix quinti paris nervorum cerebri. M. quintum nervorum cerebri par, seu major quinti paris radix. N. sexti paris nervorum cerebri principia ac furculi. O. septimi paris nervorum cerebri principia ac furculi. Si quid in hac figura spectandum sit reliquum, id absque characterum opera prompte, vel ex proxime praecedentibus figuris percipitur.

FIGURA X.

Presenti figura portionem eam cavitatis calvariae dura cerebri membrana adhuc succinctam depinximus, qua supra ossis cuneum imitantis medium habetur, una cum modo indicandis organis. abs remanque fuisse, integrum caput harum particula- rum gratia delineare.

A. Nervorum visoriorum portions. C. sinistri lateris arteria, que duram membranam hic perforans, partim in tenuem cerebri membranam partim vero in dextrum cerebri ventriculum digeritur. D. dextri lateris arteria. E. hic pelvis collecta, & a tenui membrana cerebri omnino divisa, propendet, qua cerebri pituita ex tertio illius defluens ventriculo excipitur. F. foramen, quo pelvis infundibuli modo extructæ finis glandem petit, cerebri pituitam excipientem. G. secundi paris nervorum cerebri portions.

FIGURA XI.

Hac figura nudam depinximus glandem, qua cerebri pituita excipitur, una cum pelvi, seu infundibulo, quo pituita huc deferatur, quodque hic flaccidum propendet. a lateribus vero, arteriarum soporalium portions, qua reticularem plexum efformare dicuntur, ita hic expressimus, ut nobis inter secundum occurvere. Aique ut eas, arteriarum portions sece varie secantibus offerunt, ita quoque varie eas delineavimus.

A. Glans cerebri pituitam excipiens. B. pelvis, seu infundibulum cerebri pituitam super modo dictam glandem deferens. C. arteriarum portio, qua secundum foraminis ipsius gratia in calvaria exsculptum ductum oblique fertur. D. sinistre arteriae ramus in duræ cerebri membranæ sinistrum latus excurrens. E. arteria sinistra portio, per proprium foramen ad natum usque amplitudinem pertingens. F. his sedibus diversam arteriarum sedem delineavimus, ad dextrum quidem F. arteriam notatae seriem ductam, ut hic in ramos non dirimatur; sinistrum autem F. arteriam hanc in duos ramos, qui mox in unum rursus coeunt, dissectam insinuat. G. arteriae sinistre portio duram cerebri perreptans membranam, ac partim in sinistrum cerebri ventriculum, partim in tenuem membranam hic cerebri basi obductam digesta. H. propago sinistre arteriae, per foramen secundi paris nervorum cerebri calvariam egrediens, ac nervum dein visorium oculumque pententis.

FIGURA XII.

Parva hac figura erectam fiximus pelvem seu Cyathum, quo cerebri pituita in glandem ipsa subditam distillat. Ac deinde fiximus quatuor ductus, a glande pituitam per proxima glandi foramina A. B. C. &c. deferentes.

16

HISTORIA CAVITATUM

CROOKE, Casparus BARTHOLINUS, Gregorius HORSTIUS, &c. mirumque
in modum illas plus aut minus depravaverunt, præsertim LAURENTIUS, ALBERTUS,
PARÆUS, &c.

VESALIUM proxime subsequens EUSTACHIUS, Vesalianis adjutus, in Anatomia mi-
nutori idcirco versatior, illas etiam partes delineare suscepit.

Indicet igitur A. glandem, cui pituita instillatur.
B. pelvis qua hæc ducitur. C. vero & D. E. F. meatus ad faciliorem pituitæ huc decum-
bentis egressum paratos.

e Figurarum XIII. TAB. V., I. II. III. TAB. VI., III. TAB. XI., que
EUSTACHII sunt, interpretatio ex ALBINO.

Figura XIII. TAB. V.

A. A. A. Hinc resecta cerebri pars superior, se-
cundum ventriculos anteriores. C. C. pars
ventriculorum anteriorum. D. fornix cuius E.
pars prior recisa. F. F. crura fornicis. G. G.
thalami nervorum opticorum. K. continuitas
nervorum opticorum. L. L. nervi optici.

Figura I. TAB. VI.

Cerebri parte superiore ex transverso ad ventri-
culos anteriores resecta, pars inferior exhibita, qua
parte secta est.

A. A. Cerebri lobi anteriores. B. B. posteriores.
C. C. &c. cortex cerebri incisus una cum me-
dullæ partibus, quæ ipsi interserit. D. &c.
media medulla incisa. E. pars aqua corpus cal-
losum resectum. F. G. H. ventriculi anteriores
cerebri. G. corpora striata. H. plexus cho-
roidei per quos venæ decurrunt, crebro con-
jungentes se inter se; quæ è ventriculis ante-
rioribus oriuntur. Indicati rami, tum qui è
priore parte ventriculorum veniunt, tum qui è
posteriore, tum qui è corporibus striatis.

Figura II. TAB. VI.

Hæc figura proxima precedenti in universum
respondeat, hoc autem differt quod fornix à priori
parte resecta, ac deinde cum plexibus choroideis,
venisque quas plexus illi sustinent, in posteriora
reflexa sit.

A. Percissæ fornicis pars prior. B. fornicis pars,
quæ à parte priore A. absissa. C. fornicis in
posteriora reflexæ pars inferior. D. plexum
choroideorum, una cum fornice in posteriora
reflexorum, ramis suis unitæ inter se; poste-
aque abeunt in truncos E. qui subeunt fornicis
partem priorem ac deinde F. sub fornice re-
trorsum incidunt ad finum quartum duræ ma-
tris, hoc in decursu conjungentes se ramis
suis, occurrentesque per plexum sub fornice lo-
catum. G. cerebellum ut videtur. H. testes.
I. nates. K. glandula pinealis. L. fissura inter
thalamos nervorum opticorum. N. corpora
striata.

Figura IH. TAB. VI.

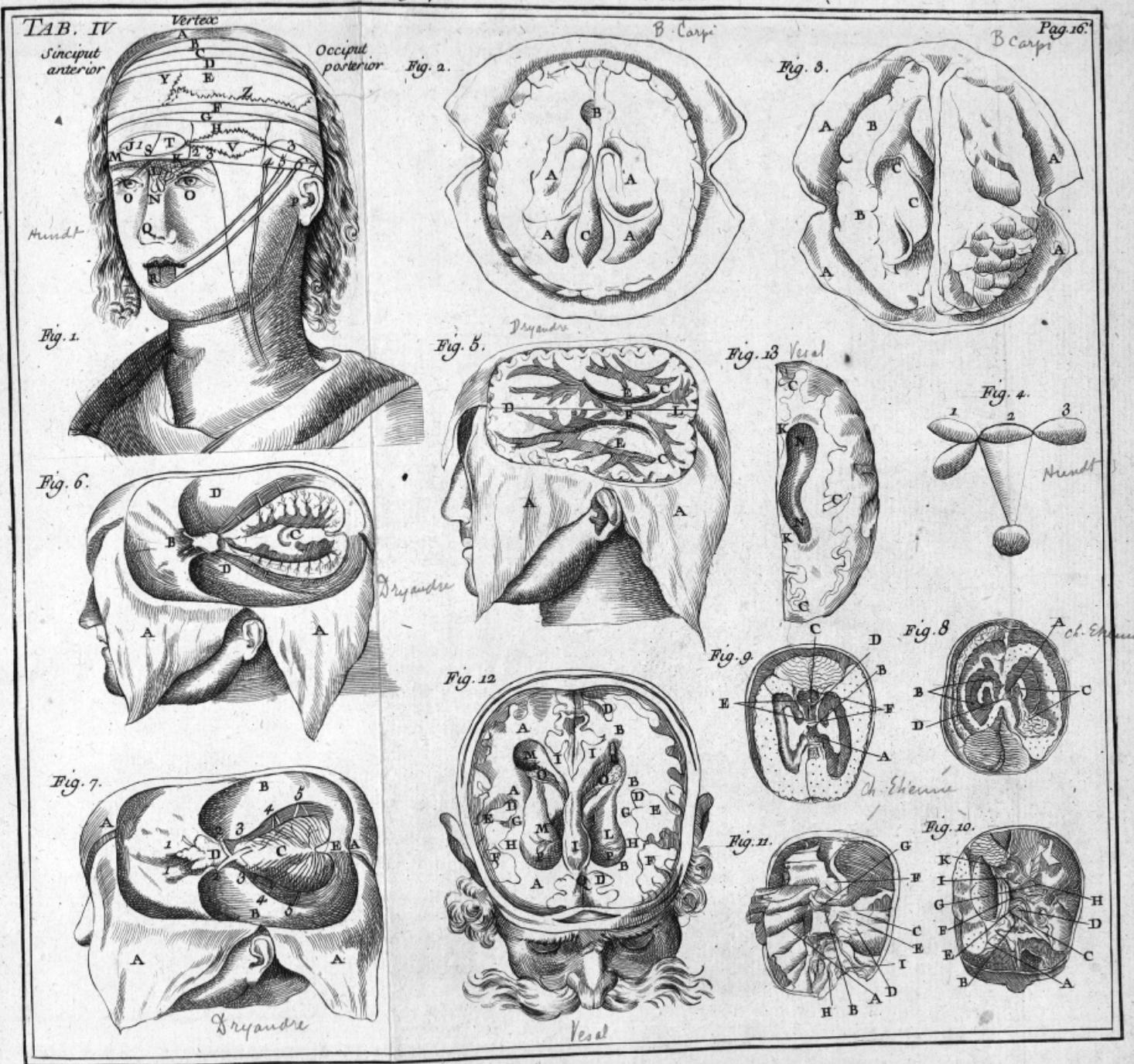
Cerebrum à parte inferiore.

A. Hinc cerebri pars inferior à lobis mediis us-
que ad posteriores resecta secundum medios
ventriculos anteriores. B. ventriculorum ante-
riorum, qua parte & in lobos posteriores ce-
rebri, & in medios pertinent lacunaria. C.
D. lobi anteriores cerebri. D. paries, qui-
bus alter alteram contingit; hic diducti ali-
quantum ab inferiore parte lobi apparentes.
E. processus mamillares cerebri quorum dex-
ter recisus. F. fornicis & G. corporis calloso
pars inferior, non distincta fornix à corpore
calloso. H. radices fornicis. I. portio tran-
versa, qua radices fornicis conjunctæ. Inter
portionem illam & radices fornicis spatium
triangulare. K. L. M. nervi optici: percissa
continuitate eorum, à seminuo in latera deducti.
K. partes eorum, quæ crura medullæ oblon-
gatae ambiant. L. continuitas percissa. N. crura
medullæ oblongatae recisa. O. P. thalamî
opticorum à se mutuo separati & deducti. O.
pars eorum, qua supra ventriculum tertium
conjuncti sunt Percissa. hæc sectæ sunt superfi-
cies, à se nativo deductæ.

Figura III. TAB. XI.

A. Cerebellum à superiore parte, medianum autem
per longitudinem capitis in duas partes æqua-
les dissecatum, deductæque partes illæ à se
invicem. B. C. D. cerebelli partes sectæ: in
quibus C. &c. medullæ ramulus e cortice or-
tus. D. trunci in quos medulla cerebelli col-
ligitur, ad medullam oblongatam accidentes.
E. truncorum, in quos medulla cerebelli col-
ligitur, partes, quæ accedunt ad medullæ
oblongatae partem priorem. F. partes, quæ ad
posteriorem. G. H. crura medullæ oblongatae
hic resecta. I. glandula pinealis. K. nates. L.
testes. M. N. nervi paris quarti pathetici vul-
go M. à medulla oblongata pone testes orien-
tes. Nervi qui prope nates oriuntur, oss. exam.
O. P. pars medullæ oblongatae, quæ subiecta
cerebello superimminenti, cum eo efficit ven-
triculum quartum. P. incisura in ea parte que ca-
lamus scriptorius dicitur. Q. medulla spinalis
à parte posteriore. R. cauda equina. I. 2. &c.
Nervi spinales e medulla orientes. S. T. radices
quibus nervi à medulla spinali oriuntur; qua-
rum

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

Vesal

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

TAB. V.

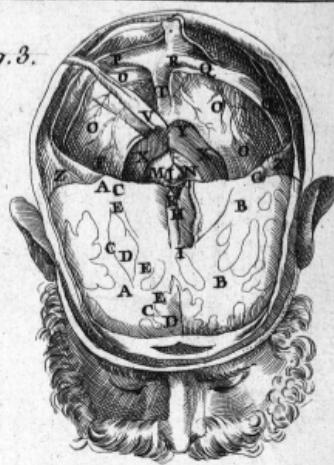

Fig. 1.

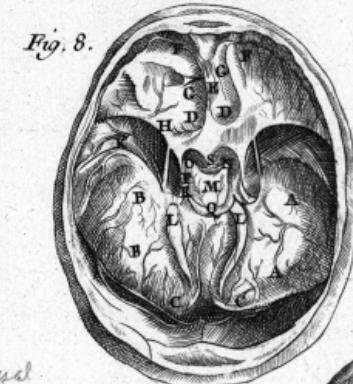

Fig. 2.

Fig. 3.

Pag. 16.

Vesal

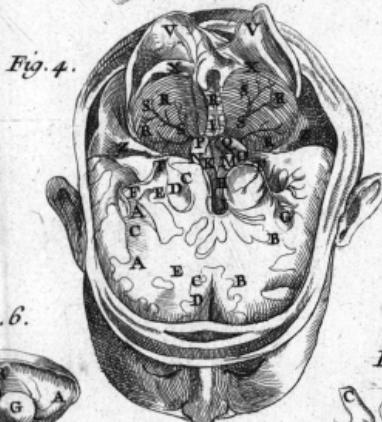

Fig. 6.

Fig. 9.

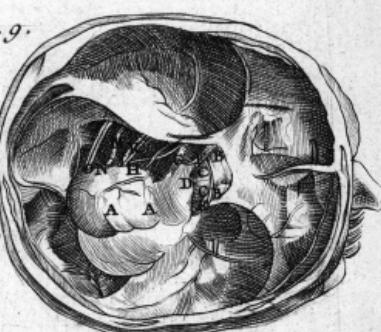
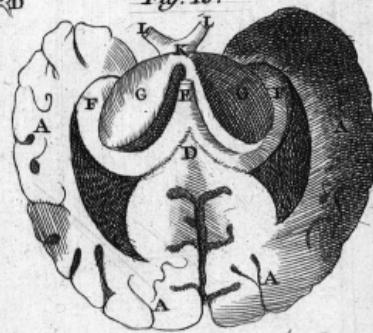

Fig. 11.

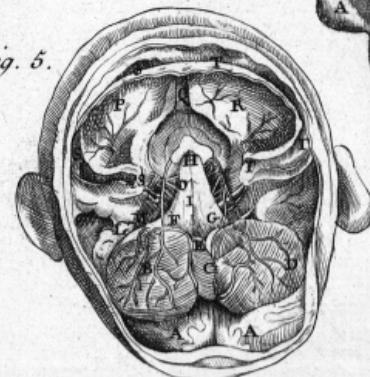

Fig. 12.

Eustache

Fig. 5.

M. Reboul Sculp.

Fig. 10.

Fig. 12.

Fig. 7.

H I

H

I

H

I

H

I

H

I

CEREBRI ET CEREBELLI

17

EUSTACHII icones veialianis magis perpolitæ & concinnæ, minus vero ad naturam exhibet, illam tamen magis patefacere videntur. VENTRICULORUM superiorum formam, VESALIO minus recte exhibuit; illorum tamen SINUS anteriores & posteriores, horum scilicet sinuum parietes tum superiores tum inferiores (C. F. fig. XIII. TAB. V., B. B. fig. III., F. F. fig. I. II. TAB. VI.) primus delineavit; illos nempe sinus in basi Cerebri aperitos ostendit, sinuque posteriorem sinistrum quandoque dextro capaciorem esse, observasse (F. F. fig. I. II. TAB. VI.) videtur. VENTRICULUM tertium VESALIO rectius indicavit, quartumque ita repræsentavit, ut per paucis felicius exhibere, bene cesserit.

Eustachii icones interpretati sunt LANCISIUS, MANGETUS, ALBINUS, &c. Albiniana explicatio cœteris perfectior.

Non solum nihil novi in cavitatum Cerebri & Cerebelli delineatione præstigit VAROLIUS, sed etiam ventriculorum anteriorum sinus tum anteriores cum posteriores f (Lices hos pingendos sibi præcipue proponeret) ita obscure indicavit, ut vix illos agnosceres.

In eo tamen laudandus, quod, cum Eustachianæ tabulæ lucem nondum aspexit, primus illos sinus assignare tentaverit.

Ipsius figuris usus est BAUHINUS, Greg. HORSTIUS, &c..

CORTESIUM VAROLIO subjungimus, quod Cerebri interiora juxta VAROLII Methodum delineanda in se suscepit. laudandi viri conatus, licet nihil inde utilis evenerit arti ana-

rum aliae S. nascuntur è posteriore parte medullæ spinalis: aliae T. è priore, ex quo reliquorum intelligi possunt.

f

Fig. IV. TAB. VI. ex VAROLIO.

Hec figura ostendit basim cerebri denudatam a calvaria & dura membrana, cuius pars sinistra demonstrat originem spinalis medullæ atque septem parium nervorum secundum communem anatomorum sententiam. pars dextra ostendit veram originem medullæ, & aliorum.

Partis sinistra declaratio numeris tradita. 1. Origo nervis opticis communiter ascripta. 2. Origo nervorum, qui pertinet musculos oculorum secundum communem aliorum sententiam. 3. 4. 5. 6. 7. nervi omnes, quorum originem inquit VESALIUS esse ex principio spinalis medullæ. 8. locus, unde instrumento olfactus ducunt suum principium juxta communem opinionem. 9. 9. principium spinalis medullæ reliquis anatomicis cognitum. 10. 11. prominentia media cerebri. 12. 13. confinia prominentiae anterioris, & supremæ cerebri cum media, quas prominentias credidissent alii esse fibimet continuas in angulo formato inter 10. 11. & 12. 13. ubi revera sunt tantum contiguae, ut patet in dextra parte figuræ.

Partis dextra declaratio elementis tradita.

a. b. Tota portio nervorum opticorum cæteris anatomicis ignota, & ubi b. est reflexio prædicti nervi in posteriori parte spinalis medullæ. c. d. par secundi paris nervorum, quam non observarunt alii, & d. primum ortum ejusdem nervi. e. f. primum spinalis medullæ, ex cerebro ortus. Totum autem id, quod est inter e. f. & g. fuit reliquis dissectoribus occultum. h. processus transversalis cerebelli, qui dicitur pons. i. origo nervi auditus ex ponte cerebelli. k. l. ductus instrumenti olfactus latitans inter supre-

mam, & medianam cerebri prominentiam, & ubi k. ibi est prima ejusdem instrumenti origo. m. media cerebri prominentia a reliquo cerebro disjecta. n. principium posterioris prominentiae cerebri, unde disjecta fuit media. o. p. cavitas ventriculi, quæ reflectitur ad prominentiam medianam. q. r. s. pars superioris prominentiae cerebri cui media adhæret contigua. t. intercussatio, quam facit nervus opticus cum nervo musculos oculi petente.

Fig. V. TAB. VI. ex VAROLIO.

Hec figura ostendit partes cerebri in sua basi tum invicem distractas, tum simul conjunctas, ostenditque ventriculos, & reliqua omnia in epistola contenta, quæ in prima figura repræsentari non potuerunt, &c.

Partis sinistra declaratio numeris tradita, in illa figura. 1. 2. 3. Dimidium spinalis medullæ lateris sinistri & in suum latus distractum. 4. 5. ejusdem medullæ ingressus ad ventriculum sinistrum. 6. Portio spinalis medullæ ex cerebello nascens. 7. nervus opticus in posteriori regione spinalis medullæ reflexus, & ventriculi cavitatem ingrediens. 8. 9. 10. pars sinistra cerebelli, a qua remota est pars dextra. 11. 12. Rima ingrediens sinistrum ventriculum partim formata a corpore fornici imaginem referente, partim ab intimiore spinalis medullæ parte. 13. 14. Tota pars cerebri qua simul junguntur dextrum cum sinistro, cuius pars opposita huic, quæ conspicitur dicitur corpus callosum.

Partis dextra declaratio.

a. Pars dextra spinalis medullæ in suum latus; sursumque reflexa, ita, ut conspicatur illa pars sui ortus, quæ respicit cavitatem ventriculi. b. c. Spinalis medullæ principium cavitatem ventriculi

48

HISTORIA CAVITATUM

tomicæ, parumque (ut plerique qui de Anatomicis scribunt) in ea versatum fuisse, appareat.
Quid significant ipsius icones, etiam earum explicationis ope s, difficillimum est interpretari.

respiciens. d. e. Nervus opticus reflexus circa radicem spinalis medullæ, &c. ostendit illius primam originem. f. g. h. Tota ventriculi cavitas. f. autem indicat cavitatem exculptam in prominentia anteriori. g. in prominentia media, & h. in prominentia posteriori. i. k. Plexus glandulosus, qui dicitur retiformis, deductus circa radicem spinalis medullæ. l. m. Portio basis cerebri constituenta cum spinali medulla rimam ingredientem ventriculum. n. o. Tota longitudine corporis conjungentis simul ambas cerebri portiones magnas in dextra parte.

g. Fig. VI. TAB. VI. ex CORTESIO.

Figura hæc cerebrum ostendit pluribus modis administratum, ut facilius conspiciantur cavitates illa utrinque in monticulis excavatae; primo enim medulla spinalis in duas partes simul cum cerebellu per longitudinem divisa est, portione utrinque ad cerebellum relicta, & ad latera literis C. C. C. C. notata, inversa; deinde monticuli sectione à cerebro. divisi, & ad posteriorem partem propulsæ; tertio membrana dura ea ratione administrata est, ut primus, secundus, & quartus ipsius sinus (qui alio administrandi modo videri nequeunt) demonstrari possint; tertius. videri non potest hac administrandi ratione.

A. Universa moles cerebri. B. Partes cerebelli ad latera inversi, & per medium dissecti. C. spinalis medullæ portio in duas partes secundum longitudinem divisa, ad lateraque simul cum sua parte cerebelli extensa. D. termini sunt sectionis factæ qua monticuli à cerebro divisi in partem posteriorem H. pelluntur, ut inde cavitates in illis insculpta, qua literis duobus I. I. notatur, videri facilis possit; universa vero cavitates utrinque dupli I. I. designatur. E. septum illud denotatur, lapis specularis nomine, quod secundum corporis callosi (illi subjecti) longitudinem cavitatem anteriorem capitis in duas dirimit partes aequales. F. plexus choroïdes per totam cerebelli cavitatis longitudinem disseminati, & a rete admirabili appellato prodeentes. H. spinalis medullæ candidis principium, quod à cerebro in duas partes per longitudinem divisum. I. Nervorum secundi pars principium, pulchrè sejunctim, quod conjunctim in secunda figura ostenditur. Omnes anatomici existimabant illud à cerebro ortus ducere, cum tamen à spinali medulla, qua fornicem efficit, exoriri ipsa anatome luce clarius ostendat. N. ductus ad mamillares vocatos processus. O. Primus, & secundus membranæ sinus. P. membrana duræ cerebro exempta, & ad medianam

cerebri partem deorsum pendens, ut illius sinus contemplari possimus. Q. quartus membranæ sinus. R. conarium, seu corpus conoides glandulae pineali assimilatum, reti veluti implicatum. S. plexus ille retiformis venarum scilicet instar, à quibus plexus choroïdes originem ducunt. T. ventriculorum anteriorum magnitudo, cuius anterior pars, quæ à lapide speculari in duas dividitur partes, utrinque unico T. denotatur, posterior vero, quæ in monticulis excavata est, dupli demonstratur T. T.. V. posterior callosi corporis terminus. X. anterior ejusdem corporis terminus.

Fig. VII. TAB. VI. ex CORTESIO.

IN hac figura spinalis medulla cum cerebello sectione ablata est, ut cavitates tota cerebri videri facilis possit, cerebro undique manibus ad latera agiliter absque laceratione pulso.

A. Cerebri posterior regio, membranæ destituta. B. anterior cerebri regio. C. cavitatis cerebri figura, & magnitudo; posteriores C. C. eam cavitatem demonstrant, quæ in monticulis supra aurium regionem exculta est, & in communis administrandi modo demonstrari minime potest. D. corporis callosi principium. E. corporis callosi finis, qua plexus choroïdes ejus cavitatem ingrediuntur. F. Ductus choroïdum per omnem cavitatem extensi. G. conarium glandula nucis pineal formam præse ferens, quæ in praecedenti figura reti implicita ostenditur litera R.. H. spinalis medullæ processus cultro seeti, quasi medio cavitatis relicti, quorum circumvolutionem Julius-Cesar ARANTIUS peritissimus Anatomicus appellare consueverat *hypocampum*. I. nervorum opticorum progressus ad anteriora. L. Eorumdem nervorum principia à posteriori parti spinalis medullæ prodeuntia.

Fig. VIII. TAB. VI. ex CORTESIO.

HÆc duæ figuræ sequentes ventriculorum anteriorum magnitudinem, & figuram demonstrant, dura piaque membrana separata, solisque manibus utraque cerebri parte deducta, quæ in duas dividitur partes, in substantiam cerebri & ipsius cavitatem, hæc tamen administrata est cerebro in calvo toto existente.

A. Cerebri universa substantia ad latera manibus pulsæ. B. ventriculorum anterior portio. C. eorumdem posterior pars à septo minimè divisa in ea cerebri parte exculta, quæ est ad occiput. D. vestigia demonstrantur horum ventriculorum ad aures revoluta, quæ in aliis figuris pulchrè ostensa, præsertim in sexta, conspicu-

CEREBRI ET CEREBELLI

19

Usque nunc decantatis iconibus longe elegantiores sunt CASSERII icones. *Cavitates omnes Cerebri & Cerebelli pingere agressus est*.

tur. E. F. corporis callosi longitudo, cuius anterior pars E. posterior F. denotatur, sub qua fornix reperitur, eodem corpore calloso sublevato, ab anteriori ejus, atque ad posteriorem inverso. G. plexum choroïdum ductus sub corpore calloso à fornice exeuntes, & ad eam ventriculorum cavitatem, quæ ad aures exporrecta est, permeantes.

Fig. IX. TAB. VI. ex CORTESIO.

Hec à superiori parum evariat, nisi quod posterior pars cerebri extra ossis limites producia est, processusque illi, quos munitculos appellavimus.

i

Figurarum TABULÆ

EXPLICATIO ex BUCRETIO.

FIGURA I.

Ablata alta & transversa dissectione magna portione cerebri, intimiores partes, ipsique adeo ventriculi nunc ostenduntur.

A. Cerebri secti per medium pars dextra. **B.** ejusdem cerebri pars sinistra. **a.** puncta rubra quæ apparere solent, in cerebri administratione, nihilque sunt aliud quam sanguis ex venulis per cerebrum digestis & diffusis, exstillans. **C.** linea est per medietatem corporis callosi arte ducta, ut vestigium divisionis illius cerebri in dextram sinistramque partem exprimat. **D.** dextri cerebri ventriculi latera, partim digitis revoluta. **E.** sinistri ventriculi latera, à se non-nihil diducta. **F.** duo trunci exigui venularum illarum, per corpus callosum expansi & in tenuem membranam dispersi. **G.** **H.** superiores cerebri ventriculi, dexter & sinistri, nondum perfectè aperti, oblique tamen anfractuosi, semicirculares, ac tenui membrana obtecti, in sequentibus figuris rectius conspicendi. **I.** Plexus choroïdes, dextrum cerebri ventriculum percurrentes. **K.** venulæ graciles, a vasis plexum choroïdum constituentibus deducta, in sinistro ventriculo nonnihil evidentes. **L.** plexus choroïdes sinistrum ventriculum percurrentes. **M.** portiuncula falcis, versus posteriora retractæ.

F. S. II.

Altiore adhuc sectione facta, & ventriculorum labris nonnihil ad latera deductis, corpus callosum, & subius speculum, plexusque choroïdes, videndi exhibentur.

A. Cerebri per medium secti pars dextra. **B.** ejusdem cerebri pars sinistra. **C.** linea arte ducta per corpus callosum, ut vestigium ap-

extra ducti aliquo modo suam ostendat cavitatem.

A. Cerebri moles ad latera propulsa, ac manibus quo ad fieri potuit, citra lacerationem dilatata. **B.** ventriculorum anterior pars. **C.** eorumdem posterior regio. **D.** principium cavitatis, quæ ad aures revoluitur. **E.** corpus callosum, cuius E. anterior, F. posterior denotatur regio. **G.** nervorum opticorum progressus ad anteriora, adhuc in cerebri cavitatem existentes. **H.** monticulorum portiones à propriis locis extractæ, extraque calvariam propulsæ. **I.** processuum choroïdum ductus.

VIII., quæ CASSERII sunt,

ex BUCRETIO.

pareat divisionis cerebri. **D.** corpus callosum ad sinistram partem nonnihil deductum, ut specimen, ventriculum dextrum à sinistro separans, aptius demonstretur. **E.** portio speculi quæ superius calloso corpori, inferius fornici adnectitur. **F.** latera utriusque ventriculi, à propria cerebri substantia, qua tegebantur difficti. **G.** fundus, sive inferior ventriculorum cerebri pars, in quo venulæ, à vasis plexum choroïdum constituentibus comparent. **H.** plexus choroïdes, ex venis & arteriis conflatus. **I.** portio quadam fornicis, quæ in sequenti figura exactius conspicitur. **K.** portio falcis, ad posteriora reflexa, variis plexibus corrugata.

FIG. III.

Dissecto calloso corpore, & versus posteriora retracto, plexus choroïdes integri, simul que ipsorum in cavitatem parvam ingressus demonstrantur, fornix etiam & sub fornici divisione in loco tenebroso vasa transfuntia, ostenduntur.

A. Corpus callosum versus posteriora reflexum, ut fornix, subjectæque partes cernantur. **B.** ventriculi cerebri, sublatis nunc omnibus ipsis incumbentibus partibus, integræ, quoad fundum conspicui. **C.** fornix non tam trianguli, quam duorum cornuum formam, (aut cui rectius comparaveris) **Y.** literam pythagoricam referens. **D.** plexus choroïdes utriusque ventriculi eleganter hic conspicui. **E.** cavitates rotundæ, quas ad inferiora tendentes, plexus choroïdes ingrediuntur. **F.** rami venularum, quæ per superiorem callosi corporis superficiem expansæ **H.** signo monstratae sunt, hoc loco à corpore calloso ad anteriora retractæ: calloso deinde corpore ad posteriora reflexo cernuntur, ut earum ex infernis partibus ortus conspectiatur. Egressæ enim ex hac cavitate ad superiora ascendunt, & ad posteriorem partem

C ij

20

HISTORIA CAVITATUM

Nova quam plurima in variarum partium harumce cavitatum delineatione praestitit. Quod ad formam vero illarum spectat, in eo tantum VESALIUM superare videtur, quod ventriculorum lateralium SINUS posteriores (fig. II. III. IV. V. TAB. VII.), VENTRICULUM tertium (fig. IV. V. VI. VII. TAB. VII.), felicius expresserit.

tendentes, in corpore calloso (ut diximus) suos hinc inde ramos spargunt, qui duobus in locis, interventu venæ, per anastomosin, uti literæ a. a. a. perbellè ostendunt, junguntur. G. vas à quarto crassæ membranæ sinu prodiens, ac sub fornice in tenebroso hoc loco in tertium ventriculum admodum implexo descendens, quod in sequentibus multo melius patebit. H. hæc fissura locum ad os cristosum, necnon spongoïdes pertingentem, ope cuius excrementa cerebri eo defluentia evacuari PLACENTINUS credebat, designat. I. puncta sanguinis ex venulis cerebri extillantis clarissimè patent.

FIG. IV.

Separato nunc prorsus calloso corpore, & ejus loco elevata fornice versus posteriora, vasa quæ sub fornice latebant, tum ventriculi tertii sinus ac meatus ab ipso recta ad pelvem tendens, demonstratur, plexus quoque choroïdes expansi ostenduntur. **A.** Utriusque ventriculi tum dextri quam sinistri fundus & latera. B. fornices substantia versus posteriora sublevata, sub qua tamen propter plexum choroïdem explicatum, nondum exactè tertius ventriculus conspicitur. C. D. plexus choroïdes expansi, in posteriore sui parte lunarem figuram obtinentes, in anteriore apicem, quo ferme ad foramen anterius tertii ventriculi desinunt. E. vas in duos ramos divisum de quo figura superiori, litera G. G. dictum est ad tertium ventriculum implicate admodum contendere, tum plexibus choroïdis sepe insinuans, tum ramos per substantiam utriusque superioris ventriculi dispergens. F. foramen, seu meatus profundus tertii ventriculi, ex tenui membrana factus, initio amplio sensim in canalem angustato, quod hie facile videre licet, revolutis particulis tegentibus ad latera. G. extremitates plexus choroïdis.

FIGURA V.

Elevato nunc etiam plexus choroïde ad superiora, ventriculus tertius ostenditur. remora autem membranæ, quæ contenit regebat uterque ipsius meatus, tam primus, quam posterior, & corporiscula quæ circumposita sunt ut glandula pinealis, natus, testes apertissime demonstrantur.

A. Ventriculorum dextri & sinistri fundus. B. eorumdem latera five parietes. C. rimæ five canales leviter in substantia eorumdem ventriculorum exculpti, ut etiam in aliis figuris apparet, &c ad meatum anteriorem tertii ventriculi deducti. D. Sub hoc corpore extubante vulva sita est. E. meatus anterior tertii ventriculi, in quem excrementa cerebri re-

cepta, ad glandulam pituitariam transmittuntur. F. rima five tertius ventriculus cum duobus suis meatis, quibus ab anteriore & posteriore parte terminatur. G. meatus, seu foramen posterius, quod anno simile dicitur, & sub natibus ad quartum ventriculum abit. H. eminentiae duæ superiores ejusdem cum cerebro substantiæ, sola linea distinctæ, à forma nates dictæ. I. inferiores extuberantiae ob proximam glandulam, quæ peni à nonnullis comparata, testes nominatae. K. glandula pinealis, substantia dura constans, membrana tenui tecta, & diæti foraminis principio apposita. L. plexus choroïdes ad superiora reflexi. M. falx ad posteriora revoluta. N. his angulis acutis figura lunaris five semicircularis, quo anteriores ventriculi in parte posteriore vergunt, clarissime patet.

FIGURA VI.

Remota posteriori cerebri parte, membrana crassa cerebelli involvens, & Torcular vocatum, comparat, quo per medium dissecto, & membranis ad latera revolutis, interior quatuor sinuum facies conspicienda exhibetur.

A. Os crani, in quo meditullium optime comparet. æ. spatiū, quod inter cranium & duram matrem est ostenditur. B. reliquum substantiæ cerebri profunda sectione sublati. C. fundus dextri & sinistri ventriculi copiosis venarum propaginibus conspersus. D. tertius ventricularis, ad latera paululum deductus. E. foramen anterius tertii ventriculi ad pelvem, five infundibulum descendens. F. plexus choroïdes five retiformes, leviter extra sedem suam remoti & expansi. G. principium plexum retiformium. H. finis eorumdem plexum. I. portio cerebelli detecta. K. processus posterior crassæ cerebri membranæ, cerebrum à cerebello dividens. L. membranæ quarti sinus aperti, ad latera convolutæ. M. membranæ primi sinus aperti ad latera positæ. N. membranæ secundi sinus dissecti revolutæ. O. primus crassæ membranæ sinus. P. secundus crassæ membranæ sinus. Q. quartus crassæ membranæ sinus, in quo innumera propemodum foraminula visuntur. R. tertius sinus in superiori falcis regione positus, à crassæ membrana, cui adnectebatur ad literam A. resectus. a. denotantur orificia vasorum, quæ ex tertio sinu in tenuem membranam propagantur. S. principium, vel concursus quatuor dictorum sinuum, Torcular herophilo, ex opione quorundam dictum. T. processus falciformis à cerebri substantia undiquaque denudatus & extra situm positus, ut totus exakte cernatur. b. vasa minuta per falcis substantiam dispersa. V. cuspis processus

CEREBRI ET CEREBELLI.

21

Ipsius iconibus II. III. (TAB. VII.), I. (TAB. VIII.), suas (fig. IV. V. TAB. VIII., fig. I. TAB. IX.), accommodasse videtur VESLINGIUS.
Fig. I. TAB. VIII. usus est Thom. BARTHOLINUS.

falciformis acuta & nonnihil incurvata, ab osse cristiformi nunc separata. X. membranæ tertii sinus aperti revolutæ, ut ejus interior facies appareat.

FIGURA VII.

Ablata crassa membrana cerebellum involvente, ipsius cerebelli substantia ostenditur; & rima, sive ventriculo tertio ad latera diducto, cavitas ejus, & in ipso contenta vulva cum foramine anteriore appetat.

A. Os crani. B. meditulum cranii. C. spatium quod inter cranium & crassam membranam est. D. eminentia quedam crani dextram, siue intramque cerebelli partem dirimens. E. crassæ membranæ portio, quæ cerebellum investit, ad posteria retracta. F. cerebelli substantia, per cuius superficiem externam plures venulae sparguntur (a a) & lineæ excurrunt c. e. G. clunes nonnihil e loco suo motæ. H. testes similiiter ad superiora ut clunes elevati & divisi. I. glandula pinealis testibus contigua. K. plexuum retiformium ingressus. L. foramen, seu meatus posterior ventriculi tertii toties jam demonstratus. M. cavitas quæ ventriculo tertio diducto cernitur. N. corpus figuram pendendi mulieberis exprimens, vulva propterea dictum, ad cuius anteriorem partem foramen anterius tertii ventriculi patet. O. ventriculorum dextri & sinistri fundus. P. latera, seu paries eorundem. Q. plexus choroïdes studio extra ventriculos commoti. R. cerebrum, cuius superior & posterior pars cerebello incombens, ablata est.

FIGURA VIII.

Utraque cerebri parte, tam dextra quam sinistra à se diducta, non tantum juxta latera, sed etiam quo ad anteriorem partem, os cristosum, ad quod corpus falciforme annexi diximus, exacte appetat. Testibus autem, ac natibus per medium divisis atque à se distensis, meatus ille, qui sub ipsis ex tertio ventriculo in quartum abit, cernitur. Facta etiam profundiore sectione vulva à se diducta videatur, meatusque ille qui in pelvem definit, & propè quem exortus nervorum opticorum consistit.

A. Cerebri portio dextra & sinistra, à se diducta, & nonnihil extra cranium levata. B. portio dextræ atque anterioris cerebri partis

paululùm revoluti ut cristi forme os D. in confectum prodeat. C. a. pars cranei anteriorem illam cerebri portionem B. B. sustinens. D. os cristi forme in cuius vertice apex corporis falciformis definit. E. cerebri magna portio dissecta, ut calvaria C. C. cum osse cristolo D. appareat. F. vestigium illius sectionis, qua tota illa cerebri pars, quæ cerebellum tegebat ablata fuit. G. b. meditulum cranei, inter duas laminas (b. b. b.) conclusum. H. calvariae interna facies, cui cerebellum incumbit. I. cerebelli pars posterior in naturali situ locata, & multis venarum furculis conspersa. K. cerebelli pars antica, ad superiora elevata. L. nervorum opticorum exortus. M. meatus primus tertii ventriculi, qui ad pelvem descendit, dilatatus. N. vulva ad latera diducta. O. hic foramen sive meatus tertii ventriculi, qui anus dicebatur, situs erat, at nunc dissectus cernitur. P. testes studio aperti, ut principium quarti ventriculi detergetur. Q. nates divisi, ut ductus qui sub ipsis latebat, conspiceretur. R. ductus posterior tertii ventriculi, in quartum tendens, apertus. S. Vestigia fundi dextri & sinistri ventriculi cerebri.

FIGURA IX.

Demonstrantur ea, quæ sub membranula illa in præcedenti proxima figura spinæ medullam tegente, latebant. exempto enim cerebro & capite in facie collato, tum ad anteriora cerebello tracto, etiam spinalis medulla ex vertebris tracta est, quæ hic jam aperte sua membranula quasi excoriata videntur ipsa membranula ad latera tracta. exortus etiam trium parium nervorum ex ejus principio adhuc obscure apparentes conspiciuntur.

A. Vestigia resecti cranii. B. prima cervicis vertebra, sua carne adhuc stipata. C. cerebelli duæ portiones laterales, tenui membrana tectæ, per quorum substantiam venulae excurrunt. D. cerebelli media pars vermiciformes processus constituens. E. cerebelli portio. F. membranula spinalis medullæ ad latera tracta. G. spinalis medullæ substantia detecta. H. quarti ventriculi cerebri pars maxima in principio spinalis medullæ exsculpta, calami, quo scribimus, mucronem referens. I. K. L. quintum (I. I.), sextum (K. K.), & septimum (L. L.) nervorum par. M. crassa membrana cerebri inferiore calvariae regionem tegens. N. aures.

Fig. I. II. III. TAB. VIII., quæ CASSERII sunt, Explanatio. ex BUCRETIO.

FIGURA I.

Dicitur cerebri portione, in secunda figura expressa, tum cerebello cum spinali medulla ex crano secundum cerebri cum cerebello, itemque cerebelli

cum spinali medulla connecto separatim ostenditur, in cuius principio jam exacte, ac integrè quartus venriculus exprimitur.

A. Cerebelli dextra, & sinistra pars, plurimi

22

HISTORIA CAVITATUM

Adeo a natura recedunt Caspari BARTHOLINI icones, ut etiam harum explicatio-
nis ope, partes ab ipso indicatas agnoscere, sit impossibile. In illis autem SINUS tum
anteriores cum *posterioribus* ventriculorum anteriorum, præsertim exprimere tentavit.

Quibusdam VESALII & CASSERII iconismis, in illarum cavitatum partibus aliis exi-
bendis, usus est. Illis quasdam VESLINGII & WILLISI substituit Thom. BARTHOLINUS
ipsius filius, in ultimis ejusdem operis editionibus.

Venulis perfusa. B. vermiformis cerebelli pro-
cessus ad anteriorem partem retractus, cum
quartum ventriculum tegere soleat. C. ventri-
culus quartus in spinali medulla D. excultus.
E. cerebri portio cerebello adhaerens.

FIGURA II.

Eadem spinalis medulla proponitur, sed relectis
portionibus illis quibus cerebello adhaeret, item-
que membranula inversa quoque est, ut ductus ille
posterior, qui ex tertio ventriculo in quartum,
sub natibns, testibus, & pineali glandula tendit,
ex hac parte, diducto quarto ventriculo, conspi-
ciatur.

A. Spinalis medullæ substantia. B. quartus ven-
triculus non exacte expressus. C. ductus tertii
ventriculi in quartum. D. glandula pinealis. E.
radix natum, & testium in spinali medulla fito-
rum, delineatio.

FIGURA III.

Hec figura, si quis recte secum perpendat, ad
septuam figuram septima tabula pertinet. ostendit
enim cerebellum, & cerebri substantiae portio
in qua tertius ventriculus in omnes dimensiones di-
ductus, cum utroque suo foramine rum anteriore
quoad pelvum, quam posteriore, quod ad quar-
tum ventriculum tendit, exprimitur.

A. Cerebellum. B. cerebri substantia. C. ventri-
culus cerebri tertius. D. foramen posterius ven-
triculi tertii ad quartum tendens. E. glandula
pinealis. F. natum & testium locus. G. mea-
tus anterior ventriculi tertii ad glandulam pitui-
tariam descendens. H. glandula pituitaria.
I. principium nervorum opticorum. K. infun-
dibili pars.

Fig. IV. TAB. VIII. ex CASSERII Pentæsthe,

Ostenditur in hac figura duræ meningis pars à
cerebro denudata que partim cerebello partim cra-
nio superjacet, præterquam etiam apprens odora-
torii & gustatorii nervi ex suo quilibet ortu,
& arteria plexum choroïdem constituens.

A. Cranium abctissum. B. dura mater seu mem-
brana partim super cerebellum partim super
cranium reducta. C. extremitates duræ matris,
quibus à cerebro distinguitur. D. cerebelli
quædam portio sub dura meningè prominens
una cum suis venulis. E. nervus gustatorius cum

sua scaturgine. F. arteria, id est, plexum choroï-
dem seu lhabirintæos arteriolarum textus con-
tinens. G. nervus odoratorius quoad suam jori-
ginem. H. cerebrum industria divisum, ut de-
lucidius corpora superius adumbrata,appa-
reant. I. falcis plurimis venulis scatentis pars
lata. K. membranæ ductum illum in medio ce-
rebri efformantes. L. cerebri dextra pars,
ejusque anfractus.

Fig. III. TAB. X. ex Casp. BARTHOLINO.

Dextram cerebri partem secundum ventriculi
ductum profunde ablatam exhibet hæc figura.

A. Nasus. B. auris dextra. C. portio cutis ca-
pitis dependens. D. musculi occipitis rudi-
mentum. E. oculi orbita. F. os frontis. G.
os occipitis. H. H. latus cerebri sinistrum
crassa sua meninge adhuc tectum. I. crassa
dextri lateris meninx dependens. K. falx. L.
falcis ad galli cristam extremitas. M. sinus
falcis superior. N. sinus falcis inferior. O. sinus
lateralis dexter major. P. sinus falcis superio-
ris in lateralem majorem ingressus. Q. sinus
quartus inter cerebrum & cerebellum. R. sinus
quarti in lateralem majorem ingressus. S. si-
num lateralium majorum communis ductus.
T. grandium vasorum in sinum falcis superio-
rem abeuntium portio. V. magnæ cerebri fi-
suræ pars. X. ventriculi dextri pars posterior
& exterior, qua carotidis arteriæ ramulus pe-
netrat ad choroïdem plexum. Y. ventriculi
dextri pars posterior & amplior. Z. ventriculi
dextri digitalem referens cavitas subrotunda.
a. ventriculi dextri pars superior & interior
sub calloso corpore. b. ventriculi dextri in ter-
tium seu medium descensus & orificium. c.
plexus choroïdes glandulosus. d. d. spinalis me-
dullæ radix. e. spinalis medullæ radici conti-
nuatum cerebrum. f. callosum corpus. g. ce-
rebri pars posterior & inferior, calloso cor-
pori continua & ventriculi dextri cavitatem
formans. h. h. cerebri sinistri sub falce appa-
rens portio. i. i. arteriolæ ventriculi dextri
perreptantes superficiem.

Fig. II. TAB. X. ex eodem.

Figura hæc sinistrum cerebri reclinati ventriculum
integrum exhibet.

a. Auris dextra. b. sinistra. c. os frontis. d. d. ca-

CEREBRI ET CEREBELLI

23

VESLINGIUM in Anatomia Cerebri non mediocriter exercitum fuisse, inde apparet, quod primus & hactenus unicus ventriculorum anteriorum SINUS anteriores ad naturam & in situ naturali (I. I. H. H. fig. IX. Tab. VIII.) delineaverit. Non ergo incassum desudaret qui ex **VESLINGII** iconibus naturalis ventriculorum anteriorum situs sibi formare vellat ideam, ut falso contendit A BERGEN, cum illorum ventriculorum sinus anteriores adeo feliciter exhiberit.

In cœteris harum cavitatum partibus non solum nihil novi præstigit, sed etiam in ventriculi quarti (fig. I. II. TAB. IX.) delineatione, à naturæ viis ita aberravit, ut illam agnoscere frustra tentares.

pitis cutis pars utriusque dependens. e. e. crassa utriusque lateris dependens meninx. f. f. cerebrum secundum ventriculi sinistri ductum à parte spinalis medullæ radici superimposita divisum & reclinatum. g. cerebri pars spinalis medullæ radici insistens. h. h. magna cerebri fissura radicem supergrediens. i. i. i. ventriculi sinistri interior facies & forma instar lunæ falcatae. k.

ventriculi cavitas digitali similis. l. orificium in tertium ventriculum. m. limbus, spinalis medullæ radici adhaerens. n. limbus ab eadem radice remotus. o. plexus choroïdes. p. spinalis medullæ erecta radix. q. vasa interiorem ventriculi superficiem perreptantia & magnam partem ab arteriolis radicem ambientibus orta. r. septum lucidum.

i Figura V. VI. VII. VIII. IX. TAB. VIII. ex **VESLINGIO**.

FIGURA V.

A. Cerebri substantia dissectione æquata. B. B. Corpus callosum extrosum aliquantulum deducum. b. b. crura duo fornicis non nihil detecta. C. processus falcatus retrorsum abductus. D. ventriculus anterior dexter parte superiore detectus. E. ventriculus sinister similiter apertus. F plexus choroïdes. G. speculi lucidi portio. H. dura meninx utrinque detracta.

FIGURA VI.

A. Cerebrum æquali sectione explanatum. B. fornix sublata, & deorsum reflexa. C. ventriculi anterioris dextri pars superior deducta. D. ventriculi anterioris pars superior similiter explanata. E. rima tertium ventriculm designans. F. dura mater. a. glandula pinealis. b. b. nates. c. testes. d. protuberantia quæ vulva appellatur. at hæc cum glandula, & testibus, in figura nona, accuratius expressa est.

FIGURA VII.

A. B. C. Crebrum & ventriculos anteriores innuunt; parte superiore explanatos. f. f. plexus choroïdis portio, per anteriores ventriculos superius protensa. D. processus duræ meningis brevior. E. ejusdem processus longior, falcatus. F. torcular Herophili. G. dura mater detracta. a. duræ meningis sinus primus. b. duræ meningis sinus secundus. c. duræ meningis sinus tertius. d. sinus in processu falcato minor. e. sinus quartus duræ meningis.

FIGURA VIII.

A. B. C. f. Eadem quæ in præcedenti figura denotant. D. cerebellum in situ naturali conspicuum.

processus cerebelli vermiciformis. F. dura meninx pendens. G. eadem cum sinibus deorsum compulsa.

FIGURA IX.

Demonstrat hæc figura inferiorem sinus anteriorum cerebri ventriculorum, exortus nervorum opticorum, tertii ventriculi pars, & quartum vulgo dictum ventriculum, cum protuberantiis, quas obtinet. Fornicis quoque crura, & quidquid ejus hippocampo, seu potius Bombyci Arantius comparavit.

A. Dura cerebri membrana hinc inde detracta. B. processus ossis cribriformis, crista similis. C. ossis sphenoïdis pars, sub membrana ablato cerebro se proferens. D. processus ossis sphenoïdis anteriores, sinus Ephippii ex parte producentes. E. portio cerebri a sectione superstes. F. fornicis crus anticum in posteriora deflexum. G. expansiones fornicis, quæ crura dicuntur postica. H. hippocampi arantii, vel bombyces ejusdem. I. sinus inferior ventriculorum anteriorum. K. corporis callosi extrellum, natum instar protuberans. L. glandula pinealis dicta. M. protuberantia testibus æquiparata. N. sinus inter cerebrum, & cerebellum, quartus vulgo ventriculus habitus. O. plexus choroïdis pars reflexa, quæ per superiorem ventriculorum sinus ferebatur. P. basis cerebri portio anterior. Q. fundus ventriculi tertii, in quo foramen posterius, quod anno comparant, ad principium spinalis medullæ tendit: anterior vero foramen, cui protuberantia vulvæ similis præponitur, ad infundibulum fertur. R. plexus choroïdes portio reflexa, quæ per sinus inferiorem I.I. extendebatur. S. nervorum opticorum radices. T. nervorum opticorum unio. V. nervi optici denso sejuncti, & versus oculos porrecti.

24

HISTORIA CAVITATUM

In quibusdam CASSERIUM imitatum fuisse videtur, ut supra innuimus.

Quibusdam ipsis iconismis usi sunt Thom. BARTHOLINUS, BLASIUS, VERHEYEN, KULMUS, &c.

WILLISI icones usque ad eum traditis nitidiores profecto visae sunt, ob earum similitatem. Suis tamen non carent mendis, ut clare demonstravit Steno *; nihilque aliis ante ipsum exhibitis addidit, sive quas de humano, sive quas de brutorum Cerebro adjecit picturas, consulemus ^m.

* Discours sur le
cervicem.

Figurarum I. III. TAB. IX. explanatio,
ex VESLINGIO.

FIGURA I.

Exprimit hæc figura ventriculum cerebelli proprium, quem quartum ventriculum recentiores anatomici constitunt.

A. Cerebelli lobus uterque a sectione integer. B. interna cerebelli facies incisione detecta. C. processus cerebelli vermiformis, cuius pars superior rotundiorque sectione ablata. D. ventriculus proprius cerebelli, duobus finibus excavatus. E. prominentia inter duos sinus conspicua. F. foramen magnum, qui e tertio ventriculo ad spinalis medullæ principium fertur. G. sinus spinalis medullæ calamo, qua parte scriptoriæ aptatus est, similis. H. rima in sinu dicto observabilis. I. truncus descendens spinalis medullæ abscessus.

FIGURA III.

A. Cerebellum, ejusque lobi. **B.** processus cerebelli vermiformis. **C.** processus cerebelli pontem innuentes. **D.** spinalis medullæ principium. **E.** sinus spinalis medullæ calamo scriptorio comparatus. **F.** quartus ventriculus ex parte detectus.

^m Fig. I. TAB. XII. ex WILLISO.

Cerebri humani crano exempti superficiem extimam sive superiore exhibet; ubi cerebri limbus a nexu cum aliis partibus, per membranas facto, solutus, elevatur & anterius flectitur: ut crura medullæ oblongatae, fornix, nates & testes cum glandula pinealis, aliisque processus clare & distincte conficiantur.

A. Cerebri limbus qui in situ naturali cerebello contiguus erat. **B.** corporis callosi, utrumque cerebri hemisphaerium obtinentis ora, sive margo, quo in situ naturali glandula pinealis incumbebat. **C.** fornix. **D.** ejus brachia medullæ oblongatae crura amplexantia. **E.** medullæ oblongatae crura, e quibus nervi optici procedunt, & quorum apices (alterius, extra conspectum siti) sunt corpora striata. **F.** glandula pinealis, inter quam & forniciis radicem, rima ad infundibulum ducens conflittit. **G.** protuberantiae orbiculares quæ nates di-

cuntur. **H.** protuberantiae minores, testes dictæ, quæ sunt priorum epiphyses. **I.** processus medullares, qui a testibus oblique in cerebellum ascendunt, ejusque meditullii utriusque partem constituent. **K.** processuum istorum, per alium processum transversum commissura. **L.** nervorum patheticorum e commissura processuum prædictorum exortus. **M.** medullæ oblongatae portio, processibus & protuberantiae prædictis substrata. **N.** foramen ventriculi, seu cavitatis, quæ protuberantiae orbicularibus subjicitur, **O.** protuberantia annularis a cerebello diffusa & medullam oblongatam amplexantis, portio. **P.** cerebelli superficies extima, & superior.

Fig. II. TAB. XII. ex WILLISO.

Efigies cerebri humani, quod cujusdam adolescentis, ab ipsa nativitate fatui, & ex eorum numero qui vulgo lencurum subdit perhibentur, fuerat; cuius cerebri moles, cum tenuior ac solito minor fuit, limbus ejus ulterius elevari & reflecti potuit, ut interiora quævis penitus conspicerentur.

A. Cerebri limbus elevatus, & plurimum reclinatus, qui in naturali situ medullæ oblongatae prope cerebellum innixus nates & testes abscondebat. **B.** corporis callosi ora, sive margo inferior. **C.** fornix cum duobus brachiis ejus crura medullæ oblongatae amplectens. **D.** interna cerebri cavitas, a limbi ejus complicatura circa medullam oblongatam resultans. **E.** crurum medullæ oblongatae apices, seu corpora striata. **F.** thalami nervorum opticorum. **G.** glandula pinealis, inter quam & forniciis radicem, foramen, ejus ductus, tum ad infundibulum, tum ad ventriculum protuberantiae orbicularibus subiectum tendit. **H.** protuberantiae nates dictæ. **I.** protuberantiae testes dictæ. **K.** processus medullares, a testibus ad cerebelli meditullia protensi. **L.** cerebelli per medium disjecti hemisphaeria seposita, ut medullæ oblongatae caudex melius conspiciri poterit; ubi substantia ejus medullaris ramifications ad formam arboris. **M.** scrobs infra caudicem medullarem, quæ cerebello obtecta, ventriculum quartum ad formam pennæ scriptoriæ constituit, **N.** processus medullares, qui transitus e medullâ oblongata in protuberantias orbiculares esse videntur. **O.** medullæ oblongatae, in spinalem cœluræ, extremitas.

Fig.

Eustach

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

TAB. VI.

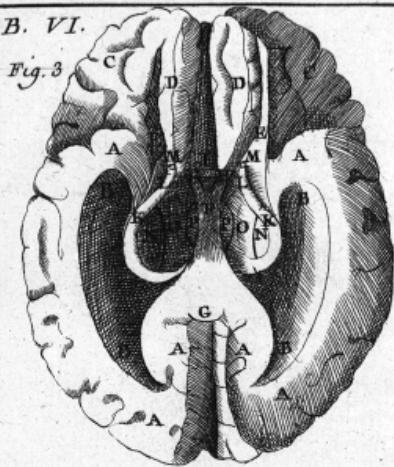

Fig. 2

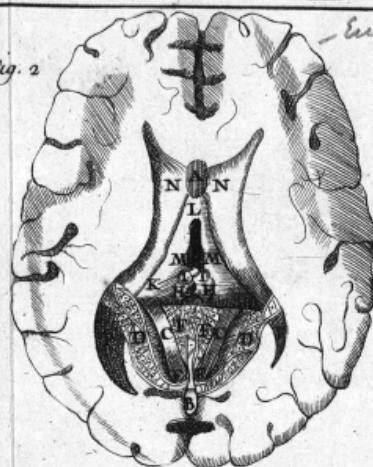
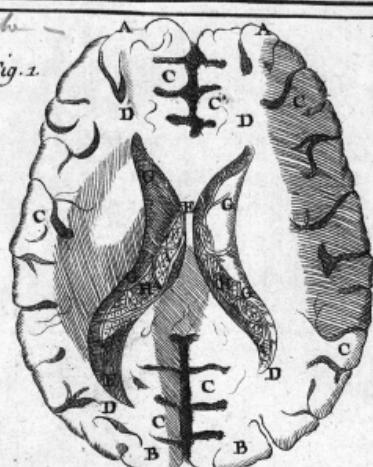

Fig. 1

Pag. 2,

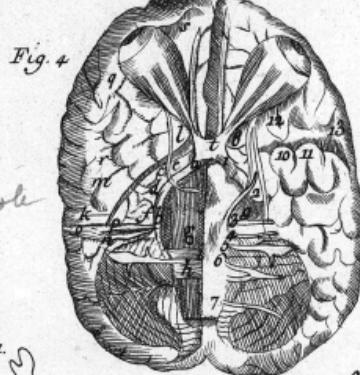

Fig. 8.

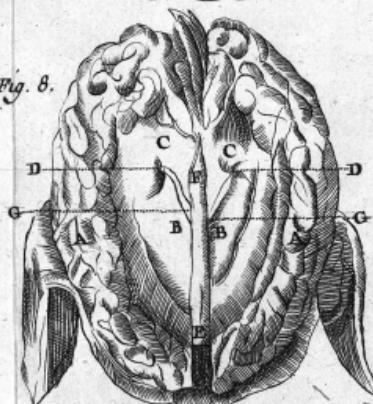
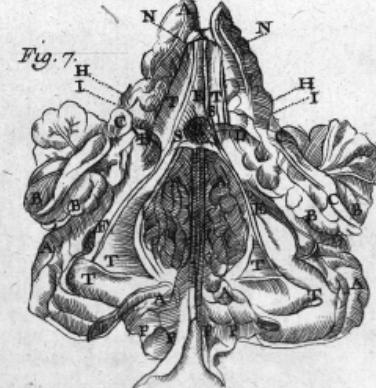
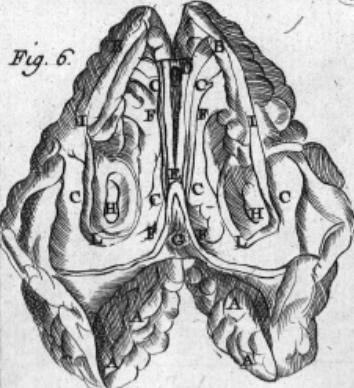
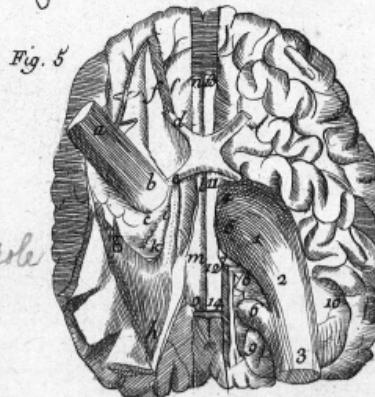
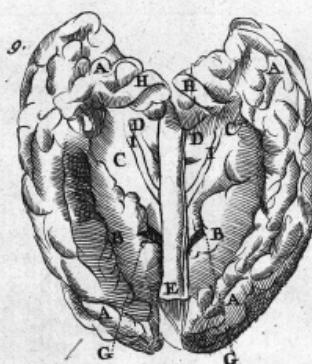

Fig. 9.

VII
Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli. Casserius

Pag. 24.

TAB. IV.

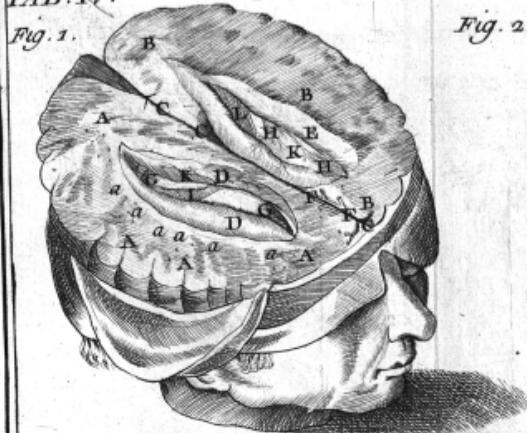

Fig. 2

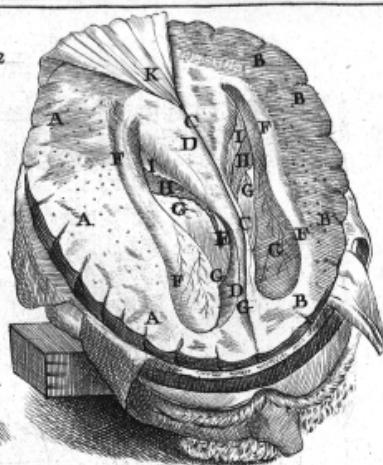

Fig. 3

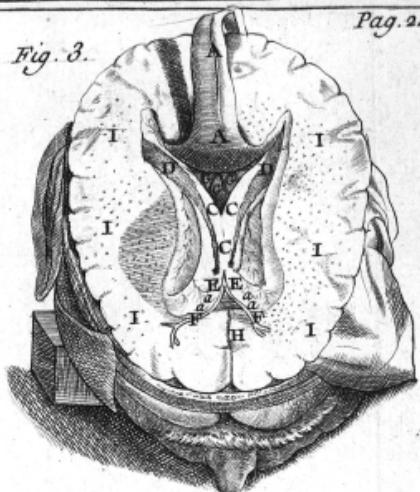

Fig. 4.

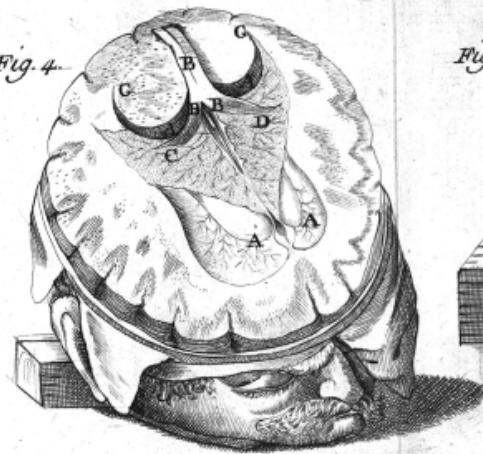

Fig. 5.

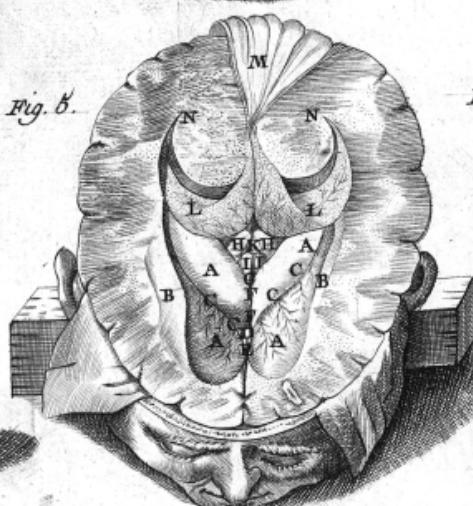

Fig. 6.

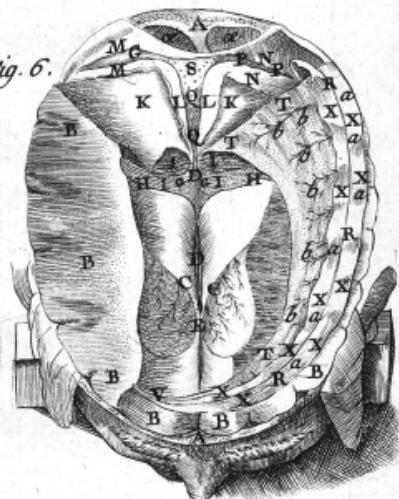

Fig. 7.

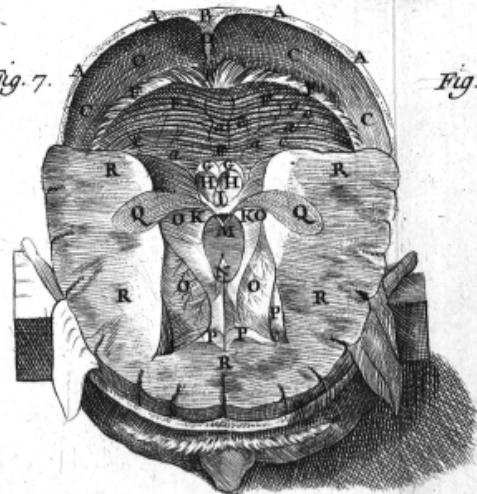

Fig. 8.

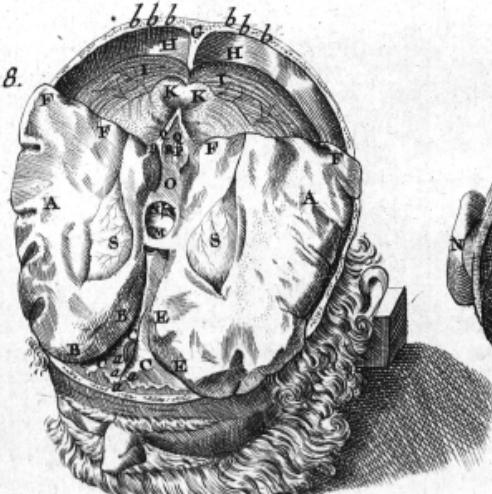
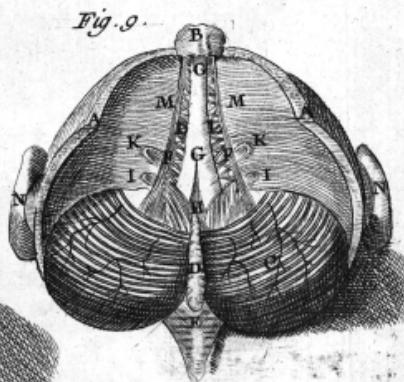

Fig. 9.

M. Reboul del. et Sculp.

Casserius

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

Pag. 24.

TAB. VIII.

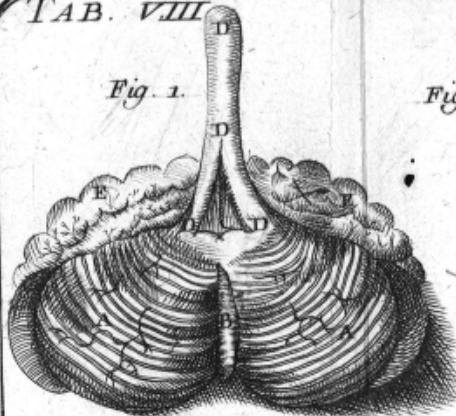

Fig. 2.

Fig. 3.

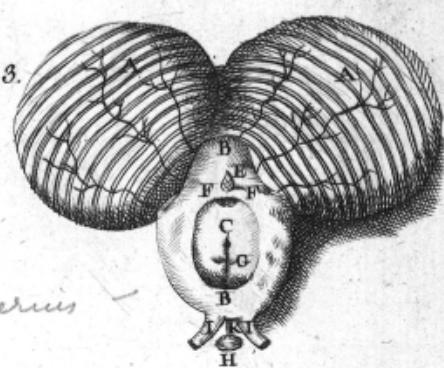

Fig. 4.

Fig. 5.

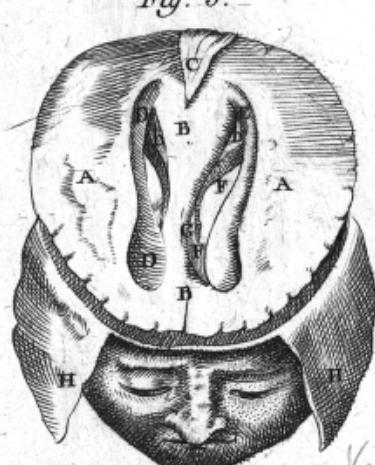

Fig. 6.

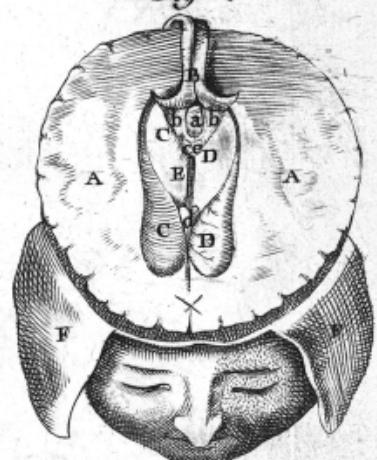

Fig. 7.

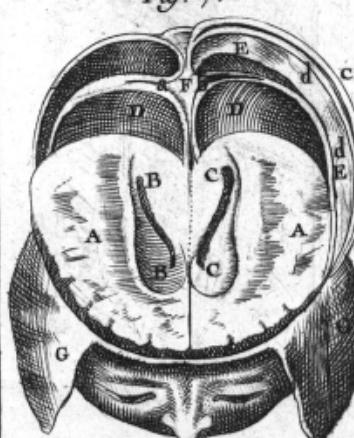
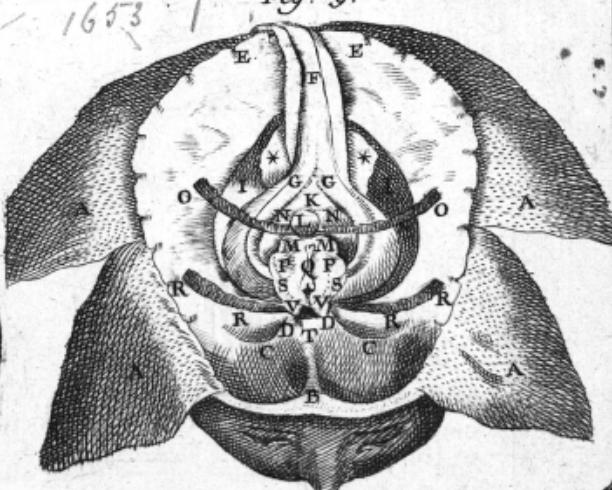

Fig. 8.

Fig. 9.

CEREBRI ET CEREBELLI

25

Ipsius iconibus usi sunt, Th. BARTHOLINUS, VERHEYENUS, MANGETUS, TAUVRUS, BOURDONUS, &c.

Non satis celebratus HIGMORUS, ob varia quibus Anatomicam artem locupletavit, prius distinctius Cerebri partim secuti piano ad basim perpendiculari, per longitudinem falcis, delineavit, quo genuinum ventriculorum anteriorum situm assignaret n. minus tamen in

Fig. IV. TAB. X. ex WILLISO.

Exhibet cerebrum ovinum reclinatum, & in cohaesorum locis juxta corpora striata aliquatenus discessum, ut interior ejus compages evolvi, ac in planum explicari queat.

A. Substantia cerebri abscissa, quæ in naturali situ complicata, cohærebat cum reliqua illius substantia a. a. super corpora striata relicta. B. fornix truncus abscissus, qui in situ naturali cohærebat cum ejusdem fornix basi. C. fornix brachia, qua caudicem medullarem e regione glandulæ pinealis amplexabantur. D. corporis callosi margo, qui caudicem medullarem prope cerebellum amplexabantur. E. fornix basis. F. fornix duæ radices rectæ, inter corpora striata jacentes. G. processus medullaris transversus, duo corpora striata invicem connectens. H. rima juxta fornix radices, ad infundibulum ducens. I. corpora striata, quorum superficies arteriæ ac venæ exiles obducunt. K. corporis callosi superficies inferior striis medullaribus transversis, five ab uno cerebri hemisphærio in alterum protensis, insignita. L. thalami nervorum opticorum. M. foramen anterius in ventriculum protuberantii orbicularibus subjectum ducens, quod etiam ad infundibulum per aperturam declivem tendit. N. glandula pinealis quæ separatis & amotis pia matre ac plexu choroideo, conspectior appetit. O. protuberantiae natiformes, quæ hic longe majores sunt quam in homine aut cane. P. protuberantiae minores, testes dictæ, quæ priorum sunt epiphyses. Q. processus medullares e testibus in cerebelli meditullia protensi. R. processuum istorum commissura. S. nervi oculorum patethici, e processuum istorum commissura oriundi. T. foramen posterius, in ventriculum, protuberantii orbicularibus subjectum, atque in ipsam infundibuli aperturam ducens. V. scrobs in medullari caudice quæ cerebello obiecta, quartum ventriculum efficit. W. cerebelli substantia medullaris ramifications, quæ instar arboris apparent. X. medullæ oblongatae, in spinalem cæsura, extremitas.

Fig. V. TAB. X. ex WILLISO.

Medullam oblongatam capite ovino exemplam, cum cerebro absciso & amoto, cumque cerebello, & corpore uno striato, per medium dissectis, aliaque præcipue ad caudicem medullarem pertinencia representat.

A. Corpus striatum in medio discessum, ut illius striae medullares appareant. B. corpus alterum striatum, integrum, plexu choroideo obtectum, cum corporis callosi portione extrema. C. C. eidem cohærente. C. corporis callosi ora, five extremitas, corpori striato cohærens. D. fornix basis. E. plexus choroideos ala dextra. F. ductus venosus a sinu quarto protensus, quæ mox bifidus, utriusque plexus choroideos alæ portionem venosam constituit; subter hujus ductus principium, fibris & vasis sanguiferis valde stipatum, glandula pinealis delitescit. G. foramen, five rima ad infundibulum ducens. H. thalami nervorum opticorum. I. processus medullares, five transitus viæ, quæ, a caudice medullari in protuberantias orbiculares ducunt. K. protuberantiae orbiculares natiformes. L. protuberantiae minores, testes dictæ. M. commissura processuum a testibus in cerebellum oblique ascendentium. N. foramen inferius ventriculi, protuberantii orbicularibus subjecti. O. nervi oculorum pathetici. P. processus medullares a testibus in cerebellum protensi. Q. processus alii medullares, qui a cerebello versus medullam oblongatam dimissi, ejus caudicem circundant, & protuberantiam annularem constituunt. R. cerebelli processus medullares infimi, five tertii, qui medullari caudici inserti, ejus chordæ additionales evadunt. S. cerebri ramifications medullares. T. utriusque cerebelli meditullia, in quibus tres ejus processus medullares, utrumque ejus pedunculum constituentes coalescunt. V. scrobs in medullari caudice quartum ventriculum constituens. X. medullæ oblongatae, in spinalem cæsura extremitas.

VID. fig. VIII. ejusdem TAB., quæ est ejusdem autoris, explicationem p. 30. de illa alibi dicemus.

n

Fig. II. TAB. IX. ex HIGMORO.

Qua cerebri lateralem dissectionem indicat. in quarta spinalis medullæ ortum ac nervorum principium delineavimus.

A. Cranon, ut in communis dissectione appetit, cum corpore medulloso inter binas ejus lamellas. B. corpus callosum, ut in laterali capitis dissectione, cum vasorum finibus punctis quibusdam expressis, cernitur. C. falx in proprio suo situ, cum cerebri parte sinistrâ inviolata. D. septum lucidum in proprio loco ventriculum dextrum a sinistro distinguit. E. fundus ventriculi dextri, ut abscissâ dextra cerebri parte usque ad primæ & majoris meningum reduplicationis terminos appetit. F. fornicis in situ proprio super ventriculum tertium.

D

HISTORIA CAVITATUM

omnibus naturæ conformia sunt, quæ pinxit, ut alibi patebit.

Illas BLASIUS adjecit icones appendici ad anatomen veslingianam.

Non satis laudandus STENO, anatomico afflatus numine, figura de variarum cerebri partium usu prolata cum defectuosis usque nunc illarum partium descriptionibus & picturis comparans, novam sibi, & unicam quæ supereffet, in genuino variarum cerebri partium situ assignando, aperuit viam°.

superjacens, illumque a superioribus distinguens. G. latus cerebri sinistrum, crano denu-
datum, & dura matre adhuc obvolutum. H. cerebrum seu medulla cerebri, ut in dissec-
tione cum terminis vasorum abscissis cernatur. I. cortex cerebri ut gyris variis se in me-
dullam insinuet. K. plexus choroëides in pro-
prio loco, ut in fundo ventriculi superioris ad
ostia (ut sic dicam) ventriculi tertii jaceat. L.
ventriculus tertius sub fornice descendens vix
conspicuus. M. N. facies & nasus. M. occiput.
O. P. ventriculi dextri latera. O. sinus ter-
tius in proprio situ. P. a. vasa a meninge ad
sinum tertium ducentia in dextro latere ab-
scissa. b. ubi ventriculus dexter superior ver-
sus tertium paululum inclinat. c. sinus inferior
& minor falcis. d. vasa sinistri lateris sinum
tertium potentia. e. crista galli cui annexitur
falx. f. arteria sanguinem plexus choroëidi ad-
ducens. g. vena sanguinem a plexu reducens,
ad sinum quartum emandans. h. venæ sanguinem
a substantiæ cerebri recipientes, & in plexum
choroëidem exonerantes. i. anastomoses harum
venarum cum arteriis k. k. quibus sanguis
a plexu cerebro communicatus, in venas ut
reducatur emandatur. k. k. arteriæ ab arteriis
plexui orbatis, cerebro concessæ. m. crassities
fornicis. n. cavernula ossis frontis. o. vasa in
falce disseminata, se in sinum inferiorem exo-
nerantia.

Fig. IV. TAB. IX. ex HIGMORO.

A. Cranion. B. cerebri pars sinistra etiam usque ad basim ventriculi tertii abscissa. C. duo cor-
pora rotunda a cerebro enata, quæ ab anato-
miciis testes nominantur, spirali medullæ prin-
cipium præbentia; quæ invicem tangentia ad
anteriora capitis paulo reflectuntur, & duobus
aliis a cerebello egressis unitis, ventriculum
illum cerebri quartum, tantis elogiis ab ana-
tomiciis celebratum conficiunt. D. corpora illa
a cerebro prodeuntia nates dicta cum superio-
ribus unita. E. spinalis medulæ adhuc intra
cranion contenta, ex quatuor hisce corporibus
confleta. F. pars cerebri in dextro latere ab-
scissa usque ad meninges, ut processus ejus C.
& nervorum derivatio clarius cernatur. G. ca-
vitas illa quæ ventriculus quartus nominatur.
H. infima ventriculi tertii fides dextra, cui
in sinistro latere responderet. O. defalcata ut
glandula pituitalis & infundibulum melius vi-
deantur, pars hujus anterior usque ad infun-
dibulum auferitur, litera N. signata. I. infundi-

bulam in proprio situ. K. glandula pituitalis
infundibulo annexa & in sella propria in osse
sphenoeide sita. L. foramen anterius ventriculi
tertii ad infundibulum ducens. M. sella ossis
sphenoeides. N. pars cerebri abscissa. O. finis
tertii ventriculi pars versus infundibulum
declinans. P. fornix extra situm politus ut ter-
tius ventriculus clarius elucescat. Q. sinistra ce-
rebelli pars integra in suo loco. R. dextra ejus
pars abscissa. S. os petrosum dextri lateris. T.
foramen primum ossis occipitii, per quod def-
cendit spina medullaris. V. crista galli. W.
protuberantia ossis frontis superiorem orbicu-
larem oculi sedem in dextro latere constituens.
X. os cribosum cum nervo olfactorio C.
Y. foramen posterius tertii ventriculi. Z. duc-
tus prior a sella ad foramen secundum ossis cu-
neiformis tendens, & ductus posterior a sella
ad palatum ducens. a. foramen quintum ossis
cuneiformis per quod arteriae carotidis ramus
major in caput ascendit. b. cavernula binæ in
osse frontis. c. nervus olfactarius. d. secundum
& tertium ossis occipitii foramen, per quod
venæ jugularis internæ ramus major, & ca-
rotidis minor cerebrum intrant, & sextum
nervorum par egreditur. e. foramen septimum
ossis cuneiformis, venæ jugularis internæ ramo
minori viam præbens, cuius vestigia in crano
impressa semper conspicuntur. f. foramen pri-
mum ejusdem ossis nervorum opticorum egredi-
fui dicatum. g. i. secundum & tertium par
nervorum per secundum foramen ejusdem ossis
exeuns. h. glandula pinealis. k. secundum fo-
ramen ossis temporum per quod venæ jugula-
ris externæ ramus transit. 4. quartum par ner-
vorum. 5. quintum par nervorum per os pe-
trosum egreditur. 6. sextum nervorum par per
tertium occipitii foramen elabitur. 7. septi-
num nervorum par per quartum ejusdem ossis
foramen descendens. l. ramus minor quinti
paris nervorum ad musculos oris & temporum
transmittitur. m. surculi tertii & quarti paris
nervorum.

Fig. IV. VI. VII. VIII. IX. TAB. IX.

ex STENO.

Quomodo fieri potuerit ut iconum suarum expla-
nationem non addiderit STENO, consequi haud
potuimus; præsertim cum nova methodo illa-
rum partes indicare sibi proposuerit. Non no-
bis tantum sumpsimus, ut illas interpretaremur:
1º. quod summi haec tenus, quorum potius erat

CEREBRI ET CEREBELLI

27

Primus hujusmodi ortographia cerebri, VENTRICULUM tertium & quartum, INFUNDIBULUM, &c., ad naturam delineavit. Primus assignasse videtur LAMINAM cinereum quandoque medium thalamorum partem connectentem (A), & VALVULAM maiorem cerebri (B. fig. VII. & IX.). Primus iconum lineamentis in charta opposita appositis (*ut in nostris tabulis tribus primis videre est*), quo varias picturarum suarum partes indicaret, licet non indicaverit, usus est.

Ad cavitatum cerebri veram delineationem parum contulit BIDLOI p iconismus, minimeque illarum ideam subministrat. illo usus est DIONIS, illumque mirum in modum depravavit.

VIEUSSENS plurima equidem nova in cerebri delineatione præsttit q. Genuinæ vero

id tentare, non tentaverint anatomici; 2º. quod vix intelligere potuimus quas partes delineaverit in figuris IV. VI. VIII. TAB. IX. Has tamen generaliter indicavit Th. BARTHOLINIUS in suo *administrationum anatomicarum specimen*, ubi de cerebri præparotione agens (p. 36.) ait: præcipua præparatio est, qua exhibetur ortographia cerebri seeti plano ad basin perpendiculari, per longitudinem falcis, (& tum media pars cranii aptius integra redinquitur, ut in ea cerebri altera pars lateat) quæ claram notitiam de vero ductu ventriculorum, deque vero situ glandulae superioris omni dubio eximit. poterit in alio cerebro fieri ortographia transversa triplex, una transversim per longitudinem glandulae superioris, quam pinealem vocant, altera per medium transversum posterioris partis, tertia ita ut transversum fecet secundum par tuberculorum & continuationem ventriculi cum glandula inferiori seu pituitaria. (harum sectionam cerebri figura videantur in tractatu gallico STENONIS, de anatomie cerebri).

P Fig. I. TAB. XI., quæ BIDLOOI est, explanation ex COWPERO.

C Erebrum una cum medulla oblongata, ipsi continuata, cum calvaria liberatur, & specu seu cavitate vertebrarum omnium colli, dorfi, & lumborum.

A. Dura mater cerebro liberata & aliquantum expansa. **a.** pars falcis. **B.** pars cerebri secta transverse. **C.** divisio in parte ejus corticali, quæ anfractus & circuitus in ejus superficie facit. **D.** corticalis, sive pars cerebri cineracea, quibusdam glandulosa pars dicta. **E.** medullaris, sive pars alba cerebri, quibusdam nominata callosa pars, sive fibrata. **f.** pars cerebri posterior, quæ incumbebat secundo processui durae matris. **F.** **G.** **H.** dexter & sinistri ventriculi cerebri aperti; ubi cerni possunt vasa sanguifera pia matris, quæ ista tegunt. **F.** supiores & anteriores partes eorum, quæ maximæ sunt, & sunt semper minores versus partes eorum posteriores & inferiores **G.** **H.** corpus callosum. **I.** **K.** radices fornicis. **L.** thalamus nervi optici a dextro latere; a sinistro

non notatus est. **M.** corpus transversale corporis callofi. **N.** partes corporum striatorum integrorum. **O.** nates. **P.** testes. **Q.** glandula pinealis in situ. **R.** plexus choroïdes constans ex vasis sanguiferis utriusque generis, lymphæ ductibus, membranis, & glandulis. **S.** processus cerebelli primus, ad nares tendens. **T.** processus transversus conjungens nervos patheticos duos & postremo memoratum processum. **s.** ventriculus quartus, calamus scriptorius appellatus. **V.** nervi patheticici. **W.** duo processus spinalis medullæ, qui latera ventriculi quarti constituent. **X.** **Y.** **Z.** meditullum cerebelli, more arboris adparens, facta ejus sectione transversa. **a.** **b.** &c. dura mater, quæ spinalem medullam circumdat, divisa & expansa. **c.** **c.** &c. pia mater adhuc spinalem medullam circumdans, sed parte infima specillo levata, ubi caudam equinam investit. **1.** **2.** **3.** &c. singula nervorum paria, quæ oriuntur a spinali medulla. ab **1.** ad **9.** origines nervorum colli; quorum primus egreditur per perforationem tertiam ossis occipitis, & decimus habetur cerebri; reliqui inter vertebrae colli, dorsi, lumborum, & per perforationes ossis sacri successively egrediuntur. nervi dorsi sunt a **10.** ad **21.** a **22.** ad **27.** nervi lumborum. reliqui exirent e foraminibus ossis sacri.

q. TAB. XII. explicatio ex VIEUSSENIO,
Fig. I. & II. exceptâ.

FIGURA III.

C Erebrum humanum per superiora dissectum representat.

A. Cinerea cerebri substantia, guttis quibusdam sanguinis interpuncta. **B.** ovale centrum guttis quibusdam sanguineis interpunctum; in quod definunt radii medullares **a.** **a.** &c. cinereæ substantiae intermixti. **C.** corpus callosum ad anteriora reclinatum. **D.** media fornicis, sic vulgo dicti, seu fimbriatae veri fornicis appendicis pars posterior. **E.** septi lucidi portiunculæ anteriores, intra quas parva cavitas **c.** observatur. **F.** anteriores medullæ oblongatae processus. **G.** vasa anteriores cerebri

D ij

HISTORIA CAVITATUM

cavitudinum cerebri & cerebelli formae exhibenda picturis parum consuluit, quin imo sinus tum anteriores cum posteriores ventriculorum anteriorum omisit, licet anteriores adumbrasse videatur inter A. & C. (fig. IV. TAB. XII.).

ventriculos irrigantia, quorum superiora, paulo crassiora, quam pars sit, delineata fuerunt. H. thalami nervorum opticorum, in quibus corpus album subrotundum d. d. prominet. I. plexus duo choroïdes, nervorum opticorum thalamis incubentes. K. cerebellum crassa meninge obductum, usque vasis irrigatum. L. quartus sinus in laterales apertus, longitudinali resecto, & exempto. M. cerebri pia meninge obducta anterior superficies.

FIGURA IV.

Cerebrum humanum per superiora dissecatum, & forniciem sic vulgo dictum, una cum binis plectis choroïdeis, partim ad anteriora, partim ve ad posteriora reclinatum exhibet.

A. Binæ, corticalis nempe, & medullaris cerebri substantiae, guttis quibusdam sanguinis inter punctæ, quarum pars superior abscissa & exempta fuit. B. corpus callosum, quod verum forniciem nominamus, ad anteriora reclinatum, & ex transverso ruscissum. C. pars posterior ovalis centri, per medium sedata, & ad posteriora reclinata. D. anteriores medullæ oblongatae processus. E. fornix sic vulgo dicti ad anteriora inversi media regio, seu fimbriata veri forniciis appendix, ad anteriora inversa. a. crura forniciis sic vulgo dicti, seu binæ veri forniciis columnæ posteriores, ex transverso sedata, & ad anteriora una cum parte antica utriusque plexus choroïdis inversæ. b. pars altera crurum forniciis sic vulgo dicti, seu binatum veri forniciis columnarum posteriorum ad posteriora una cum parte postica utriusque plexus choroïdis reclinata. F. thalami nervorum opticorum, seu crura medullæ oblongatae in quibus subrotunda corpora alba c. c. prominent. G. tractus medullaris nervorum opticorum thalamis intermedius, qui ad nates usque porrectus, externum ani marginem obducit, & in tractum medullarum natibus ipsis antepossum abit. d. vulva, seu foramen circa anticam ventriculorum anteriorum cerebri regionem, juxta forniciis radices excavatum. e. anus, seu foramen alterum, circa posticam praedictorum ventriculorum regionem juxta nates excavatum. H. glandula pinealis inter polita. I. corpora duo subrotunda, quæ nates vulgo dicuntur. L. quartus sinus apertus. M. secundus ac crassior duræ meningis processus, cerebrum a cerebello distinguens. N. quintus sinus apertus, non procul a quarto, cuius cavitas inhiat, abscissus. f. f. vasa venosa, quæ cum cerebri interioribus emiserunt, quartum in sinum delinunt, & arteriosum, quem resorbuerunt, sanguinem in cavitatem illius exaserbant.

FIGURA V.

Cerebrum & cerebellum hominis per superiora dissecata representat.

A. binæ, cinerea nempe, & medullaris, cerebri substantiae, guttis quibusdam sanguinis inter punctæ, & circa posteriora ab invicem ductæ. B. fornix seu fimbriata veri forniciis appendix, circa medianam sui regionem ex transverso abscissa & ad anteriora reclinata. a. forniciis sic vulgo dicti radices, seu binæ veri forniciis anteriores columnæ. b. commissura crassioris nervi æmula. c. thalami nervorum opticorum, seu crura medullæ oblongatae ab invicem diducta, ut tertii ventriculi cavitatis. c. & ducens ad infundibulum hiatus d., oculis subjiciuntur. e. hiatus in canalem natibus & testibus substratum ducens. f. tractus medullaris transversus natibus antepositus. D. crura forniciis sic vulgo dicti, seu binæ veri forniciis columnæ posteriores ex transverso sedatae & in situ naturali representatae. E. anteriores medullæ oblongatae processus. F. corpora duo subrotunda, quæ nates vulgo dicuntur. G. glandula pinealis. H. corpora in turbinem acuminata, quæ testes vulgo dicuntur. g. parvus ac brevis tractus medullaris, quem frenulum vocamus. h. tractus medullaris, anticus valvula majoris cerebri partem occupans. I. valvula cerebri major. K. processus vermiciformis anterior. L. processus vermiciformis posterior. M. cerebellum horizontaliter secutum, cuius substantiae duæ simul complicatae, variegatum marmoris colorem referunt.

FIGURA VI.

Cerebrum humanum per superiora dissecatum, & a cinerea substantia exteriore segregatum exhibet.

A. Ovale centrum, postica cuius pars abscissa, ac exempta fuit. B. pars antica corporis callosi, seu veri forniciis ad anteriora reclinata, & ex transverso sedata. C. fornix sic vulgo dictus, seu fimbriata veri forniciis appendix, circa medianam sui regionem ex transverso sedata, & ad anteriora inversa. a. radices forniciis sic vulgo dicti, seu binæ veri forniciis columnæ anteriores. b. commissura crassioris nervi æmula. D. tertius ventriculus apertus. c. hiatus ad infundibulum ducens. d. hiatus ad canalem natibus & testibus substratum ducens. E. striata corpora superna anteriora, in quibus prima tantum ipsorum superficie derafa, tractus medullares exteriores ac minores conspicuntur. F. crura medullæ oblongatae, seu thalami nervorum opticorum, in quibus alba conspicitur membra.

CEREBRI ET CEREBELLI

29

Omnibus illis VIEUSSENII iconismis usus est MANGETUS in Bibliotheca sua anatomica; & relictis aliis, tertium (Tab. XII.) tantum admisit in theatro suo anatomico, &c.

brana, plures distincta in fibrillas, quæ in nervos opticos definunt. G. nervi optici ultra coalitum ex transverso secti, ab invicem ducti, ac demum ad posteriora utrinque reclinati. H. medullaris substantia, cuius interventu, nervi optici simul coalescunt, & quæ in ipsis ab invicem sejunctis prominet. I. corpora duo subrotunda, nates vulgo dicta, quæ hic paulo minora, quam par sit, representantur. E. glandula pinealis, quæ hic paulo minor, quam par sit, representantur. K. corpora duo in turbinem acuminata, testes vulgo dicta, hic pariter paulo minora, quam par sit, representantata. F. parvus ac brevis tractus medullaris, quem frenulum vocamus. G. nervi pathetici non procul ab origine ex transverso recissi. H. tractus medullaris, anticam valvulae majoris cerebri partem occupans. I. corpora duo, nervorum, aut faltem fibrarum nervearum æmula quæ superiore versus processus annularis partem tendunt. L. quartus ventriculus apertus, sanguiferis quibusdam vasis irrigatus, qui cerebello recifso, & exempto, plane conspicitur. M. pedunculi cerebelli ex transverso recissi. K. medullares duo tractus paulo crassiores, quam par sit, delineati, qui ex hac medullæ oblongatae parte superna prodeunt, quæ in medullam spinalem immediate desinunt. Ii. utrinque fibrillæ quædam medullares litera L. designatae adjunguntur. M. medullares fibrillæ e processibus a cerebello ad medullam spinalem eductæ, ad quas utrinque mox una, mox binæ fibrillæ medullares tenuissimæ, & e superna medullæ oblongatae parte exortæ accidunt. N. medulla spinalis in exortu absissa. N. nervi spinales ad par vagum accessorii.

FIGURA VII.

S. striata corpora superna, tum anteriora, tam posteriora, necnon semircirculare centrum, cuius interjectu utrinque ab invicem distinguuntur, exhibet. A. Ovale centrum, cuius postica pars absissa, & exempta fuit. B. cinereæ cerebri substantiae residuae quadam portiones, medullari illius substantiae intermixtæ. C. striata corpora superna anteriora, in quibus substantia ipsorum nonnihil profunde derafa, tractus medullares interiores ac crassiores plane conspiantur. D. genuinum semircirculare centrum. A. commissura crassioris nervi æmula, per medium secta, paululumque diducta. B. fornix sic vulgo dicti radices seu binæ veri fornix anteriores columnæ ex transverso recissæ, & ab invicem paululum diductæ. E. striata corpora superna posteriora, in quibus exteriore ipsorum substantia paulo derafa, innumeri, & tenuissimi tractus medullares oculis subjiciuntur. F. nates erasæ, e quibus medullares fibrillæ c. c. prodeunt, quæ striata corpora superna, posteriora

subeunt. G. testes pariter derafa, qui in medullares fibrillas d. d. abeunt, quæ prædicta striata corpora superna, posteriora penetrant. VID. fig. VIII. explicationem. p. 46.

FIGURA X.

C. Erebrum humanum hinc inde diductum, superiore utriusque ipsius hemisphærii parte secta, ac exempla & cerebellum per medium sectum, necnon utrinque ad latera reclinatum exhibet.

A. Radii, seu tractus medullares cerebri, guttis pluribus sanguinis interpuncti, & cortici intermixti, qui in albam anteriorum ventriculorum substantiam, seu in ovale centrum, inde diductum desinunt. B. &c. ovale centrum, hinc inde diductum. C. striata corpora superna anteriora, in quibus prima tantum ipsorum superficie derafa, tractus medullares exteiores ac minores conspiantur. D. fornix sic vulgo dicti portiones ad latera reclinate. A. semicircularis centri pars superior, quam albæ molliisque membranæ, medullæ oblongatae cruribus instratae limbus exterior obtigit. E. crura medullæ oblongatae utrinque inversa, & supra modum distenta. B. &c. vasa quædam sanguifera, posticam anteriorum ventriculorum regionem irrigantia. F. substantia medullaris, posteriorum cerebri limborum portiones, quæ cerebello per medium secto, & ad latera reclinato superjacent. G. aquæ emissarii pars anterior per superiora aperta, cuius latera ab invicem diducta apparent. C. prædicti aquæ emissarii pars posterior, nondum aperta, quam cum frenulum d. unitur. E. transversus tractus medullaris, anticam valvulae majoris cerebri partem occupans. F. nervi pathetici, juxta originem absissi. H. cerebellum per processus vermiformes sectum, cuius bina hemisphæria ad latera reclinata subtus albæ cerebri substantiae portiones f. f. partim reconducentur. I. valvula major cerebri, in antica quarti ventriculi parte sita. K. quartus ventriculus apertus, cuius posticam regionem plexus choroïdes L. occupat. M. processus duo medullares a cerebello ad testes. N. processus medullares a cerebello ad medullam spinalem. O. quarti ventriculi finis, qui spinalem in medullam abit. G. &c. radii, seu tractus medullares, qui anticam ac medianam cerebelli regionem occupantes, & ramoruad instar arboris divisi, cinereæ substantiae intermixtentur. H. &c. vasa, quibus plexus choroïdes L. constat, absissa.

FIGURA IX.

C. Erebrum humanum hinc inde distractum, superiore utriusque hemisphærii substantia, paulo profundius quam in figura octava derafa, repre-

30

HISTORIA CAVITATUM

Illarum cavitatum delineationi nihil addiderunt, quin imo mancæ admodum & erroneæ sunt VERHEYENI icones^r. admissæ nihilominus fuerunt in PALFINI, KULMI, &c., operibus.

sensat, una cum cer bello; cuius primo vermiciformis per processus secti, utrumque hemisphærium per medium sectum & partim ad superiora, partimque ad inferiora reclinatum fuit, ut anteriora illius plane conspiciantur.

A. &c. binae cerebelli substantiae, cinerea nema-
pe, & alba, simul complicatae & guttulis plu-
ribus sanguinis interpunctæ. B. ovale centrum,
hinc inde diductum. C. posterior anteriorum
cerebri ventriculorum regio, in qua vasa quæ-
dam a. a. a. a. rcfissa apparent. D. ovalis
centri margo medullaris, striata corpora superna
ambitu suo comprehendens, iisque profunde
derafis supereminens. E. ovalis centri B. &
medullaris illius marginis D. pars posterior. F.
striata corpora superna anteriora, in quibus pro-
funde derafis, tractus medullares interiores ac
crassiores conspiciuntur, qui medullari e margine
D. immediate educuntur. G. semicirculare
centrum, hinc inde diductum. H. fornices sic
vulgo dicti portiones, ad latera reclinatae. I.
crura medullæ oblongatae, seu striata corpora
superiora posteriora utrinque inversa, & supra
modum distenta, quorum tractus medullares
ad nates & testes inclinantur, iisque subjiciuntur
ut ad posticam spinalis medullæ partem
descendant. K. albae posteriorum cerebri lo-
borum substantia residua quædam portiones,
ad inferiora paululum reclinatae. b. nervi pa-
thetici juxta originem rcfissi. c. transversus
tractus medullaris, anticam valvula majoris
cerebri partem occupans, per medium sectus,
& a predicta valvula sejunctus. L. aquæ emi-
farium per superiora apertum, cuius partes
laterales ab invicem diductæ sunt. M. quartus
ventriculus apertus, in quo vasa quædam ab-
fisia apparent, & cujus margines Q. Q.
R. R. & S. S. ab invicem diducti sunt. N.
cerebelli per processus vermiciformis secti bina
hemisphaeria per medium secta, & partim ad
superiora, partim ad inferiora reclinata,
quorum meditullia corpora rhomboidea, &c.
occupant. O. &c. tractus medullares cerebelli,
cortici intermixti, qui in utroque illius hemis-
phaerio simul coalescendo, in substantiam me-
dullarem P. P. abeunt, quam medullare he-
misphaeriorum cerebelli centrum nominamus,
e. &c. medullares quidam tractus cinereæ sub-
stantiae inserti, & arboris ramos referentes,
qui in cerebello per processus vermiciformes
secto apparent. Q. mediae gemini medullares
hemisphaeriorum cerebelli centri partes, quæ
utrinque quarto ventriculo sese subjiciendo,
& medullam oblongatam ad instar annuli am-
plexando, in processum annularem majorem
Willii desinunt. R. processus medullares e
cerebello ad testes. S. processus medullares a

cerebello ad medullam spinalem. T. medullæ
spinalis initium.

r Fig. VII. TAB. X. ex VERHEYENO.

A Blata suæeriori parte cerebri cernitur fornix
reflexus, &c.

A. Substantia corticalis cerebri. B. substantia me-
dullaris. C. fornix antrorum reclinatus. D.
corpus striatum vasis sanguiferis tectum. E. fi-
nus quartus cum ejusdem ramulis & arteriolis
supra glandulam pinealem extensis. d. plexus
choroïdalum cum suis glandulis. F. cerebellum.
G. processus duræ meningis.

Fig. VI. TAB. X. ex VERHEYENO.

A Blatis fornice & plexu choroïdali, restant

A. Substantia exterior cerebri. B. latera cavita-
tis cerebri. C. corpus striatum derasum. D.
corpus striatum integrum. E. crura medullæ
oblongatae aliquo modo diducta, ut sequentia
magis patescant. a. vasa sanguinea corpori striato
propria. b. balis fornices abscessi. c. rima ad in-
fundibulum. d. foramen rotundum ad ventri-
culum quartum. e. glandula pinealis. f. pro-
cessus medullares instar chordæ utrinque sub
glandula coeuntres. g. nates. h. testes. F. sub-
stantia corticalis cerebelli. G. tractus medulla-
res cerebelli. H. finis medullæ oblongatae. I.
pedunculi medullares ex medulla cerebelli ad
oblongatam accedentes.

Fig. VIII. TAB. X. ex VERHEYENO.

C Erebri ovini late dicti basis, in cuius partibus
quibusdam derassis, aliisque nude expositis, striæ
medullares quasi solidem nervi apparent: ex Wil-
lio.

A. Processus mammillares. B. cerebri dissecti resi-
due portiones. C. corpus striatum. D. thalami
nervorum opticorum. D. tractus ad infundibulum.
E. glandula pone infundibulum sita,
quæ in homine duplex est. F. continuatio cru-
ris medullæ oblongatae prominentiis orbicula-
ribus substrati. G. nervi optici. H. processus
annulares medullam oblongatam juxta cere-
bellum circumdantes. I. tractus medullares
transversi medullæ oblongatae regiones distin-
guentes. K. hemisphaerium cerebelli deratum.
L. medullæ oblongatae in spinam cedenis ex-
tremitas. M. medullæ spinalis summitas,

CEREBRI ET CEREBELLI

31

Nihil ad illarum cavitatum formam conferunt RIDLEYI icones, in eoque parum ad naturam delineatae sunt. ipsius iconibus usi sunt COWPERUS, MANGETUS, &c. Quid sibi voluerit HEISTERUS duabus iconibus suis, non satis intelligimus t. 1^a. enim quæ humani cerebelli picturam exibet, parum ad naturam picta est. 2^a. ad cavitates illas in homine delucidandas parum confert.

Fig. I. TAB. XIV. ex RIDLEYO.

f.

Cerebrum exhibens in intermedia sectione, sanguinis vasis cera injecta primum difflentis.

A. fornix abscissus ad ejus radices & revolutus. b. radices ejus ad initium thalamorum nervorum opticorum. c. thalami nervorum opticorum. d. pars illa crurum fornicis, quæ, paulo crassior evadens prout convertitur versus laterales ventriculos, excurrexit super crura medullæ oblongatae, quæ cum sit valde prominens in ovibus & vitulis, id confert ad illam attollendam in ejusmodi protuberantiam quam veteres bombyces seu hippocampus nuncupaverunt. e. pars illa plexus choroeidis, quæ facta ex primo ramo cervicalis arteriae quandoque appetet quasi procederet ex ramo communicante, in lateribus ventriculis existente. f. locus ubi duo isti plexus in utroque latere invicem occurserunt sub fornice. g. altera illa plexus pars quæ facta est ex secundo ramo cervicalis arteriae priori conjuncta per communicantem ramum, qua hic cerni non potest, quoniam subjetetur cruribus fornicis, qui expanditur super totum isthmum, glandulola evadens prope ipsum, & imprimis sub glandula pineali, quam hic fornix contegit. h. duæ amplæ venæ venientes ex apice superioris partis plexus deorsum ad alterum plexus ramum, secundum totam longitudinem tertii ventriculi, deinde vero terminantur in quarto finu. i. trunci diversarum arteriarum apparentes quasi abscissi fuerint, dividendo medullarem & cineritiam * cerebri partem. k. venosus ramus in utroque latere ingrediens in plexum choroeidem unde plurima extrema ramosa exporrigitur super corpora striata. l. corpora striata integra. l. rima tertii ventriculi. m. longus medullaris tractus inter thalamos nervorum opticorum & corpora striata. n. &c. centrum ovale Vieusenii. o. quartus sinus duræ matris. p. torcular, ubi quatuor & quandoque quinque sinus occurserunt sibi invicem. q. laterales sinus. r. ampla vena quæ ad unum latus ingreditur in laterales sinus. s. &c. cerebellum obtectum secundo duræ matris processu, in suprema sua parte. t. vertebrales arteriae. v. vertebralis sinus. w. medulla spinalis cum ejus integumentis. x. stylus sustinens amplas venas plexus choroeidis in tertio ventriculo. q. lymphæ ductus choroeidis plexus. y. duo nervi cervicales ex medulla oblongata orientes. †† medullaris pars cerebri. ** &c. cineritia ejus pars.

Fig. I. TAB. X. ex RIDLEYO.

A. Cerebellum. B. arborea ramificatio meditulli cerebelli apparenſ, recta deorsum discissa. C. nervi pathetici. c. nates. d. testes. e. transversi processus unde patheticorum nervorum pars originem ducit. f. glandula pinealis. g. primus cerebelli processus, ab eodem ad nates excurrens, hic lateraliter extensus. h. tertii seu retiformes processus. i. transversus processus medullaris in quarto ventriculo, unde mollis ramus septimi nervi originem ducit. k. medullaris processus descendens ex processu transverso pone testes deorsum ad præfatum alium processum transversum. t. origines processus illius paulo inferius quam par est. m. octavum par nervorum. n. calamus scriptorius in extremitate quarti ventriculi. o. spinalis medulla. p. accessorii nervi. q. decimum par nervorum.

t.

Fig. I. TAB. XIII. explicatio, ex HEISTERO.

Exhibet cerebellum humanum in quo divisiones eius in lamellas sive lobulos, ab aliis, quantum novi, non descriptos, pulchre demonstrantur.

A. Indicatur cerebellum, in medio perpendiculariter & in æquales partes sectum. B. interior substantia corticalis & medullaris. c. tractus medullares, non adeo crassi, nec adeo breves, ut vulgo a multis delineantur. d. divisiones corticalis substantiae primo in lobos majores, qui vero mox in plures minores, & tandem minimos lobulos, ubique pulchre dividuntur; ita ut quilibet lobus major, suum peculiarem habeat ramum medullarem, & quilibet lobus minor, imo minimus, suum ramulum medullaris substantiae, quorum quilibet ab altero distinetus. Omnes tamen tandem rursum prope medullam oblongatam, quasi in unum truncum coēunt. haec divisiones & lobuli literis fatis indicari non possunt; sed ex figuræ consideratione facilius patebunt, licet fatis bene a scultore non sint expressæ. e. medulla oblongata, cum sua crena. f. principium spinalis medullæ. Quomodo vero ope spiritus vini præparari & in conspectum optimæ produci debeat hæc fabrica, olim in Ephem. nat. Curios. centur. V. pag. 157. prolixius dicimus.

Fig. II. TAB. XIII. ex HEISTERO.

Ostendit cerebellum vitalinum, in medio quoque verticaliter divisum, cum partibus quibusdam annexis, ut in eo lobuli cerebelli quomodo in visu se habent, quoque, videri queant.

HISTORIA CAVITATUM

32

Quid mirum quod GARENGETI nova de ventriculis figura parum naturæ conformis fit, cum illam ad exemplar e cera exibitum delineari curaverit! in ventriculis equidem, tum eorum finibus anterioribus & posterioribus, nulla servatur naturalis proportio ^u.

Licet modum cavitates prædictas detegendi generaliter indicaverit A BERGEN, illas potius ad mentem quam ad naturam repræsentavit ^v.

Nihil addunt, quin imo in pluribus a naturæ viis aberrant D. LIEUTAUDI icones ^x. ventriculos enim omnes & eorum sinus parum ad naturam exhibuit, ut videre est.

a. Demonstrat majores & præcipuos cerebelli hujus lobulos. b. præcipuas divisiones lobulorum cerebelli, quos vulgo pro una eademque continua substantia habuerunt & delinearunt anatomici. c. tractus medullares præcipui unde minores, tanquam ramuli arborum innumerii procedunt. d. crura cerebri resecta. e. rima ad infundibulum. f. glandula pinealis. g. prominentiae, nates dictæ. h. testes. i. ventriculus quartus cerebri, sive calamus scriptorius, in cuius medio, crena, in parte superiori. k. anus, sive orificio ad aquæ ductum Sylvii.

^u Fig. III. TAB. XIII. ex GARENGETO.

Cette figure représente le cerveau coupé de façon que l'on voit les ventricules supérieurs ouverts, & toutes les parties qui y sont renfermées.

Avant de donner l'explication de cette figure, il est bon d'avoir qu'elle a été dessinée sur un cerveau en cire colorée, dont M. RUFFEL, Chirurgien Juvé, Major des Gardes-du-Corps, & très-habille Anatomiste, est l'Auteur. Jamais rien n'imita mieux le naturel que cette pièce.

A. La substance cendrée ou corticale du cerveau. B. la substance blanche ou médullaire. C. représente les ventricules supérieurs. D. les deux petits culs-de-sacs triangulaires, situés dans les lobes postérieurs du cerveau, & qui sont la continuité des ventricules supérieurs. E. le contour inférieur d'un des ventricules supérieurs ou le contour qui va dans le lobe moyen du cerveau, & qui renferme une des cornes d'ammon. F. une partie du *septum lucidum* avec une partie des bras ou des racines de la voute à trois piliers. G. les corps canelés. H. les couches des nerfs optiques. I. le vulva. K. l'anus. L. la glande pinéale qui a la figure conoïde. M. les nates. N. les têtes. O. le conduit du quatrième au troisième ventricule, ou l'aqueduc de Sylvius. P. l'éminence vermiciforme antérieure du cervelet.

^v Fig. III. TAB. XIII. ex A BERGEN.

Figura ipsa non exprimit cerebrum horizontaliter dissectum, verum utriusque hemisphærij segmentum factum est in *plano inclinato*.

s. Crura majora ventriculorum corporis callosi

superficie (i) divisa. b. crura minora ventriculorum. c. processus ventriculorum posteriores, digitales dicti. d. plexus choroideus ventriculi sinistri in utroque crure. e. dextri ventriculi plexus in medio circiter resectus. f. eminentia quedam medullaris a latere cruris minoris atque processus digitalis sita, pes hippocampi vocata. g. alia ad latus prioris (f. f.) paulo profundi sita, corpus fimbriatum sylvii dicta. h. regio cerebri cruribus interjecta punctulis purpureis, in substantia cineritia, copiosissimis distincta. i. superficies corporis callosi sub quo septum lucidum.

^x Fig. VII. TAB. XIII. ex LIEUTAUDO.

E Elle représente le cerveau tel qu'il est, lorsqu'on a par la dissection ordinaire détruit la voute à trois piliers, & emporté le plexus choroïde pour découvrir la connection des couches des nerfs optiques, le pilier antérieur avec la commissure antérieure, l'ouverture antérieure, la postérieure, la glande pinéale, les tubercles quadrijumeaux, la valvule de Vieussens, &c.

a. La substance corticale ou cendrée du cerveau, qui embrasse de toute part la médullaire. b. la substance médullaire ou blanche du cerveau. c. les corps canelés, dont la couleur est cendrée. d. les couches des nerfs optiques, dont la couleur est blanche. e. le pilier antérieur qu'on a séparé du reste de la voute, & qu'on a renversé sur le devant pour montrer les deux colonnes qui le portent, & la commissure qui les joint, qui paraît assez distinctement. f. l'ouverture antérieure, g. l'ouverture postérieure. h. la glande pinéale. i. les tubercles quadrijumeaux. l. la grande valvule de Vieussens. m. les nerfs de la quatrième paire. n. le cervelet. o. processus vermiforme.

Fig. VI. TAB. XIII. ex LIEUTAUDO.

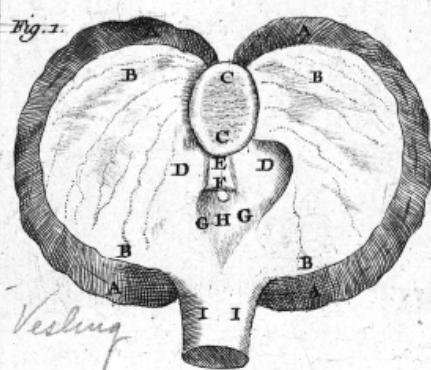
E Elle représente un des ventricules latéraux.

a. La division en forme d'ancre de la partie postérieure du ventricule. b. le corps canelé. c. couche des nerfs optiques. d. le plexus choroïde. e. le bord tranchant de la voute à trois piliers.

^v Fig,

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

TAB. IX.

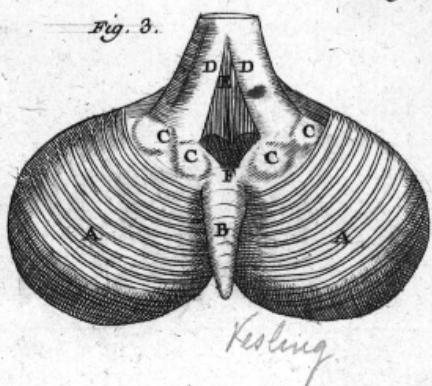

Vesling

Hippocrate

Fig. 3.

Pag. 32.

Heurne

Fig. 5.

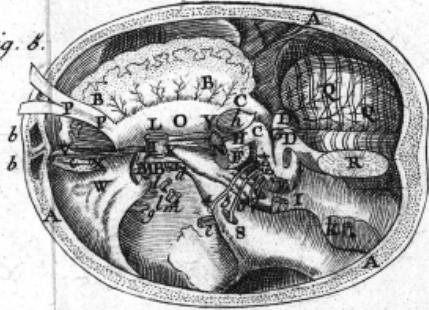
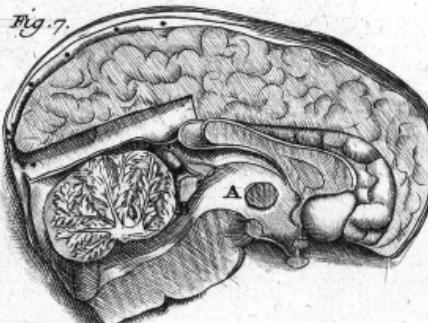

Fig. 6.

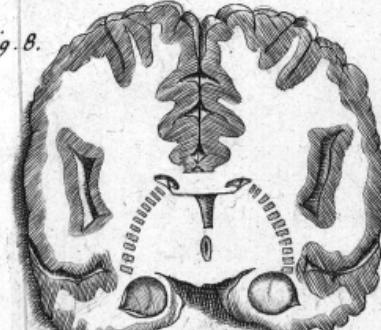
Heurne

Heurne

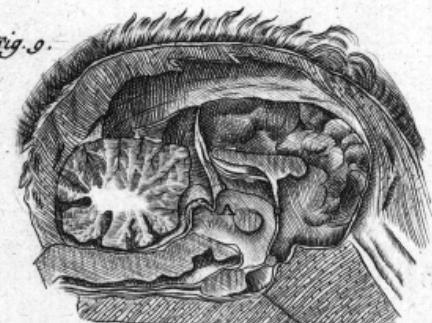
M. Reboul del. et Sculp.

Fig. 8.

Heurne

Fig. 9.

Heurne

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

TAB. X.

Ridley

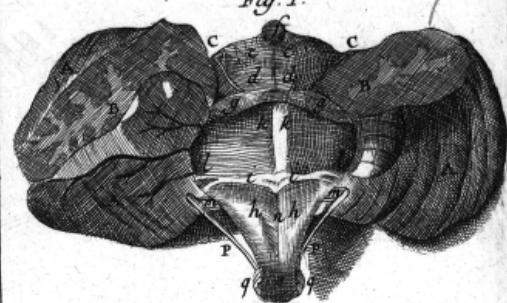

Fig. 2

Bartholin

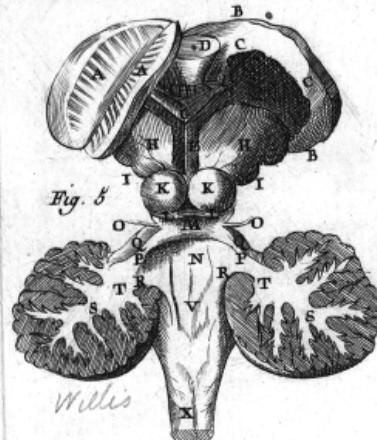
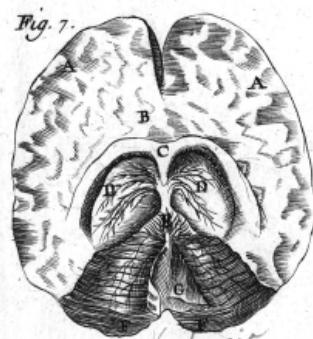

Fig. 7.

Verheyen

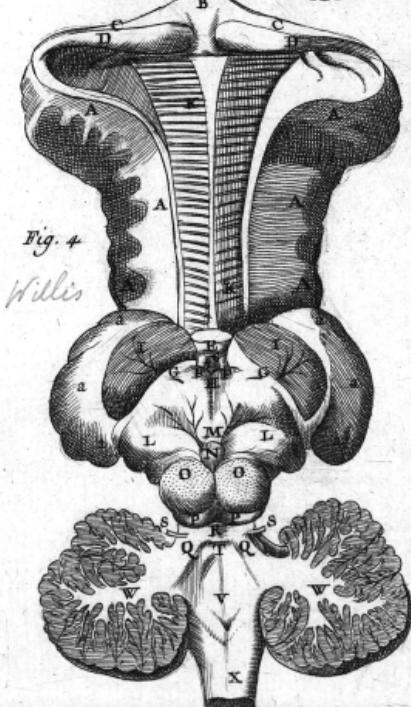
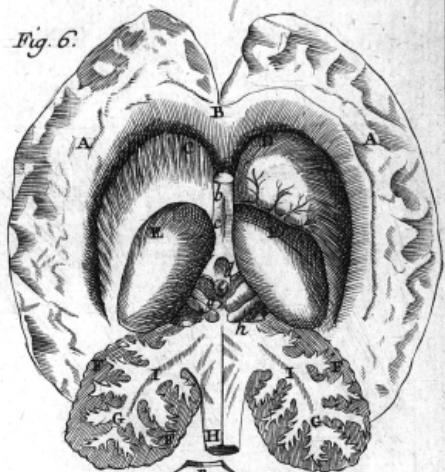
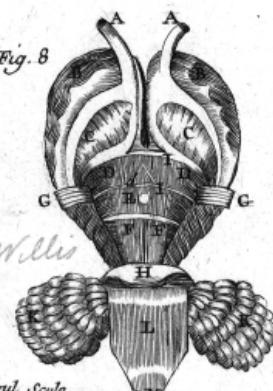
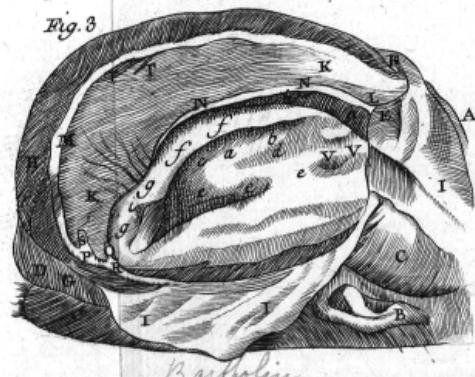

Fig. 8

Willis

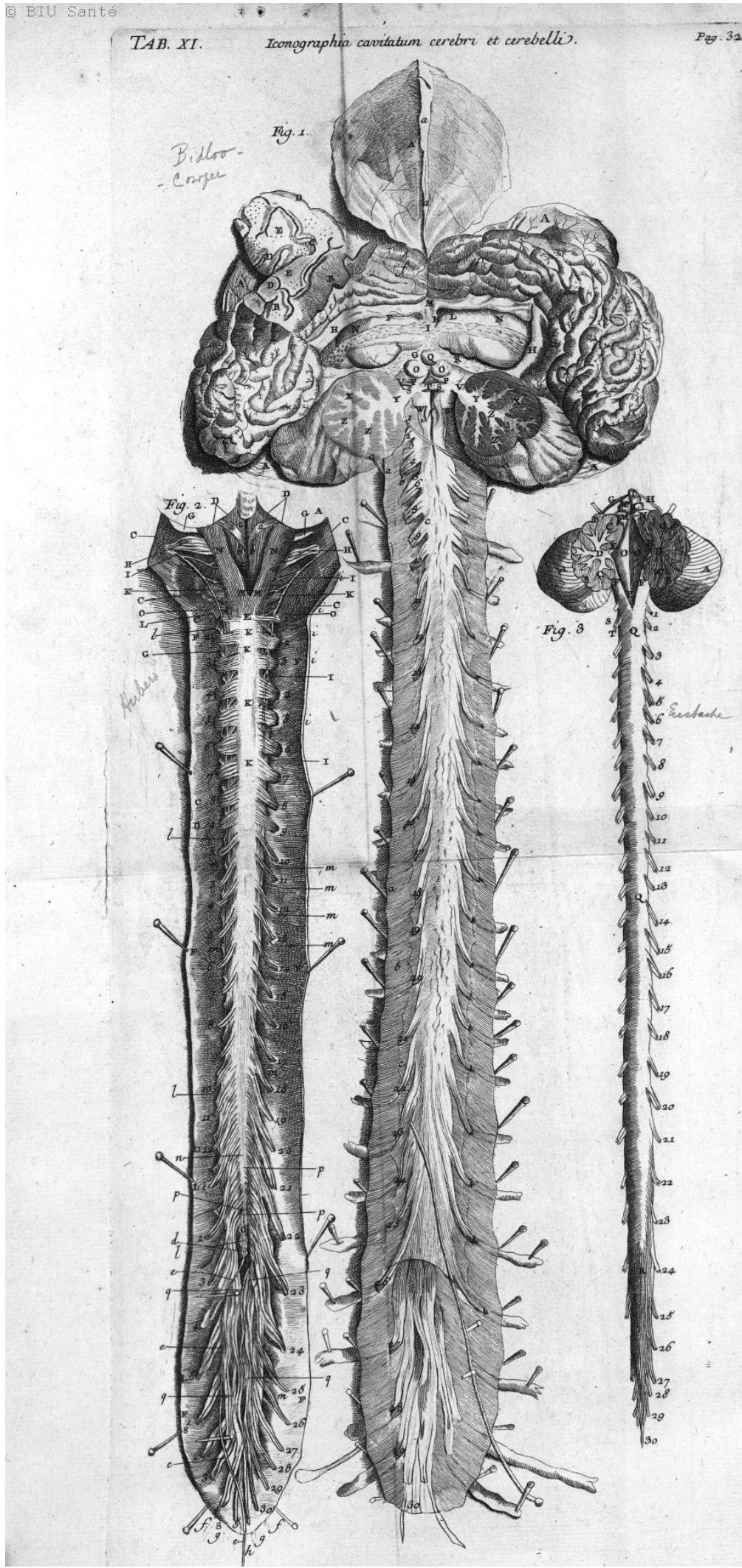
Fig. 3

Bartholin

M. Reboul sculp.

Pag. 32

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

TAB. XII.

Page 32.

Fig. 10.

Fig. 8.

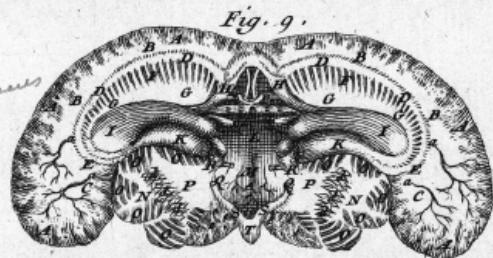

Fig. 9.

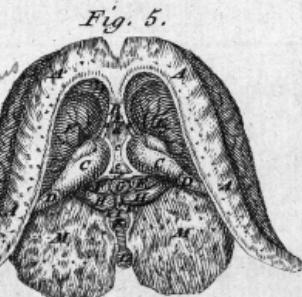
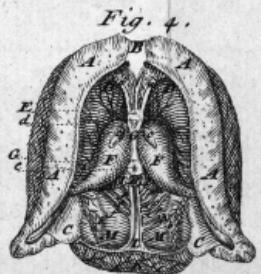

Fig. 5.

Ventriculus

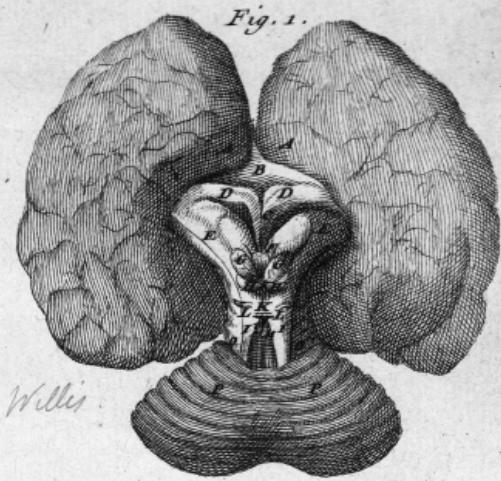

Fig. 1.

Fig. 2.

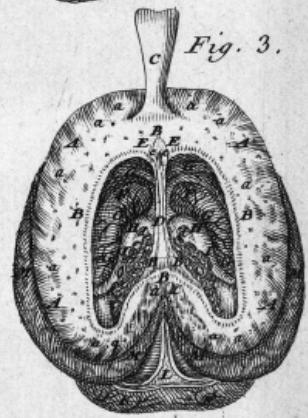

Fig. 3.

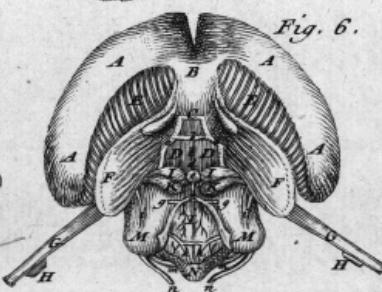
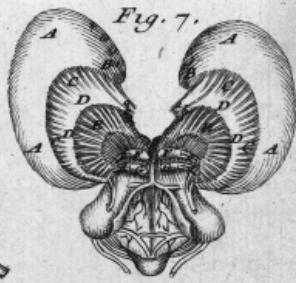

Fig. 6.

Ventriculus

Elio Haussard sc.

TAB. XIII.

Pag. 32

Fig. 6

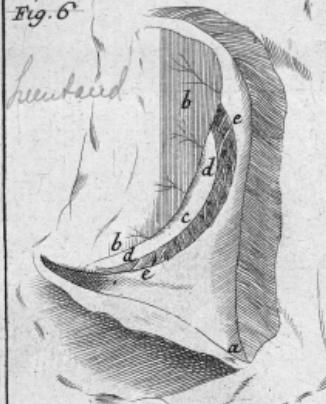

Fig. 1.

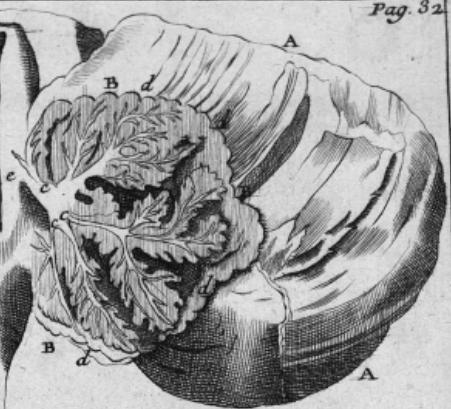
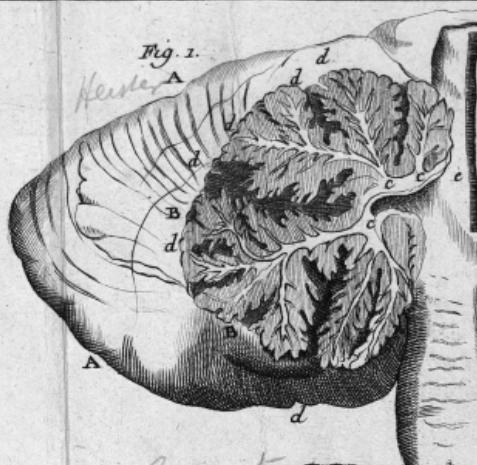
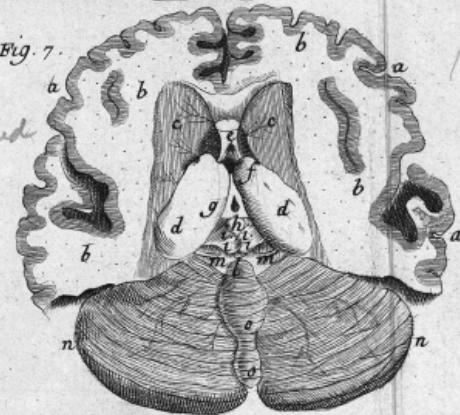

Fig. 7.

Garayet

Fig. 3.

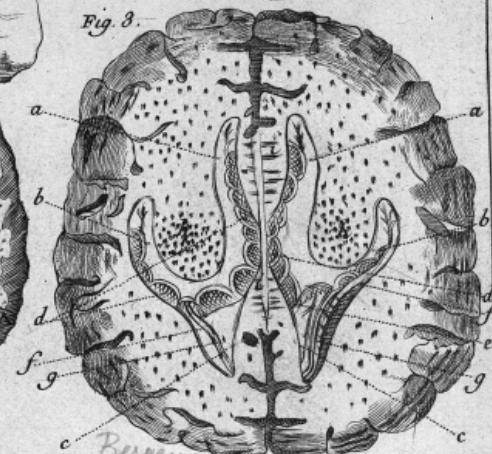

Fig. 8.

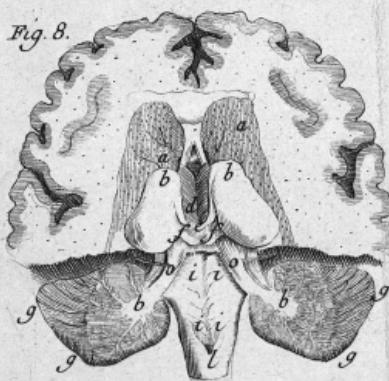

Fig. 5.

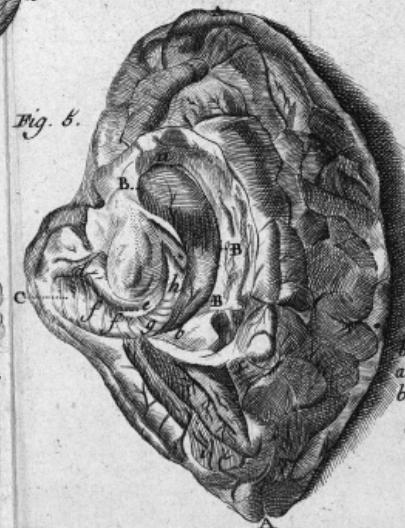
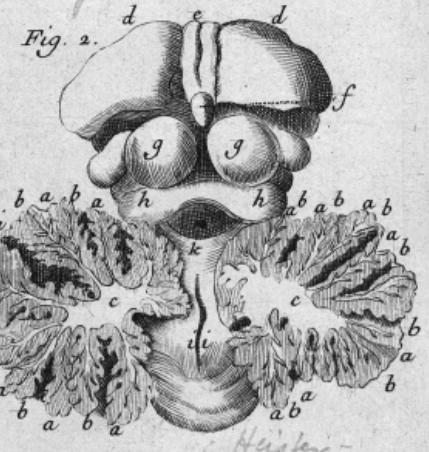

Fig. 2.

M. Reboul del. & sculp.

A. D. de la Bibliothèque de la Faculté de Médecine de Paris

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

TAB. XIV.

Fig. 1.

Ridley

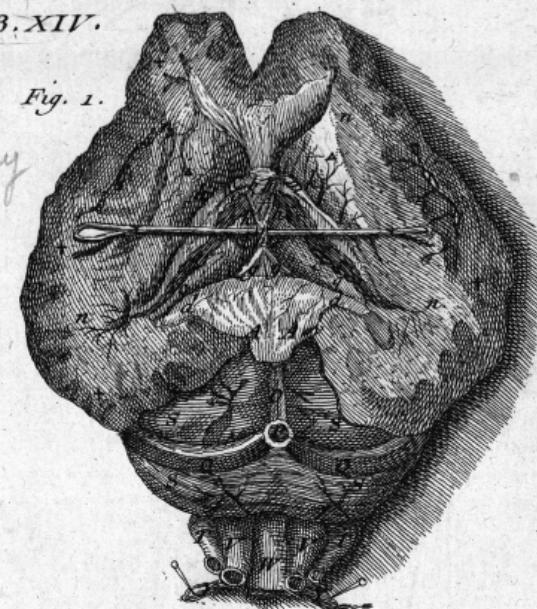
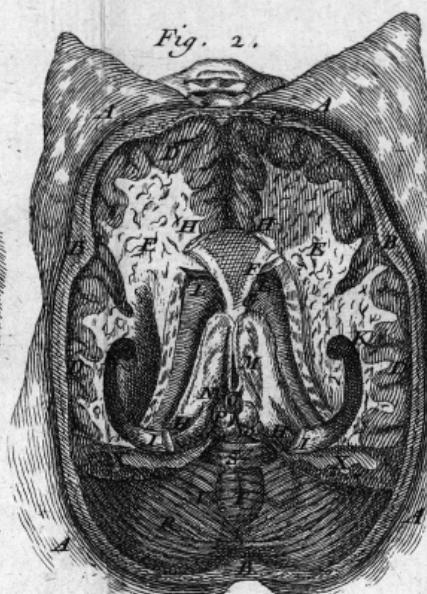

Fig. 2.

Page 31.

Fig. 3.

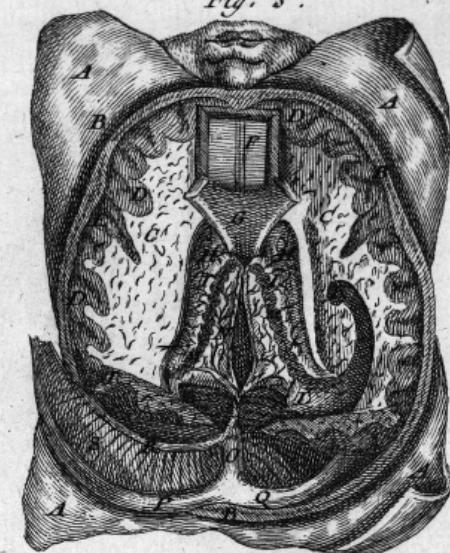

Fig. 4.

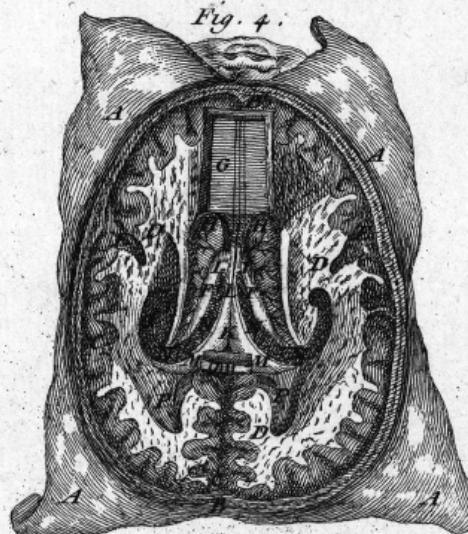

Fig. 5.

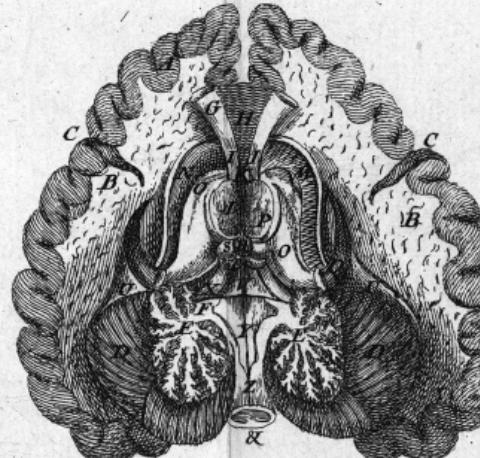
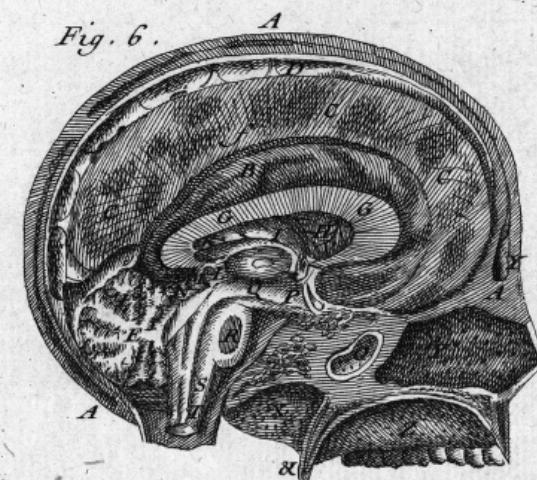

Fig. 6.

Bonhomme

Elo. Haussard sc.

Iconographia cavitatum cerebri et cerebelli.

TAB. XV.

Fig. 6.

Fig. 7.

Fig. 2

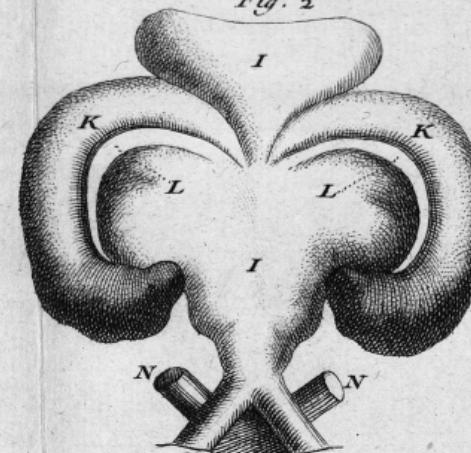
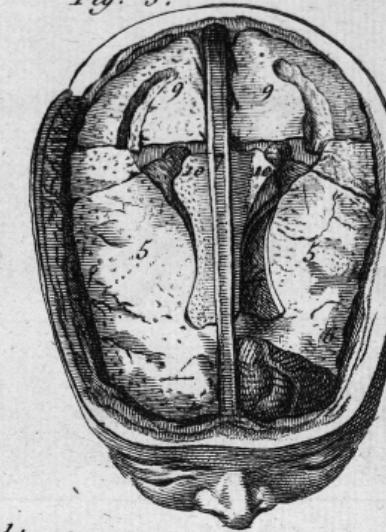

Fig. 5.

Page 32.

Fig. 4.

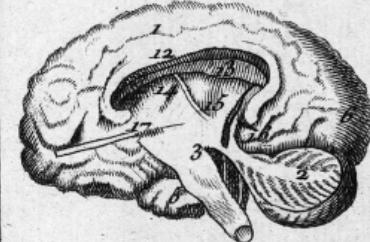
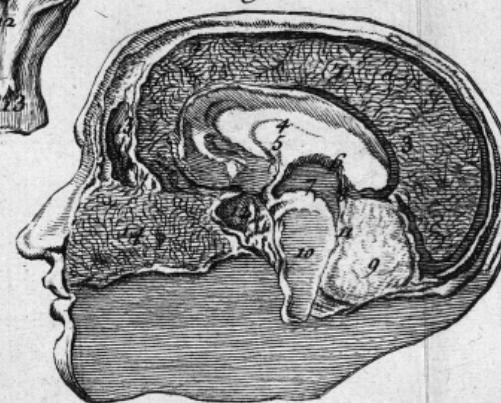
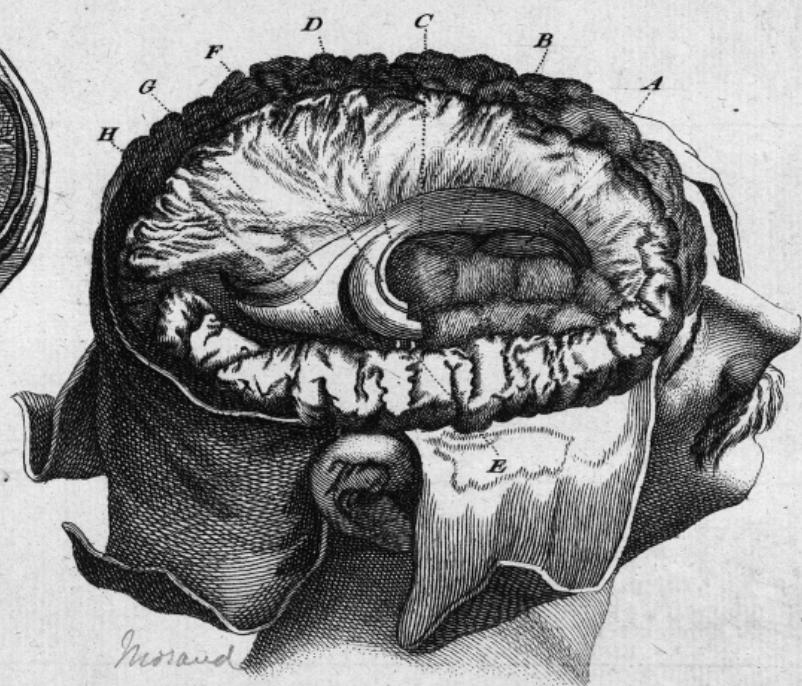

Fig. 8.

Morand

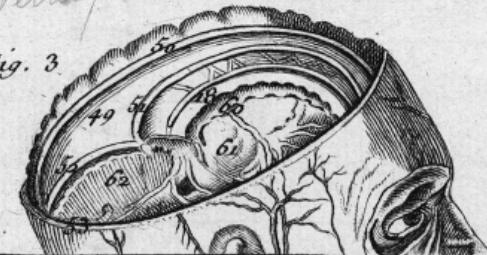
Fig. 1.

Elio Haussard sc.

Duvresny

Fig. 3

DIVERNONI iconismus satis equidem modum indicat quo ad naturam delineatus fuit, sed rem non exibet.

Non solum nihil quod alii non exactius tradiderint, pingi curavit D. MORANDUS^z, sed etiam parum ad naturam imitatus est partium situs quas præcipue delineare suscepit, ut videbimus, cum de hippocampis agemus.

D. HUBERI iconem hic omnino silere haud potuimus, licet partem tantum inferiorem ventriculi quarti expresserit^a, minusque de illa quam de medulla spinali delineandâ curaverit, ut alibi dicemus.

Fig. VII. TAB. XIII. ex LIEUTAUDO.

Elle représente le cerveau d'un autre sujet, où la dissection est plus avancée. Les couches des nerfs optiques séparées & écartées, laissent voir le troisième ventricule; & par la section verticale du cervelet, on découvre l'arbre de vie & le quatrième ventricule.

a. Les corps cannelés. b. Les couches des nerfs optiques. c. Le pilier antérieur de la voute. d. Le troisième ventricule, à la partie antérieure duquel on remarque une cavité qui a plus de profondeur, qu'on avoit dit être l'entrée de l'entonnoir. e. La glande pineale. f. Les tubercles quadrijumeaux. g. Les deux portions du cervelet. h. La substance médullaire du cervelet, qui se répand en maniere de végétation dans tout son corps; c'est ce qu'on nomme vulgairement l'*arbre de vie*. i. Le quatrième ventricule, au milieu duquel on doit considérer ce qu'on appelle la plume à écrire. l. L'extrémité de la moelle allongée.

y Fig. VIII. TAB. XIII. ex DUVERNOIO.

A. Duo apices hæmisphærii, cum intermedio situ a. b.. B. Limbus medullaris sinus ambiens. a. b. sinus vulgo notus, helicem auricula humana æmulans. C. Sinus lobum auricula simulans, in posteriori apice hæmisphærii. d. e. Sinus bombycini vermis, seu hippocampi ARANTII. e. Hippocampus seu vermis bombycinus ARANTII. f. Spirales circumvolutiones vermis bombycinii. g. Curvatura & pars glacilior vermis bombycinii. h. Fornicis pars.

z Fig. I. TAB. XV. ex MORANDO.

La première figure montre l'hippocampus du côté gauche, avec les parties voisines, en situation.

A. L'un des corps cannelés. B. Une des couches des nerfs optiques. C. Le corps calleux. D. La naissance de l'hippocampus. E. Les deux petits cordons médullaires que j'ai découvert dans quelques sujets. F. La bandelette qui borde l'hippocampus à sa partie concave. G. L'ergot. H. La cavité anchiroïde.

Fig. II. TAB. XV. ex MORANDO.

La seconde figure montre les deux hippocampus avec leur naissance, leur terminaison, leur figure & leur distance.

I. Base du cerveau. K. Les deux hippocampus de grandeur naturelle. L. Les deux bandelettes médullaires. M. Les nerfs optiques. N. Les Carotides coupées à leur entrée dans le cerveau.

a Fig. III. TAB. XI. ex HUBERO.

ICon illa à facie aversa spectata, medullæ oblongatæ partem in infima basi cranii positam, refert, omnemque ex ea productam medullam spinalem, in situ & connexione naturali intra thecam vertebrarum, quæ tamen conspici nequit, sitam, & ab omni involucro, excepta pia matre denudatam, exhibet. Ubi notandum, quod ossis occipitis pars postica, adusque arteria vertebralis comitique nervi transitum, uti & vertebrarum pars postica, ablata sit. Pars autem anterior ossis occipitis & ossis petrosi portio, paulum elevata & retrosum inclinata, spectetur. Lobi cerebelli vero cum verme antrorum inclinati sunt, quo commodius ventriculus quartus, partesque ei vicine conspici ac indicari possint.

A. Spatum, quod lobi cerebelli reclinati, una cum processu eorum vermi-formi B. Ruditer adumbrato, occupant. C. Portiones ossis petrosi & ossis occipitis, dura matre investitæ. D. Medullæ oblongata pars, ex qua dein medulla spinalis continua serie descendit. a. a. Striae albae medullares ex ipso ventriculi quarti sulco surgentes, & ad nervum septimi paris mollem utrinque abeunt. b. Ventriculus quartus. c. Ejus fulcus longitudinalis continuatus cum rima calami scriptorii. E. Medulla spinalis. d. Ejus duæ eminentiæ, fere orbiculares, in quos desinat infimus medullæ apex, quæ totæ levæ sunt, nulla filamenta nervea demittentes. e. Ligamentum, ex infimo pia matris apice cum vasis sanguiferis, hic non expressum, productum, per medium caudam equinam excurrens, & per infimum duræ matris apicem elabens, sicutque nervum imparem mentiens, tandem vero in os coccygis dispersum desinens; aciculis sustentum, quo clarius conspici possit. f. Ganglion vigesimi noni paris nervorum. g. Trigesimi paris, ex quo in sinistro latere præter nervum ejusdem numeri alias intuper nervulus, propriam intumescientiam gangliformem efficiens, exit h. insignitus. F. Medullæ spinalis theca, à dura matre producta, hic per medium discissa, utrumque reclinata, & acicularum ope expansa. G. Nervus septimi paris. H. Octavi paris, in sinistro latere duplex foramen in dura matre habens, in dextro simplex. I. Nervus accessorius à prima ejus inter sexti & septimi nervi postica filaments origine, in dextro latere distinctius expressa quam in sinistro, adusque exitum per duram matrem. In dextro latere peculiare duræ matris foramen subit, in sinistro communem cum inferioribus filamentis nervi octavi paris viam facit. Nervi hujus portiones filaments nerveis obtectæ, punctis indigitatæ sunt. i. Ejus radiculæ, quarum quatuor sunt filamentosæ, in medulla spinali exeuntes, partim distincte conspicua, partim quoque, qua filaments nerveis obtectæ sunt, punctis indicatae. k. Filaments nerveis obtectæ sunt, punctis indicatae. E

34

HISTORIA CAVITATUM

Cum D. BONHOMMIUS icones suas accommodaverit ad exemplaria quæ D. VERDIER longe naturæ majora ab ipso pingi curaverat, potius ad modum, quo natura illas partes dis- posuit, patesciendum, quam ad naturam ipsam imitandam^b; quid mirum quod vix formam ac situm partium in illis fervaverit?

lamenta nervea communicantia, ab unius nervi filamentorum infimo ad alterius supremum oblique transcurrentia; ubi notandum non sat bene expressa es- se, cum singulorum altera portio cum superiori ner- vo excurrentis non conspicatur, sed tantum surculus communicans. K. Nervus noni seu ultimi paris ce- rebri, utrumque ex quatuor filamentis constans, quæ in sinistro latere concurrunt & communæ duræ matri foramen sivebunt, in dextro autem per duo di- stincta, nec arcte sibi apposita, foramina elabuntur. L. origino ligamenti denticulati, seu prima ejus ad durum matrem adhaesio, ex qua deinde dentes omnes ex ordine conspicuuntur. L. L. Interstitia nervorum duræ matri inferti, ab uno tantum latere re- presentata. M. Corpora pyramidalia postica, ut cun- que expressa. N. Olivaria postica. O. Arteria ver- tebrales è foraminibus suis cum nervo i. P. (i. C.) exeentes. m. Filamenta nervea ab antica medullæ facie accedentia & cum posticis foramina duræ ma- tri sivebunt, hinc inde conspicienda, ex parte tan- tum indicata. n. Locus ubi filamenta nervea con- currere incipiunt, & caudæ equina basis constitui- tur. Ibi reliqua medullæ portio in situ naturali con- pici definit. o. Locus ubi definit filaments nervea ori- ri. p. Filamentorum caudam equinam consti- tuentium exortus è medulla spinali; hæc filaments utrumque paulum reclinata sunt, quo medulla in medio latens natura & forma detegatur. q. Cauda equina. r. ad usque 30. triginta nervorum vertebralium originæ postica, earumque exitus è dura matre. i. C. ad 8 C. filamenta nervea octo nervorum cer- vicens. Observa, duo filaments nervi primi paris in latero dextro nervo accessorio immisceri, à quo de- dum, paulo superius tamen filamentum, loco ori- ginis posticae primi paris, ad foramen arteriæ verte- bralis fertur. i. D. ad 12 D. duodecim nervi dorfi. i. L. ad 5 L. quinque nervi lumborum. i. S. ad 5 S. quinque nervi ossis sacri.

b TABULÆ XIV. interpretatio, ex
BONHOMMIO, Figura I excepta.

Auditione à D. VERDIER accepimus, quod ico- nes illas ad usum suum pingi curaverat; in eoque laudandus, quod, cum iis tantum utatur ad partes in- dicandas quæ non satis distincte percipiuntur ab iis qui in demonstrationibus longe nimis distant à cada- vere, non ita spectatores in errorem inducat. Lau- damus etiam ipsius ingenuitatem, confessus enim est se figuram V. ad exemplar à præf. DUVERNEYO in- cera exhibitum, imitatum fuisse, additis tantum par- tibus quæ per U.V. X. Z. &c. indicantur. Quæ verti- calis sectio stenonianæ longe superior; ipsius per- fectioni concurren- tentavimus; alii dein illam per- ficiant.

FIGURE II.

On découvre dans cette figure le cerveau coupé par une section horizontale; la voute à trois piliers renver- sée y est marquée; les corps canelés, les couches des nerfs optiques, la glande pineale, les protubérances

quadrijumelles, la partie supérieure du cervelet, & la partie postérieure des lobes du cerveau coupé, y sont parfaitement représentés.

A. Les téguments communs renversés. B. Le crâne scié horizontalement. C. Les sinus frontaux ouverts. D. La substance grise. E. La substance blanche. F. La voute à trois piliers renversée. G. Le pilier antérieur formé de deux cordons médullaires. H. Les piliers postérieurs. I. Les restes des piliers postérieurs. K. L'extrémité des ventricules où se trouvent les cornes d'Ammon. L. Les corps canelés. M. Une éminence sur les couches des nerfs optiques. N. Les couches des nerfs optiques. O. La glande pineale avec ses peduncules. P. Les nates. Q. Les têtes. R. Le cervelet avec ses lignes anfractueuses. S. La partie antérieure du cervelet. T. Le corps pyramidal. V. Les corps olivaire. X. La partie postérieure du cerveau coupé.

FIGURE III.

Le corps calleux & la voute à trois piliers renver- sée, le plexus choroïde entièrement à découvert, la veine de Galien qui en rapporte le sang dans le sinus Torcular, & les sinus longitudinal & latéraux sont dépeints dans cette figure.

A. Les téguments renversés. B. Le crâne scié hori- zontalement. C. La substance blanche. D. La sub- stance grise. E. La grande scissure de Sylvius. F. Le corps calleux renversé. G. La voute à trois piliers renversée. H. Les corps canelés. I. Les couches des nerfs optiques. K. L'extrémité inférieure des ven- tricules. L. L'extrémité du pilier postérieur. M. Le plexus choroïde. N. La veine de Galien, qui rap- porte le sang du plexus choroïde dans le pressoir d'Herophile. O. Le pressoir d'Herophile. P. Le si- nus longitudinal supérieur. Q. Le sinus latéral droit. R. Le sinus longitudinal inférieur. S. La fauille. T. Le lobe postérieur du cerveau coupé. V. Le plan incliné de la tente. X. Le cervelet.

FIGURE IV.

Elle représente les ventricules supérieurs ouverts; le corps calleux renversé, la voute à trois piliers dans sa situation naturelle, & le plexus choroïde.

A. Les téguments renversés. B. Le crâne scié hori- zontalement. C. La substance corticale. D. La sub- stance médullaire parsemée de plusieurs points, &c. E. La grande scissure de Sylvius. F. Les ventricules supérieurs. G. Le corps calleux renversé. H. Les corps canelés. I. Les couches des nerfs optiques. K. La voute à trois piliers dans sa position naturelle. L. Le pilier antérieur. M. Les piliers postérieurs. N. Le plexus choroïde à demi couvert par la voute. O. Les extrémités inférieures des ventricules. P. La cavité postérieure en guise de doigt de gant. Q. L'extrémité postérieure du corps calleux.

CEREBRI ET CEREBELLI.

35

Difficultas quæ in varias cerebri partes è cerâ repræsentandas re ipsa adest , impedimento fortean fuit , quo minus exacte exiberentur. Cum tamen variarum cerebri partium, demonstrante *præst.* DUVERNEYO Medico , è cerâ figuratarum icones in historia naturali , generali & particulari musei regii fuerint traditæ , has omnino silentio premere haud potuimus , licet tanti anatomistæ , prout ex iconibus videre est , industriam non satis demonstrent .

FIGURE V.

Elle donne le cerveau hors du crâne. On remarque sur cette partie la voute à trois piliers renversée. Elle fait voir encore les couches des nerfs optiques séparées , le troisième ventricule , la glande pineale , les natés & testes , la valvule de Vieussens , le peduncule du cervelet avec l'arbre de vie , &c.

A. La substance cendrée. B. La substance médullaire. C. La grande scissure de Sylvius. D. Le cervelet. E. L'arbre de vie. F. Les peduncules du cervelet. G. Les piliers postérieurs de la voute. H. La voute à trois piliers. I. Les cordons médullaires du pilier antérieur. K. La commissure antérieure du cerveau entre les deux cordons médullaires. L. La commissure postérieure dans l'intervalle des couches des nerfs optiques. M. Les corps canelés coupés , sur lesquels on remarque des espèces de canelures. N. Les corps canelés du côté gauche dans l'état ordinaire. O. Les couches des nerfs optiques. P. La séparation des couches des nerfs optiques , ou le 3e ventricule. Q. L'extrémité du pilier postérieur de la voute R. La glande pineale. S. Les natés ou protubérances orbiculaires antérieures. T. Les testes ou protubérances orbiculaires postérieures. V. La valvule de Vieussens. U. La cavité postérieure du ventricule supérieur. X. Le cordon médullaire de la moelle allongée. Y. Le calamus scriptorius. Z. L'extrémité de la moelle allongée. & la séparation de la moelle de l'épine.

FIGURE VI.

Elle démontre une section verticale de la tête , depuis la suture sagittale , jusqu'à la nuque. On y trouve la fauix avec les sinus longitudinaux , le pressoir d'Herophile , le lobe du cerveau , le corps calleux , le cervelet , les sinus frontal & sphénoidal , &c. , y sont parfaitement compris.

A. Le crâne scié verticalement. B. Le lobe gauche du cerveau. C. La fauix dans sa situation. D. Le sinus longitudinal supérieur. a. Les brides qu'on rencontre dans ce sinus. b. Les embouchures des veines du cerveau qui se dégorgent dans ce sinus. c. Les glandes de Pacchioni. d. Le sinus torcular , ou le pressoir d'Herophile. f. Le sinus longitudinal inférieur. E. La substance du cervelet. F. Le peduncule du cervelet. G. Le corps calleux. H. Le corps canelé. I. Les couches des nerfs optiques. K. Une partie de la voute à trois piliers. L. La glande Pineale. M. Les natés. N. Les testes. O. Le pilier antérieur de la voute. P. L'entonnoir. Q. Le troisième ventricule. R. Le pont de Varole. S. Le corps olivaire. T. Le corps pyramidal. V. Le sinus frontal. U. Le sinus sphénoidal. X. La fosse nasale. Y. L'ouverture de la trompe d'Eustache. Z. Le palais , & la luette.

c TABULÆ XV. explicatio , ex Historia gener. &c. Musei regii , fig. I. II. exceptis.

Omnes illæ icones , ad exemplaria è cerâ exhibita , imitatæ sunt: Figura III. & IV. , ad exemplaria NOVESII qui operâ abbatis siculi , ZUMBO dicti , usus est ; figura V. VI. VII. & IX. , ad exemplaria *præst.* DUVERNEYI , operante Francisco DE LA CROIX ; figura VIII. , ad exemplar a. D. RUFFEL traditum , delineatae sunt.

In eo laudendæ præparations illæ quod vias ad perfectiora paraverint. Sive enim quod in primis illis tentaminibus ad perfectionem ire non datum feuit , sive quod abhinc varia cerebri partes exactius fuerint præparatae & delineatae ; illæ præparations admodum sunt mancæ , & in quibusdam parum ad naturam sculptæ : in aliis tamen anatomistæ peritiam aperiunt.

Quam in parandis & in contemplandis illis partibus exactus fuerit *præst.* DUVERNEY , brevi ex ipsius operibus , quæ nunc sub prælo fudant , manifestum erit.

FIGURE III.

Sur cette coupe verticale on voit la fauix (49). Les sinus sont tous marqués en bleu , savoir , le sinus longitudinal supérieur (50) , qui suit le bord de la grande circonférence de la fauix , le sinus longitudinal inférieur (51) , qui est au bord tranchant de la même fauix , le sinus droit (52) , qui reçoit le longitudinal inférieur , & qui passe au milieu de la tente pour entrer dans les sinus latéraux ; on voit un de ces sinus latéraux (53) qui suit la route de la grande goutiere latérale droite de la base du crâne jusqu'au trou déchiré. On a représenté sur le plan vertical de la coupe du cerveau , au-dessous de la fauix , l'épaisseur du corps calleux (58) , & la cavité du ventricule gauche ; le plexus choroïde (59) couvre le fond de ce ventricule , qui est au-dessus des corps canelés (60) & d'une des couches du nerf optique (61) ; la coupe du cervelet (62) paraît plus bas & en arrière , avec le tronc de la moelle allongée.

FIGURE IV.

Elle représente l'hémisphère droit du cerveau (1) , le lobe droit du cervelet , sur lequel on a dessiné l'arbre de vie (2) qui sort de la moelle allongée (3) . On a formé sur l'hémisphère du cerveau les trois lobes dont il est composé , savoir , le lobe antérieur (4) , le moyen (5) , & le postérieur (6) . Sur la face interne de cette pièce , qui représente la coupe verticale du cerveau , on reconnoît la coupe du corps calleux (12) , marquée en blanc. On voit la voute médullaire qui est formée par le corps calleux ; l'espace qui est dessous est appellé le ventricule droit ; & plus bas on distingue le plexus choroïde (13) , avec quatre éminences , deux grandes & deux

E ij

petites ; la première des grandes est le corps cannelé (14) ; elle forme le fond de la cavité supérieure du ventricule ; la seconde est une des couches des nerfs optiques (15) ; les deux autres petites éminences représentent un des tubercles appellés natos, & un de ceux que l'on appelle testes (16). Il y a un cordon transversal, de couleur blancheâtre, qui marque un des nerfs olfactifs (17).

FIGURE V.

ON a représenté dans le milieu la substance médullaire qui est blanche (5) ; on voit la coupe de ses ondulations ; la substance corticale qui est de couleur cendrée (6), suivant leurs circonvolutions, & forme les anfractuosités qui paroissent sur la surface du cerveau ; les vaisseaux sanguins sont marqués sur la substance médullaire & sur la corticale par des points rouges, pour désigner ceux qui auraient été coupés transversalement, & par des lignes de la même couleur pour ceux que l'on auroit divisés sur leur longueur. La partie supérieure du cerveau ayant été enlevée, comme il a été dit, la faulx (7) est à découvert en entier, excepté ses deux extrémités, qui sont enfoncées dans la partie inférieure qui reste du cerveau ; mais en enlevant une partie du lobe antérieur gauche (8), & de chaque lobe postérieur (9), on peut retirer la faulx avec ses sinus supérieur & inférieur, tous deux peints en bleu, les ramifications artérielles sont figurées & colorées en rouge sur les lames de la dure mère qui compose la faulx ; on voit au-dessous le corps calleux (10), & on distingue ses fibres transversales & le raphé qui est le long du milieu de sa surface depuis un bout jusqu'à l'autre. La portion de la substance médullaire qui tient au côté gauche du corps calleux, & qui couvre le ventricule latéral, a été retranchée pour faire voir la capacité de ce ventricule (11). On ne peut découvrir celui qui est du côté droit qu'après avoir enlevé la pièce dont le corps calleux fait la partie supérieure avec la petite portion de substance médullaire qui couvrait ce ventricule.

FIGURE IX.

LE pilier antérieur (13) est coupé à l'endroit (14), où il se joint à la cloison.

FIGURE VI.

EN écartant le corps calleux & le lacis choroidé, on découvre la cloison transparente (14) & la cavité appellée vulva ou entonnoir (15), qui se trouve derrière la partie de la cloison transparente qui sert de base au pilier antérieur de la voute. Aux côtés de l'entonnoir & de la cloison transparente sont les éminences que l'on a appellées corps cannelés (18), & plus en arrière celles que l'on a nommées les couches des nerfs optiques (19). On voit entre ces dernières éminences, à leur partie postérieure, l'ouverture appelée l'anus (20). La glande pineale (21) paroît derrière cette ouverture ; on lui a donné sa couleur griseâtre. Enfin on trouve au-delà de cette

glande les éminences appellées natos & testes (22). A côté de la partie postérieure des couches des nerfs optiques, on peut tirer de devant en arrière une portion du Lobe moyen de chaque hémisphère du cerveau, pour découvrir la courbure des ventricules latéraux, dont le contour est semblable à celui des cornes du bœuf (23 & 24). Les lobes postérieurs du cerveau ont déjà été enlevés ; ainsi le cervelet est à découvert (25). On y voit le lacis vasculaire qui rampe sur sa surface, & les sillons qui sont gravés dans sa propre substance.

FIGURE VII.

IL ne reste plus alors dans l'intérieur de la tête qu'une seule pièce qu'on peut encore enlever, & qui est composée du cervelet en entier & des restes du cerveau. En retournant cette pièce, on voit toutes les parties du cerveau & du cervelet qui posent sur la base du crâne ; elles paroissent toutes être revêtues de la pie-mère, sur laquelle rampent les artères. Les origines des nerfs y sont marquées ; on a figuré aussi entre les deux nerfs optiques (26) une portion de l'entonnoir & les deux petites éminences orbiculaires qui sont placées sur la partie supérieure du pont de Varole ; ce pont est traversé par le tronc basilaire (27), qui jette des branches de part & d'autre ; on voit que ce tronc est formé par les deux artères vertébrales qui sont sur la moelle allongée (28), derrière laquelle le cervelet paroît en entier ; on a marqué le contour du pilier antérieur (29), du corps calleux, sous la portion moyenne & inférieure de la base du cerveau. Je ne m'étendrai pas davantage sur la description de cette dernière pièce, parce que je serais obligé de répéter ce que j'ai dit au sujet de l'hémisphère gauche du cerveau.

FIGURE VIII.

CETTE pièce représente la moitié de la tête du côté droit, coupée verticalement par le milieu. En effet, il y a la moitié de la tête d'un squelette qui a été scié de cette façon ; & c'est sur ces os naturels qu'est appuyée la cire qui représente les parties dont je vais rendre compte. On a imité à l'extérieur la tête d'un homme vivant ; & sur le plan de la coupe, on voit d'abord l'épaisseur des téguments extérieurs & la coupe de l'os du crâne dont on vient de parler ; la faulx est peinte aux-dessous du crâne avec les ramifications de ses vaisseaux (1), le sinus longitudinal supérieur (2), & l'inférieur (3), la coupe du corps calleux (4) paroît au-dessous de la faulx ; la cavité des ventricules est un peu marquée (5) ; le plexus choroidé (6) est peint en rouge ; les couches des nerfs optiques (7) & la glande pineale (8) sont figurées ; on voit la coupe du cervelet (9), sur laquelle l'arbre de vie est dessiné ; le cervelet tient à la moelle allongée (10) par son pédicule (11). On voit l'intérieur du sinus sphéoidal (12), celui du sinus frontal (13) & de la membrane pituitaire (14) du côté gauche de la cloison du nez.

Cette pièce a été faite par M. RUFFEL, Chirurgien major des Gardes-du-Corps.

S E C T. III.

De Variis, Autorum, Cavitatum Cerebri & Cerebelli descriptionibus.

PAUCOS admodum ex GALENI majoribus numerares, qui aliqua de cavitatibus tum cerebri cum cerebelli scriptis notis mandaverint. Id ex historia Anatomie litteraria constat.

HIPPONCRATES equidem, tum omnes Philosophi, DIOGENES, APPOLLONIATES, EMPEDOCLES, AGRIGENTINUS, ALCMÆON, PYTAGORAS, PLATO, ARISTOTELES, PLINIUS, &c. ; cum Medici, CELSUS, ARETÆUS, MARINUS, QUINTUS, NUMISIANUS, LYCUS, SATYRUS, PELOPS, RUFFUS Ephesius, ERASISTRATES, HEROPHILUS, &c., prout ex scriptis, vel ex fragmentis quæ supersunt, appareret; nedum illas cavitates descripserint, vix dum attigerunt. Ex iis tamen quæ de ERASISTRATO & HEROPHILO habet GALENUS, probabile est illos, præ cæteris, exactius illas partes rimatos esse,

A GALENO igitur illarum cavitatum historiam ordiemur.^a VENTRICULOS superiores, ter-

a (1. 9. administ. c. 2.) » Cæterum avellere pergens leviter, etiam meatum tenuium, qui ad medium usque cerebri ventriculum pervenient, effigies invenis. Leviter autem dixi hanc regionem segregandam, propter septi verticem huc pertingentem, qui priores cerebri ventriculos intercipit. Insuper spectare tibi hoc tempus est, rectas lineas utraque mediae regionis parte ad ima usque secant, donec ventriculi occurant. Notitiam autem ipsorum adipisceris, callosam illam portionem conspicatus, quæ manifestam adeo differentiam difficitis cerebri particulis obtinet. Cernes autem in his etiam plexus secundarum modo efformatus, &c. » In prima vero utriusque ventriculi sectione plexuum choroidum & corporis in cerebro callosi aspectus, index tibi sit. Mox vero coneris corpus, dextrum ventriculum à sinistro determinans, inspicere, quod eamdem cum toto cerebro substantiam obtinet &c. (1. 9. administ. c. 4.) » Quomodo igitur id nudare oporteat, jam mihi animum adverte; siquidem non vulgaris cerebri pars est, quæ ab hoc corpore contingit, sed etiam quidam aliis ventriculus tertius præter paulo ante prædictos, quos septum invicem separavit, ac disjunxit. Itaque illis potissimum locis ipsum nudabis, per quæ venæ tanquam per foramina quædam erumpentes, prioribus incident ventriculis; nam media regio simul cum anterioribus ventriculis ad ipsa foramina patescit, ac oportet scapelli specillum, vel latam partem spatorum, uti vocant, vel etiam spathomelæ eandem hanc per foramina utraque leviter submittentem, corpus venis incumbens sursum elliatum attollere, &c. » Insuper meatus quidam maximus tertii hujus ventriculi basi subjacet, qui ex prioribus per relata foramina super jacentes recipit, insuper ex particulis super jacentibus, sicut paucio ante enarratum est. Porro confluent in ipsius recrementa, in quam partem venæ à conario profectæ ingrediuntur. At qui ex toto ventriculum hunc ignorant, merito etiam simul cum eo meatum in posteriora porrectum quo conarium fulcitur, nesciunt. Atque si ipsum nudum à venis circumdati juxta vasin abrumpas, foramen quoddam inibi sublime appetet, seu quoddam ut dicam planius, infundibulum, et si nullum in se fumum cerebrum habeat; quem sublimi foramine respirare desideret. Nec ve-

ro in ambientem aerem ostium ipsius pervenit, sed plurima cerebri pars desuper incumbit, deinde dura meninx duplicata, post hanc capit is os, quare temere foramen hoc natura considerit, & si nihil temere faciat, &c. » Tu vero omnibus, quæ hic proposita sunt particulis probè detectis, tertium videbis ventriculum inter duos priores & quartum posteriorem medium. Etenim meatum cui conarium insidet, ad medium ventriculum pertingentem cernes; ut in foramine haud exigui duo appareant, unus quidem in posteriora ad cerebellum tendens, per quem etiam demitto, vel specillo dipyrino appellato, vel spatomela, depræchendes ipsum in posteriore ventriculum terminare, alter vero qui in mediis ventriculi fundo deorsum protendit; sed conarium, ubi à circumdati ipsum nudaveris, eo, quod meatum incubit intacto, delabi solet, non rectum confistere, sicut quando membranis cum vasis obductum erat; verum decidit magna ex parte deorsum vergens, &c. (1. 9. admin. c. 5.) » At meatus prædictus qui ex medio ventriculo ad posteriorem pervadit, inter has nates consistit peculiari velatus tunica, quæ tali essentia constat, quali & meninx, qua omnia cerebri vasiva connectit, &c. » Deinde animum adverte quomodo reflexo quidem in anteriora nudari accidit, posteriorem ventrem quartum; è contra vero moto eodem plurimam ipsius partem occultari, illam vero solam apparere, quam HEROPHILUS similabat cavitati quo scribimus. Revera siquidem talis est in medio cavitatem quandam adepta veluti sectionem, cujus ex utraque parte tantum sublime utrumque latus attollitur, quantum in calamis & media linea elati exurgit; & potissimum in Alexandria, sic calamis quibus scribimus sculptant, ubi HEROPHILUM egisse, quum dissecaret, hinc primum est colligere quod imaginis similitudine adductus, sic appellaverit, &c. (1. de uſu part. c. 11. de vent.) Omnia quidem ea sunt sphærica, sed propter apophyses & epiphyses mutualisque cum vicinis corporibus connectiones & anastomoses, sphærae quidem perfectio vitiatur, rotunda tamen figura adhuc manet. Quin, si medium ipsum ventriculi cuiusque species, omnium id comperties rotundissimum, ut quod nullis dum ytiatum sit apophysibus sed adhuc germandam retineat figuræ fixæ speciem. Pari modo si ab

HISTORIA CAVITATUM

tum & quartum, INFUNDIBULUM, CALAMUM scriptorium, & MEATUM à tertio in quartum ventriculum hiantem, indicavit. Ex his quæ ex earum partium præparatione dicit, licet animalibus quæ secuit magis congrua, constat illum in cerebri dissectione haud mediocriter versatum fuisse.

Meatum etsi à tertio in quartum ventriculum peculiari velatum membranâ admiserit, infundibulum membranaceum & cavum usque ad glandulam pituitariam dixerit, sinus tum anteriores cum posteriores ventriculorum lateralium omiserit, in aliisque erraverit (vid. notam, ubi de **GALENO VESALIUS** agit, p. 40.), vias tamen ad omnes illas cavitates detegendas, sive suo marte, sive aliorum scriptis fretus, aperuit.

A **GALENO** ad **VESALIUM** usque, cavitatibus illis nihil bene novi accessit. Græci etenim omnes, **ORIBASIU**s, **Teophilus PROTOPATARIU**s, &c.; Arabes, **ALBUCASIS**, **RHASIS**, **AVICENNA**, &c.; Latini, **Constantinus AFER**, **MUNDINUS**, **HUNDT**, **CARPI**, *de VIGO*, **ACHILLI**, *Alexander BENEDICTUS*, **LACUNA**, **MASSA**, **GUINTHERIUS**, **DRYANDER**, **VASSÆUS**, **FERNELIUS**, &c., Ita jejunè de illis cavitatibus egerunt, ut à **GALENI** scriptis parumper mutatis aut mutilatis, sua mutuasse videantur.

MUNDINUM tamen omittere, non finit illius fama, licet nihil fere addiderit^b. **GALENI** dogmata brevius exposuit, rectèque notavit ventriculi quarti **FIGURAM pyramidalent**.

Idem sit de **CARPO** ac de præcedentibus judicium, nisi ipsi ventriculorum lateralium **SINUS**

anterioribus ventricalis cavi & medii loci fornicem ademptum intellexeris; si ablatus etiam, quæ ad nares referuntur apophyses; si postremo productio-nes eas, quæ ad obliquas, atque infernas partes pertinent mente détraxeris, quod relinquum erit sphæræ speciem penitus repreäsentabit. Atque etiam ab eo ventriculo, qui in posteriore est cerebro, si-
tum prædicti meatus insertionem, tum produc-
tionem in spinalem medullam abstuleris, erit & ipse
orbicularis, &c. (l. 12.) » Quo sit ut posterioris
cerebri ventriculus minor merito sit anterioribus.
(l. 9. c. 3.) » Reliquorum vero duorum meatum,
qui ad Palatum descendunt, alter quidem ex fundo
medii cerebri ventriculi profectus fertur deorsum;
reliquo vero emerget quidem à meatu qui cerebrum
cerebello connectit. Fertur autem obliquus deorsum
versus alterum. Quam vero primum in idem simul
convenirent, locus quidam communis utroque recipit
cavus ac declivis. Cujus labrum supernum absolutus
est circulus, inde autem semper magis ac magis arcta-
tus descendens in subjectam glandulam inseritur ampli
sphæræ similem, manifestaque cavitatem ha-
bentem; excipit autem hunc os, cribo cuidam si-
mile in palatum definens, &c. » Cavitas igitur quæ
meatus os excipit, quam nonnulli à figura pelvum,
alii ab, usu infundibulum nominant, supernis qui-
dem partibus quasi cisterne cuiusdam habet u'fum,
infernis autem infundibulum imitatur, &c. » Parte
autem inferna meatum habet sensibilem usque ad
glandulam ventriculi. Quoniam autem hoc infundi-
bulum cerebro ipsi superne conjungi oportebat, in-
ferne autem glandulam descendo inferi, convenien-
ter membranofsum extitit. Ad hanc quem cerebrum
ipsum membrana tenuis meninx scilicet choroides
contineat, non erat consentaneum ligamentum
aliud choanæ cum cerebro requirere. Convenien-
ter igitur portio quædam ab hac meningे protensa,
corpus pelvis hujus constituit.

^b (de *Anatomia cerebri*). » Postea vero valde
descendendo leviter per medium, donec pervenias
ad ventriculum anteriorem magnum & antequam

perfundas usque ad lacunam, nota ventriculum esse
divisum in dextrum & sinistrum. Parietes hinc in-
de sunt descendentes usque ad basim & dividentes
dextrum à sinistro, & tunc statim videbis ampli-
tudinem unius cujusque ventriculorum.

Post hoc descendere inferius ab anteriori ad me-
dium & tibi occurret lacuna, quæ est quædam con-
cavitas rotunda & oblonga, in cuius medio est
foramen tendens inferius ad palatum diagonaliter
& eidem occurrit via directa, & quæ à me-
dio ventriculo descendit directe ad colatorium,
& hæc lacuna habet circumquaque eminentias ro-
tundas magnas factas ad sufficiendum venas vel
arterias ad ascendendum à rete mirabili adven-
triculus dictos, & ideo in basi ejus apparent glan-
dulae quæ sunt juxta rete mirabile eminentes, & per
istam lacunam ventriculi anteriores & cerebrum,
quantum ad medium ejus, expurgant suas superflui-
tates, &c.

His expeditis tibi appareat ventriculus medius qui
est sicut via & transitus ab anteriori ad posteriori, &c.

Post istum procedendo tibi apparebit ventriculus
posterior, qui est in cerebro posteriori situatus & lo-
catus; & ad hoc cerebrum est velatum & distinctum à
primis duobus paniculis jam dictis, quia hoc est
molle, scilicet anterius, & posterior est durum: &
istud cerebrum posterius est sic locatum quia est prin-
cipium nucha, & quia est principium plurium ner-
vorum motivorum, &c.

Istud cerebrum est figuræ pyramidalis, & causa
quare illius figuræ est ventriculus posterior est quia
quem partem inferiorem ejusque est basis debet re-
cipere, & ideo debet habere latitudinem, per par-
tem superiorum debet continere, & ideo acumen &
stricturam debet habere in cacumine, &c.

Sed tu dices, quæ est causa quare ventriculus me-
dius non habuit cerebrum medium distinctum, sicut
alii ventriculi? Dicendum, quod causa fuit, quia
iste ventriculus est sicut via & transitus istorum alio-
rum duorum, & ideo non debet esse distinctum ab
eis secundum cerebrum.

CEREBRI ET CEREBELLI.

39

anteriores aut posteriores notos fuisse contendant, qui animadventent CARPUM dixisse prædictos ventriculos *versus posterius lateraliter descendere* ^c.

Ita clare de horum ventriculorum præparatione d egit MASSA, et si non nisi partes notas indicaverit, ut ipsius scripta filere non potuerimus. Notatu digna sunt quæ de tertio ventriculo habet.

Magnus igitur VESALIUS, primus in humanis cerebris genuinum hujus visceris cavitatum, numerum, situm, figuram, magnitudinem exactius assignavit ^c; VENTRICULOS *anteriores*

^c (*Ithagog. Anath. de medulla cerebri, cap.*) » Primo igitur in altero laterum talis duplicationis, cum rafario diligenter move (lateraliter secundum superius & inferius) pian matrem cum notabili quantitate cerebri, descendendo, per tres digitos plus & minus, secundumque invenies ipsos ventriculos.

In quo libet enim latere talis duplicationis reperies unam notabilem vacuitatem, quæ ventriculus est dicta, quæ est per longum porrecta, aliqualiiter obligata, versus posterius lateraliter descendens. Viso uno latere vide & aliud, in quo videbis ibi ubique sicut in antedicto, & hi ventres sunt divisi à substantia cerebri, &c.

Visis prædictis move notabilem cerebri medullæ partem, ut diligenter videantur aliae cerebri vacuitates, notando in basi anteriori prædictarum duarum vacuitatum unum foramen, quod est commune prædictis vacuitatibus, per quod spiritus ad alios ventres tendunt & etiam aliquæ humiditates in ipsis contentæ descendendo exirent ad certam vacuitatem tendentem versus os basilare, circa locum ubi est certa caro glandosa sub incrustatione nervorum opticorum. Hæc vacuitas vocatur à MUNDINO *lacuna*, ab AVIC. *caput Rose*, & ab aliis *embotum*, quia est lata superius, stricta inferius, undique circumdata panniculo tenui, usque ad os basilare, & per istud embotum (ad prædictum os ibidem, ut cranium subtilissimis poris perforatum) evanescunt &c. juxta istud embotum, versus posterius, etiam sub ventre seu ventribus ante dictis, est certa vacuitas oblonga aliqualiter, cuius parietes sunt, sicut nates ante dictæ, quæ claudunt & aperiunt talem vacuitatem, quando opus est, &c. Et istam vacuitatem communiter authores ponunt pro ventriculo medio &c. in posteriori parte hujus ventriculi est foramen parvum, quod tendit ad unam aliam vacuitatem, quæ descendendo est versus locum ubi est principium Nuchæ, & hæc vacuitas non est in cerebello ante dicto, ut putant multi, nec est circumdata undique à substantia medullari cerebri, sed est inter posterius & anterius cerebrum sita, circumdata notabiliter versus cerebellum à pia matre ipsum tegente.

^d (*Cap. 38. de modo secandi cerebri*). » Clibanò igitur viro, remove paulatine substantiam cerebri facientem ipsum clibanum, & apparebunt ventriculi anteriores, sive ventriculus, si has duas partes pro uno ventriculo posueris. Etenim due sunt cavae, una à dextris & altera à sinistris, qua incipiunt versus frontem per circuitum procedentes ac tortuose usque ad extreum fere cerebri anterioris, &c. »

Sed istis dimissis, vide excarnando dilatandoque partes dicto instrumento, ubi est principium nervorum opticorum circa suam cruciationem, quo-

niam ibi est foramen per quod expurgantur dictæ superfluitates ad cavitatem, quam lacunam vocant, quæ lacuna est extra cerebri substantiam ad os basilare & descendunt ad palatum. Sed procede elevando substantiam cerebri & dilatando partes dicto specilio ligneo, quoniam in extremo dictorum ventriculorum, versus posteriorem partem, invenies unam aliam cavitatem, parvam & oblongam, & est situata supra dictam lacunam, ut superfluitatem ad ipsam, scilicet, lacunam mittat, quam cavitatem ventriculum medium appellant. &c. » Iste medius ventriculus videtur esse via quædam, sive transitus ad alias partes cerebri, & etenim parietes istius cavitatis sunt gibosi & fere se contengentes in mortuo & galenum has partes nasas vocavit, ut dixi supra, qui medius ventriculus an sit bipartitus necne, ut quidam dixerit, difficile est discernere sensu, sed qui bipartitam hanc cavitatem ponunt, habent talam rationem; videlicet, quoniam procedit à ventriculis anterioribus qui duo sunt. Nota tamen quod in isto ventriculo nulla reperitur congeries venarum aut arteriarum, rationi consentaneum est ponere & dicere quod iste medius ventriculus est via ducens superfluitates, sicut aliae cavae hujus humidissimi membra. Et ne ordo secandi interrumptur, procede dilatando istum meatum versus posterius capitis, & videbis quemdam transitum ad quandam cavitatem descendenterem versus spatium, quod est intermedium cerebri anterioris jam dicti & posterioris, quod cerebellum appellant. Hoc igitur spacium multi crediderunt esse ventriculum posteriore, quod non est rationale, etenim si recte inspexeris, invenies etiam aliam viam procedentem ad cerebellum, posterius que quidem via tametsi parva sit, & non reperiatur nisi ab expertissimo Anatomista, tamen in omnibus est, & transit ad ventriculum postrem, tamen de hujuscmodi ventriculis diversi modo antiqui locuti sunt, sed locus ille inferius inter utrumque cerebrum est locus per quem expurgatur tam medius quam posterior ventriculus, sub quo invenies venas adherentes conario & procedentes ad substantiam piæ matris &c. » & sub istis membris ventriculus posterior. Habent cavitatem notabilem, & ideo vide ipsam, quoniam multi moderni ipsam non viderunt.

^e (*De humano corp. fabr. l. VII. c. V.*) Observantur enim utrinque ad callosum corporis latera, secundum ipsius longitudinem singuli sinus in cerebri substantia, instar profundioris lineæ insculpti, ac cum superiore corporis callosum superficie eo magis patescentes, quo cerebrum vehementius, qualid sursum in latera etiam acturus, se junxeris. Interior autem inferiorve ipsius superficies non nisi dextro sinistro que cerebri ventriculo ad aperto secantibus occurrit: quæ est per callosum corporis longitudinem quodam-

HISTORIA CAVITATUM

& illorum *anteriores SINUS* descripsit ; *tertium VENTRICULUM, DUCTUM* à tertio in quartum ventriculum, quartum tandem *VENTRICULUM* ita rimatus est, ut per pauca harum cavitatum descriptioni addiderint Neoterici. Sinus tamen posteriores ventriculorum anteriorum omisit. Meatum, quem numquam vidimus, quemque rarissime vidit, indicavit. Erravit in pelvis descriptione.

A VESALIO ad *VAROLIUM & ARANTIUM* usque, qui de his cavitatibus scripserunt autores, *WILLICHUS, Carolus STEPHANUS, VICARY, GERSDORFF, MONTANA, COLUMBUS, SYLVIUS, FALLOPIUS, LYGÆUS, FUSCHIUS, VALVERDA, PARÆUS, HALL, &c.*, non solum compendiario illas partes tractarunt, sed etiam sua, vel à *GALENO*, vel à *VESALIO* depromperunt.

modo sinuetur, neque ut superior gibba sit, haud tamen simplex spectatur. Nam secundum ipsius longitudinem duas instar quartæ circuli partis excavatae superficies ducuntur, & in illarum medio tuberculum quoddam instar linea exorrectum visitur, perinde ac si altero quidem extremo duas quartas circuli partes in callosi corporis medio junctas, reliquo autem extremitate ad latera sursum protensa, intelligentes. (*id. c. 6.*) Ventriculorum cerebri numero is adscribitur, cui cerebello dorsalique medulla communis est, ac quartus etiam ventriculus dicitur. Tres namque præter illum in cerebro, *HEROPHILUM* imitati, enumeramus : unum quidem in dextra cerebri parte, alterum in sinistra & tertium in cerebri, seu duorum primorum ventriculorum medio recensentes. Dexter sinistro, prorsus situ, forma, magnitudine, aliisque omnibus quæ in partium constructione examinari solita sunt, correspondet; quare etiam singula quæ de dextro scribentur, de sinistro quoque nos dixisse arbitrari conduixerit. In dextra utraque cerebri parte secundum ipsius longitudinem dexter constitutus ventriculus, tantum anteriori sede à fronte, quantum maxime posteriori ab occipito, remotus : tantumque illis sedibus ab externa cerebri superficie sejunctus, quantum ipsius ventriculi dextrum, exteriusque latus à superficie cerebri distat, suo calvaria latere contermina. Internum vero dextri ventriculi latus secundum callosi corporis longitudinem sinistri ventriculi interno lateri proximum est : neque aliud interstitium ambo separat, quam tenuis quædam, & velut, quod ad subtilitatem attinet, membrana cerebri portiuncta, quam septum vocavimus. Verum ubi ventriculi in ea cerebri parte consuntur, quæ prorsus dividitur, ut illa quæ cerebello incumbit, & quæ fronti proxima est, ibi ipsorum latera maxime dirimuntur invicem ; nam præter cerebri membranas hanc sectionem subintrantes, etiam plurima cerebri substantia ventriculos sejungit, hacque ratione ventriculorum incessus obliquitas quædam in lateribus sese offert. Cæterum anterior ventriculi pars obtusa est, & rotunda, non vero, eti omnes mihi secus scribere videantur, in acutum versus olfactus organa aut visorios nervos definens. Neque etiam hac parte aliquem ductum meatumne à se porrigit, nisi quod interno latere, ut mox dicam diffusus, declivis ad tertium ventriculum pertingat. Posterior autem ventriculi regio occipitum respiciens, obtusa quidem est & rotunda, ac deorsum sensim in cerebri substantiam versus priora paulatim cornu in modum arcata tantisper descen-

dit, donec illuc perveniat, ubi olfactus organorum & visoriorum nervorum consistit principium, & qua maximis soporarium arteriarum rami in cerebrum feruntur. Cæterum hic ductus suo mucrone in sui lateris olfactus organum, visorium nervum neutiquam cessat. Multoque minus quadam continuitate illud olfactus organum perforat, versus in unam cerebri involutionem ibidem ad cerebri basim terminatur, & in se maximam cerebrum petentem arteriam cum tenuis cerebri membranæ processu illam suffulcente, admittit, pituitaque portionem in ipso collectam ad infundibulum & cyathum deferre, quem hac in sede pituitam excipere, transfundereque audies. Hæc quum dico, innumeræ *GALENI* dogmata mihi reclamare haud ambigo, quæ olfactus organa cerebri anteriores esse ventriculos variè docent, & eosdem ventriculos tenues sensim factos in visorios nervos suo mucrone finire : & quod longè alienissimum est, anteriores hos cerebri ventriculos versus os cribi aut spongie modo in narium summo perforatum, pituitam per cava olfactus organa, tamquam per canalem, deducere attestatur ; ejus modique non paucæ, quæ potius ex resectione, quam prolixa quapiam disceptatione disci consuluerim. Universa ventriculi superficies lubrica & aqueo humore obliterata, & inter dissecandum subinde eadem oppleta conspicitur. Deinde universi ductus ventriculi secundum cerebri longitudinem incidentis superior pars omnis inæqualitatis est expers. Inferiorem vero ejus partem efficiet inæqualem sinus quidam, ex posterioris ventriculi sedis externo latere antorū oblique ad communem ventriculorum cavitatem prorepens, & ad leviorum pituitæ defluxum paratus. Dein ad inæqualitatem facit ea ventriculi pars quæ deorsum à posteriore ventriculi sede prorept. Ille namque ventriculi reflexus una cum sinu illo in causa est, ut monticulus quodammodo in anteriori posteriorique inferioris sedis ventriculi regionibus extuberet, qui à dextro latere declivis ad sinistrum latus, versusque communem ventriculorum cavitatem fertur. Inferiores enim ventriculi dextri & sinistri partes, quæ tota callosi corporis longitudine continuae videntur, versus utriusque medium communemque illam cavitatem deorsum inclinant, & non ut superiores ventriculorum partes & latera, orbiculatae, & ab invicem septo aliquo direpta spectantur. Neque profecto aliud est, communis ventriculorum cavitatis, quam inferiorum dextri, & sinistri ventriculorum partium sub corpore testudinis imagini comparato descen-

Ex

CEREBRI ET CEREBELLI.

41

Ex VAROLII descriptione constat quod VENTRICULOS anteriores & illorum sinus, prae

sus, concursusque, qui inferiori parte oblongam vallem duorum vicinorum montium exprimit, acutumve per suam longitudinem angulum efformat. Superiori vero sede ad testudinem imitantis corporis effigiem cavitas illa secundum concavum orbiculata, tereſe visitur. Cujus modi vero corpus illud sit, sequenti capite explicabitur: nunc interim ventriculorum sermone tantum instituto, quorum jam duos dextrum videlicet & sinistrum recensimus, & propemodum etiam tertium, qui communis amborum est cavitas, binos à se ducens meatus, quorum unus ex humiliori ipsis sede, ubi acutum angulum per totam sui longitudinem vallis eujusdam ritu exprimit, recta deorsum versus cyathum cerebri pituitam excipientem porrigitur. Alter autem meatus, qui posterior est, tertii ventriculi non minima pars censendus venit, & inter cerebri testes & nates, ae super dorsalis medullae initium declivis, ad quartum ventriculum retrorsum pertinet. Meatus hujus initium non adamussim orbiculare visitur, sed quodammodo triangulare. Servat enim in inferiori sede acutum suæ cavitatis, unde prodit angulum: in superiori vero meatus parte, qua glandi vasorum tertium cerebri ventriculum petentium divisione præfecta, proxima conspicitur, transversa linea anguli illius latera connectit, ipsaque cum illis alios duos angulos constituit. Atque hujusmodi etiam meatus hujus orificium est, quo in quartum ventriculum sub cerebri natibus respicit. Ex inferiori meatus istius angulo, qua primum inter cerebri testes ferri incipit, & meatus alius raro educitur, qui per cerebri substantiam deorsum in priora protensus, ad finem ejus meatus tandem cessat quem hic humiliori tertii ventriculi sede recta deorsum duci, atque in cyathum terminare diximus, in quem ambos istos meatus, cerebri pituitam deferre audies. Cæterum quartus ventriculus ex dorsalis medullæ & cerebelli finibus componitur, non secus quam si utraque manu unam fingeres cavitatem. Dorsalis itaque medulla ex cerebro prodit, ubi tertius ventriculus meatum versus quartum ventriculum primum porrigit, testesque cerebri & nates dorsalis medullæ principio continuantur, ac meatum illum tertii ventriculi cum dorsalis medullæ initio equaliter sic deducunt, ut meatus superior sedes illis, inferior autem dorsali medulla incisa sit. Postquam vero meatus ille nates superavit, ejus portio qua dorsali incisa videtur, dilatari incipit, ac finum efformatusque ad eum fere dorsalis medullæ locum, qua calvariam egressura est, pertinentem. Sinum hunc HEROPHILUS cavitati rectissimè assimilavit calami quo scribimus. Nam si huic sinui eam calami partem, quam atramento intingimus, comparaveris, animadvertes profecto calami orificium, ubi adhuc calamus teres est, & sectioni vicinus, tertii ventriculi meatus fini respondere, sub natibus prominenti: deinde cuspidem quo literas fingimus, similem observabis infimæ sinus parti qua is in dorsalem medullam jam ex calvaria excisuram, veluti porum angustumque meatum producit. Duos autem calami angulos quos inter mucronem & elatiſſimæ sectionis initium fingimus, ipsiusque cala-

mi cavitatis latera, sinus lateribus simillima offendes. Ad hujus dorsalis medullæ orbicularis sinus cavitatisve latera, ubi anguli illi consistunt, unus utrobie dorsalis medullæ orbicularis processus habetur, cui duntaxat cerebellum adnascat, & ad quem in continuum cùm dorsali medulla corpus efficitur. Hujusmodi igitur dorsalis medullæ cavitates, alteram quarti ventriculi partem constituant. Quæ autem in cerebello spectatur cavitas, inter duas orbiculares cerebelli sedes, quibus dorsali medulla continuatur, & inter ejus cerebelli partes quam veluti tertiam ipsius portionem recensimus, & vermis imagini comparavimus extrema, exculpit, latior quam longior, non tamen admodum profunda. Hæc alteram quarti ventriculi partem constituit, qui in anteriori & posteriori sede, quantum ad cerebri cerebellique substantia continuatatem spectat, dehincit, quem scilicet neque anterior, neque posterior cerebelli pars dorsali medulla adnascat. Quamvis interim ventriculus ille tenui cerebri membrana & anteriori & posteriori parte quodammodo occludatur. Anteriori enim parte tenuis membrana, qua cerebellum cerebro & cerebri natibus connectit, ventriculum obvolvit, posteriorem vero illius sedem obducit. Tenuis membrana portio cerebellum dorsali medullæ ibidem colligans. Quartus ventriculus nihil in se præter aqueum humorē, qui in aliis ventriculis communis est, inter dissecandum continere animadvertisit, quemadmodum neque meatus ex tertio cerebri ventriculo in quartum pertinens. At dexter & sinistri ventriculi, præter hujusmodi humorē, etiam plexum quedam in se continent, quem dissecandum perit secundis fœtusve involucris comparant. Tertius autem ventriculus venosum illud vas deducit, quod multifariam complicatum plexus illius constitundi gratia à quarto duræ membranæ sinu propogari, in tertio libro docuimus. Deinde anterior quoque horum ventriculorum pars ab illo vase, venulas impense graciles interdum assunit, illis quam simillimas quibus adhærentem oculi tunicam exornari conspicimus. Atque hujusmodi venulae ventriculorum superficie adnascentur facilis, quod durior & quasi callosor cerebri substantia in ventriculorum superficie, quam alibi, occurrat. Cæterum GALENUM, cæterosque omnes qui post illum in Anatome nobis quicquam prodiderunt, miror scribere, trium primorum cerebri ventriculorum superficiem tenui membrana, ut ipsum cerebrum, cingi, obducique, quartum autem non ita; quem nulla prorsus alicuius ventriculi, meatusve superficies tenui membrana obvolvatur. Quis enim, obsecro diligenter humane fabricæ partes examinans, neque alicuius scriptis solum addictus, non vel hinc conspiciet GALENUM, pleraque, & præcipue in libris de usu partium, imaginatum suisse? arbitrabatur namque tam mollem cerebri esse substantiam, ut incisi ipsi ventriculi in se colligi debuissent, si tenui membrana intus non succingentur. Dein duriorem cerebello tribuens substantiam, sibi persuadebat, ejus ventriculum citra membranæ qua ipsi fulci loco esset, beneficium posse continere. Ego sanè arbitror GALENUM,

F

HISTORIA CAVITATUM

42

cæteris distinctius indicaverit ^f, licet non exactè descripscerit. Icones, quæ non mediocrem rei ideam subministrant, apposuit (1. 2. TAB. 6.); illæ tamen non sufficiunt. Nedum historiam ventriculi tertii & quarti illustraverit, illam è contra ita obscuravit, ut vix ventriculos illos agnosceres.

ARANTIUS, quem falso dicunt primum satis completam ventriculorum anteriorum & partium in illis comprehensarum, descriptionem exhibuisse, minus notas tantum tum cerebri cum cerebelli cavitatum partes patefacere suscepit ^g; & reipsa solùm de ventriculorum anterio-

rum illos libros scriberet, apud HEROPHILUM, aut ANDREAM, aut MARINUM, aut alium quempiam legisse, in tres cerebri ventriculos tenuis membranæ processus parteve porrigi, non item vero in quartum ventriculum; qua oratione illi ventriculos membrana quapiam veluti peritoneo, aut tunica costis subducta succingi non indicabant: verum tenuis membranæ partes intelligebant, vasa in ventriculos deducentes, à quibus secundarum, modo efformati plexus fabricantur, cujusmodi pars in quartum ventriculum nulla exporrigitur. Quin etiam præter id quo ventriculi membranis neutiquam succinguntur, illæ obstatu lo essent, quo minus cerebri substantia interstitio quadam præpedita, materiam suis ventriculis oblatam, in animales spiritus emutaret. (*id. c. 9.*) Duos equidem cerebri meatus, quum tertium cerebri ventriculum prosequerer, antea recensui, ac unum quidem insigni satis amplitudine ex media ipsius sede recta deorsum in cerebri substantia ea sculputum descendere dixi, ita sane, ut præsentis meatus finis è regione ejus calvariae partis constitutus quæ sinum glandulæ qua cerebri pituita excipitur reponendæ aptum, constituit. Alter meatus, quem rarissime observavi, quemque. GALENUS etiam in nono de administrandis sectionibus libro præteriisse videtur, jam dicto longè arctior, secantibus occurrit, ac ex meatu illo progreditur qui à tertio ventriculo in quartum, per cerebri testes natesque pertingit. Quam primum enim meatus is cerebri testes subire incipit, ex anteriori inferiorive ipsius sede, alter is pituate expurgandæ subserviens meatus educitur, sensim deorum in anteriora tantisper in cerebri substantiam protensus, dum in sinum primi meatus terminetur, idemque ex ambabus meatibus orificium consurgat. Ad hujus orificii latera, tenuis membrana etiam hic cerebri basim succengens, orbiculatim à se educit sui portionem processus, substantia prorsus cum reliqua tenui membrana similem: nisi quod gracilibus prorsus venis, quamquam interim frequentibus, intertextitur. Præsentis processus initium acutè refert elatissimam regionem infundibuli, quo vinum in angustioris orificii lagenas infunditur; est enim amplum, & orbiculare: ac dein ab exortu sensim in arctum, infundibuli quoque modo cogitur, donec tandem veluti in angustam oblongamque fistulam similiiter atque infundibula finiat; quæ deorsum protensa, per peculiare fibi in dura cerebri membrana excisum foramen descendit, suo mucrone ad glandem qua cerebri pituita excipitur, definens. Adeo ut universum hoc membraneum corpus infundibulo & imagine & usu quam simillimum censerit debeat; quamquam etiam scyphi, seu in qua in balneis lavamus conchæ forma (quam superior hujus cor-

poris pars concinnè exprimit) appelletur. Nihilominus alibi à nominum impositoribus, humilior corporis hujus pars infundibuli fistula non absurda, dicta videtur. Reliqua autem pars superior, quæ sensim versus inferiora in arctum definit, magnaque ex parte visorij nervis quæ illi invicem coeunt, subtenditur.

f (De nervis opticis) Quum itaque figura ventriculorum infequatur figuram cerebri, jure merito figura cerebri prius venit proponenda. Est ergo, ut optime nosti, cerebrum ex utraque parte oblongum. Et ex parte qua cerebri magnæ portiones fe mutuo respiciunt, est planum, atque depresso. In aliis vero partibus habet sphericas prominentias respondentes ossium concavatibus. Sunt autem tres cerebri prominentiae; anterior, media & posterior. Anterior cerebri prominentia replet cavitatem calvariae formatam ab osse frontis, à superiori parte ossis cribofisi, ab anteriori parte ossis sincipitis, & à superiori cunealis. Media autem prominentia, quæ ab inferiori sede exsistit, replet cavitatem utrinque excavatam ad latera sellæ, gratia glandis pituitam cerebri depascantis in osse cuneali exsculptæ; quæ cavitas formatur à posteriori parte ossis cunealis, ab anteriori parte ossis auditus five petrosi, nec non ab osse temporali. Postrema cerebri prominentia replet cavitatem productam à superiori parte occipitii, à posteriori ossis sincipitis, & ossis petrosi. Omnis igitur istis prominentiis correspondet ventriculorum cavitas: nam fertur insignis quidam sinus recta ab anteriori prominentia cerebri usque ad postremam, qui sinus tantum distat ab extima superficie cerebri in posteriori parte, quantum in anteriori; hic sinus ubi pervenit ad regionem anguli existentis in superiori parte ossis petrosi intra calvariam reflectitur ad prominentiam medium, & inferiorem cerebri, eademque ratione in ea prominentia insculptus est, qua in anteriori & postrema dicebantur: estque tota unica cavitas; ita ut universum cerebrum sit veluti insignis quidam cortex ambiens praedictas cavitates. Quod cerebrum in ambitu ventriculorum habet substantiam crassissimam præter quam in basi, ibi enim substantia cerebri ventriculi obducta est longe tenuior, quam sit in reliquis partibus. Quare ventriculorum figura est talis. 1. in sinistra parte, & talis. 2. in dextra. (TAB. 6.)

g (Anatomic. observat. c. 1.) Præter jam perspectos in cerebri substantia sinus, quos ventriculos appellare consuevimus, duos insignes alios sinus, aut cavitates in posterioribus cerebri partibus reconditas, atque alte delitecentes reperio, qui à superiorum sinuum, aut ventriculorum magnitudine non admodum recidunt; membranæaque cerebri quædam solidiore substantia, velut priores, circumscri-

CEREBRI ET CEREBELLI.

43

rum SINIBUS anterioribus, de contentis in illis, de illarum partium præparatione egit. Si conferantur quæ de omnibus illis partibus habet, illum primum SINUS prædictos cæteris exactius descripsisse manifestum erit. VENTRICULI quarti præparationem satis rectè assignavit; in ilius tamen forma describenda erravit.

Ab ARANTIO ad nos usque, ex infinito pene Anatomistarum numero^h qui de his cavatis scripserunt, pauci admodum aliquid novi ex naturæ visceribus hauserunt.

Casparus BARTHOLINUS primus ex professo SINUS posteriores ventriculorum anteriorum descripsit¹, exactèque illos quandoque deficere, notavit. In cæteris verò, ut sui majores erravit.

WHARTONUS primus INFUNDIBULUM ad naturam descriptis¹, ritèque observavit illud duplii substantia, extus membranæ intus medullari, constare.

VIEUSSENUS cæteris exactius VULVAM & ANUM circumscriptis¹, tertium VENTRICULUM rimatus est, infundibuli descriptionem perfecit, primusque tandem à tertio in quartum ventriculum ductus parietem posteriorem, quem VALVULAM majorē cerebri denominat,

Buntur. Resident hi sub duobus illis ventriculis anterioribus, atque hinc inde, quasi in sujepto navigii alicujus abdito cubiculo, latent, ad anterioraque versus frontem protendunt, tertioque, vel communis sinu, ut dicemus, quemadmodum & duo superiores continuū evadunt, atque in illum velut cerebri centrum concurrunt. (*Id. c. 4.*) Partes huc usque explicatas spectantibus ita objicere consuevi. Ubi ad tertium ventriculum devenero, fornice in posteriore partem reflexa, qua bombycinis vermisbus, ut dixi, est continua, occipitio ad meipsum converso, ac magna cerebri parte sublata, ab inferiori regione, sursum versus, osse gladiolo, sectionem in anteriora duco, atque atrolens divido, diducensque utraque manu parte facio; etenim hactenū, continuos communis sinui jam dictos plexus conspiciendos præbeo, in profundam cerebri substantiam demerfos, quibus ducibus ad nostros sinus iter præmonstratur, eorumque cavitas longè producta fœte offert, sublatisque eorum basi incumbentibus choroidibus, jucunda illa vasorum per siuum basim facta distributio oculis subjicitur.

h ABEILLE, A BERGEN, ARANTIUS, ALBERTUS (*Salom.*), ARNISÆUS, BACHETTONI, BANISTER (*Johan.*), BARBETTUS, BARTOLETUS, BARTHOLINI, BASSIUS, BAUHINUS, BEDDEVOLE, BESSE, BIDLIO, BLASIUS, BOCKELIUS, BOEHERRA AVIUS, BOHNUS, BORDINGIUS, BOURDON, BURRHUS, CABROLIUS, CAPPIVACCIIUS, CASE, CASMANNUS, CAT (*le*), CHARRIERE (*de la*), CHESELDEN, CHARLETON, COLLINS, CORNACHINUS, CORTESIUS, COURTIIN, COWPERUS, CROOKE, DEIDIER, DIEMERBRÖECK, DIONIS, DRACKE, DRESSERIUS, DUNCAN, DUVERNOI, FEVRE (*le*), GARENGEOT, GAVASSETIUS, GELÉE, GLASERUS, GRASSECCIIUS, GUEVARA, GUILLEMEAU, GUINTERIUS, HALLER, HEISTERUS, HELWIG, HERMANNUS, HIGMORUS, HILAIRE (*St.*), HOFFMANNI, HORNE (*Van*), HORSTIUS (*Greg.*), JESSENIUS, KEILL, KIRCHEIM, KNOBLOCHIUS, KULMUS, KYNALOCHUS, LAUREMBERGIUS, LAURENS (*du*), LENDENIUS (*Vander*), LIEUTAUD, LEON, LIGÆUS, MARCHETTIS (*Dominicus de*), MARTINEZ (*Don Martin*), MOLINETTUS, MORAND, MORGAGNI, MUNNICK, MURALT (*de*), NICOLS, NICOLAI, NOGUEZ,

NORTON, ORTLOB, PALFIN, PASCOLI, PECQUET, PICCHOLOMINUS, PLANERUS, PLATERUS, POLL, RECORDE, REMMELINUS, RIDLEY, RIOLAN, RUY SCHIUS, SALTZMANNUS, SENAC, SIMSON, SPIGELIUS, STENO, STOCKAMERUS, STRAUSSIUS, TAUVRY, TEICHMEIERUS, ULMUS, VESLINGIUS, VERHEYEN, VIDUS, VIEUSSENS, VOGLI, WARTHONUS, WELCHIUS, WINSENIUS, WINSLOW, W-INTRINGHAM, &c.

i (*Inst. Anat. cap. vi. de capite.*) Duo illi ventriculi, qui male anteriores & superiores dicuntur, qui etiam in postica parte cerebri & inferiore consistunt, forsitan melius laterales dicerentur, & cum VESALIO dexter & sinistri, amplissimi sunt, obliqui, anfractuosi, semicirculares, &c. Excurrunt præterea in parte sui posteriore recto ductu, ubi cavitatem subrotundam digitali non absimilem formant: hanc aliquando abesse memini.

1 (*Ad enog. c. 25, de gland. pituit.*) Excipit etiam vas quoddam, vel canalem ē quarto ventriculo cerebri in hanc glandulam pendentem. Vulgo hic canalis nomine infundibuli venit; quod crederent hactenus anatomici vulgaris infundibuli speciem referre; & revera tabulae quibus depingunt hunc ductum plane infundibuli formam præ se ferunt. Etenim superne unguis latitudinem aquat, inferne prope modum in conum definit. Interim hic ductus tantillo amplior est parte sui supernā, quam infernā. Illa vero latitudo quam tribuunt anatomici supernā ejus parti spectat ad membranam tenuem, quam pertundit, cuique in illo transitū adnascitur. Alias vero ductus hic, infundibulum dictus, superna sui parte apte quadras magnitudini foraminis excretoriū quarti ventriculi, cui in ambitu per medullarem quandam substantiam corticis cerebri simillimam, undique connectitur. Constat infundibulum duplii substantiæ extus membranæ, intus medullari: membranea quidem ejus pars undique, ut dixi, tenui minge annectitur: medullaris vero, similiter, undique margini foraminis quarti ventriculi continuatur.

Canalis hic tenuem membranam egressus, oblique retrosum fertur, donec ad anteriorem hujus glandulæ partem perveniat; ubi crassa membranæ pertusâ eandem subintrat; & diviso tamen canali in foramina exigua, quæ demum partem inembranæ glandulæ posteriorem pertundunt.

F ij

HISTORIA CAVITATUM

assignavit m. Illam tamen delineasse videtur STENO (B. fig. 7. TAB. IX.).

D. MORGAGNIO debemus descriptionem transversæ LAMINÆ cinereæ quandoque medium

m (Neurograph. univers. c. XI.) *Vulva* autem nihil aliud est, quam foramen, circa anticam ventricorum anteriorum cerebri regionem, subtus fornix reconditum, & juxta radices illius excavatum, cuius interventu prædicti anteriores ventriculi cum tertio communicant. *Anus* vero alterum est foramen subtus posticam fornícis partem latitans, & juxta nates excavatum, quo intermedio anteriores ventriculi cum tertio pariter communicant.

Tertius ventriculus est cava rimæ majusculæ axula, nervorum opticorum thalamis seu medullæ oblongatae cruribus intermedia, cuius supernam partem cinerea molisque substantia lacunaris ad instar obtagit; proindeque ipsam lacunarum nomine donamus. Cinerea vero hujusmodi substantia, cui supra descriptus tractus medullaris incumbit, & unitur, ubi nervorum opticorum thalami, qui scilicet ipsius interventu simul uniuersunt, ab invicem se-junguntur, præ nimia molitie facilimè divellitur, ejusque divulsæ partes in utroque tertii ventriculi latere, adeo in semetiphas contrahuntur, ut vix apparet tertii lacunari perspecto & divulso; ita ut lateralibus illius partibus paululum ab invicem diductis, solidi nihil vulva & ano interjectum remaneat: hunc intra medullam oblongatam excavatum & inter bina illius crura situm esse patet, similius infundibuli, mediae ipsius basi appensi, ejusque cavitati inhiantis orificium conspicitur; imo & binæ fornícis radices deteguntur, quibus medullare corpus crassiorum nervum referens, & ex transverso situm anteponit, ac unitur: in postica tertii ventriculi parte, apertum sese prodit orificium ductus unius inferius describendi, quo intermedio tertius ipse ventriculus cum quarto, quemadmodum vulvæ, & ani interjectu, cum anterioribus communicare videtur.

(Id. c. 8.) Infundibulum est vas piæ meningi obductum, molle, subcinereum, & breve, tertio cerebri ventriculo inhians, nervorum opticorum coali-tui immediate postpositum, & glandulæ pituitariæ insitum, quod aquoso cuidam humoris e cerebro mananti excipiendo, & ad glandulam pituitariam transmittendo à natura dicatum est.

Quanquam infundibulum vas esse dixerimus, & illud hujusmodi nomine non prorsus indignum esse censeamus: cum ea pars illius quæ in tertium cerebri ventriculum aperitur, manifeste cava apparet; illius tamen structura, à naturali reliquorum corporis vasorum texturâ in hoc discrepat, quod id merè membranosum non sit, nec quemadmodum reliqua vasa sensili meatu, secundum totam extensionem suam donatum appareat; siquidem inferiorem partem illius, qua videlicet in glandulam pituitariam inseritur, infensibilibus tantum poris instrutum esse, oculari inspectione patet, & hoc comprobatur experimento, quo spiritus vini croceo, vel quopiam alio colore infectus, in tertium cerebri ventriculum per superiora apertum, siphunculo immittitur: etenim dum prædictum tentatur experimentum: injecti spiritus vini subtilissimæ solūm particulae, non citio, sed tantum sensim infundibulum præterlabuntur & pituitariam super-

glandulam decidunt: cujus supernam, & laterales tantum partes allunt, uti manifeste patet, dum hæc supra allato experimento peracto, in frusta secatur; injecti namque liquoris colore, interior ejus substantia nullibi infecta appareret.

Etsi infima infundibili pars sensili cavitate instructa non sit, ut modo diximus, illud tamen ut potè partim cavum & partim spongiosum, proindeque laxis poris donata substantia constans, aquoso cuidam humoris excipiendo, ac excernendo maximè aptum nobis videtur. Verum ut excretionis istius modus non nemini innoteat: notandum est primo, eam vasis illius excretoriæ partem, quæ nimirum glandulæ pituitariae innititur, in duos ramos dividi; quorum unus superiori ac mediae prædictæ glandulæ regio-ni insidens & adhærens, figuram non nihil rotundam primum servando, & deinde in membranam abeundo, posticum versus ossis sphenoidis processum tendit, ipsique una cum subiecta glandula con-neicitur. Alter vero ad anteriora tendendo, ad instar membranae paululum expanditur, & anteriori glandulæ pituitariae parti sese subjecit, ut in calvaria ovina facile conspici potest, in qua exterior infundibili superficies, mediante piæ meninge, cum dura matre laxè conjungitur, propterea quod in ove amplum & subrotundum foramen, in ea duræ matris parte, qua sellæ equinæ super-iiora obducit, secundum naturam relinquitur, quod in homine, vitulo & pluribus aliis animalibus aliter sese habet. Etenim in iis exterior infundibili facies, hujusmodi foraminis marginem proprius at-tengit, ipoque, piæ meningis interventu cohæret. Notandum est secundo quod in cane prædictum vas excretorium amplius est, sed brevius quam in ho-mine; illius enim cayitas ad glandulam usque pituitariam producta manifeste patet. Præterea illud in cane fecus ac in homine, vitulo, ove & pluribus aliis animalibus, supradictæ glandulæ indivi-sum insider, & unitur, tenui, imaque membranâ obducitur, que ulterius extensa subiectam glandu-lam proxime complectitur.

(Id. c. XII.) Ubi cerebellum crassa meningi denudatum ad posteriora reclinatur: subcinera, nonnihil crassa, & mollis detegitur membrana, quæ est piæ meningis productio, substantia glandulosa, cerebri cortici non absimili intertexta. Hujusmodi autem membrana, quam transversus medullaris tractus circa anteriores subit, processus vermisformi anteriori, processibus à cerebello ad testes, & posticæ pontis varolio parti adhæret, & unitur; ex quibus eam quarti ventriculi cavitatis anticæ parti instratam esse, & aquæ emissarium circa posteriora occludere intelligitur; proindeque illam valvulæ vices gerere afferimus. Ex quo fit, ut habitâ officiâ, & magnitudinis illius ratione, ipsam valvulam cerebri majorem nominemus: ut eam à membranaceis ligamentis distinguamus, quæ intra longitudinalis, & lateralium finuum ca-vitates, valvularum minorum vices supplent, & munia præstant,

CEREBRI ET CEREBELLI.

45

thalamorum partem connectentem, secundum altitudinem tertii ventriculi^o. Illam tamen delineasse videtur STENO (A. fig. 7. TAB. IX.).

D. WINSLOW varia notatu digna de finibus ventriculorum cerebri anterioribus proposuit^o.

D. SENAC strias quasdam psalterii descripsit^p.

D. GARENGEOT ventriculorum anteriorum SINUS anteriores in quibusdam cæteris exactius assignavit^q.

A. BERGEN egregiè animadvertisit CRURA minora, seu SINUS posteriores ventriculorum anteriorum, in plano inclinato extendi, licet inclinationis modum non defini- verit^r.

DUVERNOI observavit sinus anteriores, ex angusto sensim latiores amplioresque fieri, &c.^s.

Nil novi illis cavitatibus attulerunt D. MORAND Commentaria^t, quin imo circa variarum in illis cavitatibus contentarum partium descriptionem erravit, ut alibi dicemus.

Immerito credit D. LIEUTAUD primum delineasse depressionem quam anchyroïdeam ipse de-

n. (Adv. Anat. vi. animadv. II.) „Ego igitur istud lacunar quod diligentissimus vir describit, plures conspexi; summis thalamorum, quos conjungebat, lateribus deorsum paululum incurvatum; quinimo aliquando duo vidi, alterum alteri subiectum, quorum superius cum tractum medullarem esse, credidisse, nisi hunc lacunari incumbere, & uniri dixisset, illud vero à subiecto prorbus se-junctum apparuisset. Et quando duplex hoc lacunar memoravi, addam, me sub eo proximo meatu quem vocant transitum ad quartum ventriculum, meatum aliquando alterum conspexisse. Verum qui id lacunar & pluries, & duplex interdum vidisse me, fateor, idem ajo, in quibusdam cerebri vix transversam laminam cinereum, lacunari multo breviorem, non summa thalamorum latera, sed medianam, secundum altitudinem tertii ventriculi, horum partem connectentem, quam nemo; quod sciam; memoravit; in nonnullis autem nec volam, nec vestigium aut lacunaris aut descriptas transversæ laminae ullo pacto à me videri potuisse.

o (Exposit. Anat. Traité de la tête, s. 66.) Les ventricules latéraux sont d'abord larges & arrondis par leurs extrémités voisines de la cloison transparante. Ils vont de devant en arrière en s'écartant de plus en plus l'un de l'autre & en se rétrécissant. Ensuite ils se recouvrent en dessous, reviennent obliquement de derrière en devant par un contour semblable à celui des cornes de belier, & se terminent presque au-dessous de leurs extrémités supérieures, mais moins avant & plus en dehors.

p (Anat. d'HEISTER, avec des ess. de phys. p. 653.) „A l'extrémité postérieure de ce bord les piliers y aboutissent, s'écartent & laissent entre eux une espace triangulaire; sur la substance médullaire de cet espace on remarque des fibres transversales qui s'attachent obliquement à la ligne qui partage ce triangle en deux triangles égaux; &c.

q (Splanch. Démonstration du cerveau. p. 247.) Outre cette étendue des ventricules supérieurs, ils forment encore chacun un contour qui paroît s'enfoncer en dessous pour revenir vers l'extrémité antérieure du lobe moyen du cerveau, de façon néanmoins qu'il ne faut pas penser que le ventri-

cule supérieur, d'un côté, & son contour inférieur ou en dessous, soient diamétralement l'un sur l'autre; car si l'on fait attention à ces deux cavités, l'inférieur approche plus des tempes, & a un trajet moins horizontal que le ventricule supérieur, puisqu'elle passe sous la grande fente de Sylvius, & qu'elle a sa même obliquité. Cette cavité inférieure se termine par un petit cul-de-sac, étroit & assez semblable aux cornes postérieures des ventricules supérieurs; elle n'est pas si avancée en devant que les ventricules supérieurs. &c.

r (Disputat. Anatom. select. vol. 2.) Ne vero quod in aliis reprehendimus, à nobis minus, praestitum esse dicatur; asserimus, si non omnes, plerosque tamen sinistra quadam cerebrum administrandi ratione seductos, crura horum ventriculorum minora in figuris suis penitus neglexisse; quum vero hi ventriculi, crurum intuitu, minime in superficie horizonti parallela, sed in plano inclinato extendantur, ita ut crus majus, seu interiorius, fere ad uncia longitudinem minori sit elatius, fieri aliter haud potuit quin recepta inter anatomicos methodo cerebrum lamellatum sectionibus horizonti parallelis dissecandi, crus majus in conspectum prodiret latente semper minori, hincque tot incompletæ ventriculorum horum passim prostant figuræ. Quod ipsum ut erroris hujus causam unice considero, ita mihi postea ansam præbuit cerebri administrandi rationem aliter paulo instituendi.

s (Comment. acad. petrop. t. 4. p. 130.) Alter ductus ad ventriculum novum seu bombycinum dicit, ac veluti cavitatem concha simulat; is statim à principio curvus & arcui similis, super inferiorem hemisphærii limbū, circa basin medullæ oblongatæ, sinum semispæricum describit, qui ex angusto sensim latior ampliorque factus, postquam ad latus internum medullæ oblongatæ pervenit, in saccum ovalē reliqua sinus cavitate triplo maiorem terminatur.

t (Mem. de l'Acad. Roy. des Scienc. an. 1744.) Il reste à examiner deux enfoncements particuliers qui se rendent dans la cavité où l'hippocampus est logé. Le premier est à la partie postériore, il a un travers de doigt d'étendue, & fait un petit re-

46 HISTORIA CAVITATUM CEREBRI ET CEREBELLI.

nominat, quamque in EUSTACHII fig. 13. Tab. 5., VESLINGII fig. 9. Tab. 8., GAREN-
GEOTI fig. 3. Tab. 13., A BERGENI fig. 4. Tab. 13., videre est.

courbement de son commencement à la fin. Plusieurs Anatomistes, entr'autres VAN-HORNE & les BARTHOLINS, ont appellé cette cavité digitale, comme si elle étoit d'une figure à recevoir le bout du doigt; cependant sa terminaison a très rarement cette figure, & dans presque tous les sujets elle est fort pointue.

Le second enfoncement de la grande cavité de

l'hippocampus est circonscrit par un trait à peu près pareil à celui suivant lequel on traceroit une ancre de vaisseau, & pour cette raison je le nommerai *anchiroide*. Il occupe un petit espace entre l'enfoncement digital & le rebord convexe de l'hippocampus. Je crois que Mr. Lieutaud est le premier qui l'ait représenté dans ses essais anatomiques.

Fig. VIII. TAB. XII. ex VIEUSSENIO.

A. Cerebri cortex. B. &c. Albi anteriorum cerebri ventriculorum parietes, vasis sanguiferis irrigati. C. Posterior praedictorum ventriculorum pars cultello anatomico per medium secta, & aperta. D. Anteriores medullæ oblongatae processus, vasis sanguiferis irrigati & utrinque, ad latera ultra naturalem tensionis statum producunt. a. Limbus exterior albæ mollisque membranæ, que medullæ oblongatae cruribus infernitur. E. Crura medullæ oblongatae, utrinque inversa, & supra modum distenta. F. Pars inferior crurum medullæ oblongatae, que dilaceratur, ubi hæc ad latera invertuntur, & supra modum distenduntur. G. Fornix, seu fimbriata veri fornicis appendix, ex transverso resciſſa & ad anteriora reclinata. b. Fornicis sic vulgo dicti radices, seu binæ veri fornicis columnæ anteriores, ab invicem diductæ & paululum depresso. c. Commissura crassioris

nervi æmula, per medium secta, & paulo minor, quam par sit, repræsentata. d. Fundus tertii ventriculi dilatatus; in quo arteriarum carotidum rami anteriores e. uniti, & nervi optici f. f. post coalitum sejuncti, & resciſſi apparent. H. Pia meningis cerebri basim obducens portio, in qua hiatus ad infundibulum ducens conspicitur. g. Albicantes prominentiae duæ, pone infundibulum constitutæ. h. propagines duæ minores arteriæ cervicalis, quæ spatium infundibulo, & processui annulari interjectum irrigant, &c. I. Canalis natibus, & testibus substratus, seu aquæ emissarium per superiora apertum. K. Nates ab invicem diductæ. L. Testes ab invicem diducti. i. Transversus tractus medullaris anticam valvulæ majoris cerebri partem occupans. k. Pars antica valvulæ majoris cerebri. M. Magnitudo & figura naturalis cerebelli humani craså meningæ denudati, & à vasis ipsum irrigantibus liberati.

F I N I S.

APPROBATIO.

Amplissimi Galliae Cancellarii jussu, Manuscriptum accuratè perlegi, cui titulus *Adversaria Anatomica &c.*, illudque opus typis dignissimum judico. Parisiis, die 1. mensis Octobris 1750. SENAC.

PRIVILEGE DU ROY.

LOUIS PAR LA GRACE DE DIEU ROI DE FRANCE ET DE NAVARRE: Anos amés & fœaux Conseillers, les Gens tenans nos Cours de Parlemens, Maîtres des Requêtes ordinaires de notre Hôtel, Grand Conseil, Prevôt de Paris, Baillis, Sénéchaux, leurs Lieutenans Civils, & autres nos Justiciers qu'il appartiendra, SALUT. Notre amé le Sr TARIN, Nous a fait exposer qu'il désireroit faire imprimer & donner au Public un Ouvrage qui a pour titre, *Adversaria Anatomica, &c.* S'il Nous plaisiroit lui accorder Nos Lettres de Privilége pour ce nécessaires. A ces causes, voulant favorablement traiter l'Exposant, Nous lui avons permis & permettons, par ces Présentes de faire imprimer ledit Ouvrage, en un ou plusieurs Volumes, & autant de fois que bon lui semblera; & de le faire vendre & débiter par tout notre Royaume, pendant le temps de six années consécutives, à compter du jour de la date des Présentes. Faisons défenses à tous Imprimeurs, Libraires & autres personnes de quelque qualité & condition qu'elles soient, d'en introduire d'impression étrangere dans aucun lieu de notre obéissance, comme aussi d'imprimer ou faire imprimer, vendre, faire vendre, débiter ni contrefaire ledit Ouvrage, ni d'en faire aucuns Extraits, sous quelque pretexte que ce soit, d'augmentation, correction, changement ou autres sans la permission expresse, & par écrit dudit Exposant, ou de ceux qui auront droit de lui, à peine de confiscation des Exemplaires contrefaçts, de trois mil livres d'amende contre chacun des contrevenans, dont un tiers à Nous, un tiers à l'Hôtel Dieu de Paris & l'autre tiers audit Exposant, ou à celui qui aura droit de lui, & de tous dépens, dommages & intérêts. A la charge que ces Présentes seront enregistrées tout au long sur le Registre de la Communauté des Libraires & Imprimeurs de Paris, dans trois mois de la datte d'icelles, que l'impression dudit Ouvrage sera faite dans notre Royaume & non ailleurs, en bon papier & beaux caractères conformément à la feuille imprimée, attachée pour modèle sous le contre scel des Présentes; que l'Impétrant se conformera en tout aux Réglemenrs de la Librairie, & notamment à celui du 10 Avril 1725. Qu'avant de l'Exposer en vente, les Manuscrits, qui auront servi de copie à l'impression dudit Ouvrage, seront remis dans le même état où l'Approbation y aura été donnée, ès mains de notre très Cher & Féal Chevalier le sieur Dagueffau, Chancelier de France, Commandeur de Nos Ordres; & qu'il en sera ensuite remis deux Exemplaires dans notre Bibliothèque publique, un dans celle de notre Château du Louvre & un dans celle de notre dit très Cher & Féal Chevalier, le sieur Dagueffau, Chancelier de France, le tout à peine de nullité des Présentes. Du contenu desquelles, Vous mandons & enjoignons de faire jouir ledit Exposant & ses ayans cause pleinement & paisiblement, sans souffrir qu'il leur soit fait aucun trouble ou empêchement. Voulons que la copie des Présentes qui sera imprimée tout au long, au commencement ou à la fin dudit Ouvrage, soit tenue pour

duement signifiée, & qu'aux copies collationnées par l'un de nos Amés & Féaux Conseillers-Secretaires , Foi soit ajoutée comme à l'original. Commandons au premier notre Huissier ou Sergent, sur ce requis, de faire pour l'exécution d'icelles tous actes requis & nécessaires sans demander autre permission , & nonobstant Clameur de Haro , Charte Normande & Lettres à ce contraires. Car tel est notre plaisir. Donné à Paris le cinquième jour du mois de Novembre mil sept cent cinquante, & de notre Regne le trente-sixième. Par le Roi en son Conseil. S A I N S O N.

Registré sur le Registre 12. de la Chambre Royale & Syndicale des Libraires & Imprimeurs de Paris , N°. 502. fol. 373., conformément au Réglement de 1723 , qui fait défenses , art. 4. à toutes personnes de quelque qualité & condition qu'elles soient , autres que les Libraires & Imprimeurs , de vendre , débiter & faire afficher aucun Livre pour les vendre en leurs noms , soit qu'ils s'en disent les Auteurs , ou autrement , à la charge de fournir à ladite Chambre Royale & Syndicale des Libraires & Imprimeurs de Paris , huit Exemplaires de chacun , prescrits par l'art. 108. du même Règlement. A Paris le 6 Novembre 1750. LE GRAS. Syndic.

